

AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“
MOKUMO IR FINANSINĖS
PADĖTIES ATASKAITA
2018

TURINYS

SANTRAUKA.....	4
A VEIKLA IR REZULTATAI	5
A.1. Veikla.....	5
A.1.1. Bendrovės pavadinimas ir teisinė forma	5
A.1.2. Priežiūros institucijos pavadinimas ir kontaktiniai duomenys	6
A.1.3. Išorės auditoriaus pavadinimas ir kontaktiniai duomenys	6
A.1.4. Akcijų paketus turintys asmenys	6
A.1.5. Bendrovės filialai ir patronuojamosios įmonės	6
A.1.6. Bendrovės svarbiausios veiklos kryptys ir pagrindinės geografinės veiklos teritorijos	6
A.1.7. Svarbūs atskaitinio laikotarpio įvykiai, turėję esminę įtaką Bendrovei	6
A.2. Draudimo veiklos rezultatai.....	6
A.3. Investavimo veiklos rezultatai	8
A.3.1. Pelnas ir nuostolis, tiesiogiai įtraukti į nuosavą kapitalą.....	9
A.3.2. Investicijos į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones.....	10
A.4. Kitos veiklos rezultatai	10
A.5. Kita informacija	10
B VALDYMO SISTEMA	10
B.1. Bendrieji valdymo reikalavimai	10
B.1.1. Valdymo sistemos struktūra	10
B.1.2. Atlygio politika	14
B.1.3. Svarbūs atskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais	15
B.2. Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai.....	15
B.2.1. Įgūdžių, žinių ir patirties reikalavimai.....	15
B.2.2. Kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas vertinimas.....	15
B.3. Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą.....	15
B.3.1. Rizikos sistemos aprašas.....	16
B.3.2. Savo rizikos ir mokumo vertinimas.....	18
B.4. Vidaus kontrolės sistema.....	19
B.4.1. Pagrindinės funkcijos.....	20
B.4.1.1. Atitikties funkcija.....	20
B.4.1.2. Vidaus audito funkcija	21
B.4.1.3. Aktuarinė funkcija.....	21
B.4.1.4. Rizikos valdymo funkcija	22
B.5. Užsakomosios paslaugos	22
B.6. Valdymo sistemos vertinimas	22
C.RIZIKOS POBŪDIS	23
C.1. Draudimo veiklos rizika.....	23
C.1.1. Draudimo rizikos matavimas ir vertinimas	23
C.1.2. Draudimo rizikos valdymas	25
C.1.2.1. Persidraudimas.....	25
C.2. Rinkos rizika	26
C.2.1. Rinkos rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas.....	26
C.2.1. Palūkanų normos rizika.....	28
C.2.2. Nuosavybės vertybinių popierių rizika.....	28

C.2.3. Turto rizika	28
C.2.4. Skirtumo rizika	29
C.2.5. Koncentracijos rizika	30
C.2.6. Užsienio valiutos rizika.....	30
C.3. Kredito rizika.....	30
C.4. Likvidumo rizika	32
C.5. Operacinė rizika	33
C.5.1. Bendrovei kylanti operacinė rizika.....	33
C.5.2. Operacinės rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas.....	33
C.6. Kita reikšminga rizika.....	34
C.7. Kita informacija	34
C.7.1. Nebalansiniai straipsniai	34
C.7.2. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis	34
D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS.....	36
D.1. Turtas	36
D.1.1. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos ir kitas nematerialusis turtas	36
D.1.2. Atidėtieji mokesčiai	36
D.1.3. Nekilnojamas ir materialusis turtas, laikomas nuosavoms reikmėms	37
D.1.4. Investicijos	37
D. 1.5. Persidraudimo veiklos gautinos sumos.....	37
D. 1.6. Gautinos sumos.....	37
D. 1.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai.....	37
D. 2. Įsipareigojimai	38
D. 2.1. Techniniai atidėjiniai	38
D. 2.4. Techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizė.....	43
D. 2.5. Kiti įsipareigojimai	43
D. 3. Metodų ir prielaidų vertinimo pagal IFRS ir MII skirtumų aprašymas.....	44
E. KAPITALO VALDYMAS.....	44
E.1. Nuosavos lėšos	44
E.1.1. Nuosavų lėšų valdymas	44
E.1.2. Nuosavų lėšų struktūra	46
E.2. Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas	47
E.2.1. Mokumo kapitalo reikalavimas	48
E.2.2. Minimalaus kapitalo reikalavimas.....	48
E.2.3. Informacija apie naudojamus standartinės formulės parametrus	49
E.3. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio taikymas	49
E.4. Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai	49
E.5. Kapitalo reikalavimų nesilaikymas	49
E.6. Kita informacija	49
1 PRIEDAS. Kiekybinės informacijos lentelės	50

SANTRAUKA

Ižanga

AB „Lietuvos draudimas“ Mokumo ir finansinės padėties ataskaitoje pateikiama informacija apie AB „Lietuvos draudimas“ įskaitant ir Estijos filialą (toliau – Bendrovė) veiklą ir rezultatus, valdymo sistemą, rizikos pobūdį, vertinimą mokumo tikslais ir kapitalo valdymą, atskleidžiamos kiekybinės informacijos lentelės. Ši mokumo ir finansinės padėties ataskaita parengta remiantis Europos Parlamento ir tarybos direktyvoje 2009/138/EB apibrėžtais reikalavimais. Šios ataskaitos struktūra parengta remiantis Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 (toliau – Deleguotasis reglamentas) XX priedu, atskleidžiant tik informaciją, taikomą Bendrovei.

Ši mokumo ir finansinės padėties ataskaita parengta vadovaujantis ir šiomis nuostatomis: Lietuvos Respublikos Draudimo įstatymu, EIOPA gairėmis bei kitais susijusiais dokumentais.

Turto ir įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, vertinimas buvo atliktas vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA turto ir įsipareigojimų, išskyrus techninius atidėjinius, pripažinimo ir vertinimo gairių nuostatomis.

Techninių atidėjinių vertinimas buvo atliktas vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA techninių atidėjinių vertinimo gairių nuostatomis.

Nuosavų lėšų vertė buvo įvertinta vadovaujantis Draudimo įstatymo, Deleguotojo Reglamento ir EIOPA nuosavų lėšų klasifikavimo gairių nuostatomis.

Mokumo kapitalo reikalavimas skaičiuojamas naudojant Mokumas II standartinę formulę. Mokumo kapitalo reikalavimo tikslas yra pilnai įvertinti rizikas, susijusias su esamomis veiklomis ir operacijomis, kurios bus vykdomos per ateinančius 12 mėnesių. Visi rizikos moduliai ir submoduliai skaičiavimai atliekami naudojant metodus, apibrėžtus Deleguotajame Reglamente.

Ataskaitoje visi skaičiai pateikiami tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip. Ataskaitinis laikotarpis – 2018 metai, kurie yra lyginami su 2017 metais, jei ataskaitoje nėra nurodyta kitaip.

Veikla ir rezultatai

2018 metais AB „Lietuvos draudimas“ kartu su Estijos filialu pasirašė 253,1 mln. eurų ne gyvybės draudimo įmokų, ir, palyginti su 228,2 mln. eurų pasirašytomis įmokomis 2017 metais, pasiekė 10,9 proc. augimą. Bendrovė sėkmingai augo abiejose savo rinkose – tiek Lietuvoje, tiek Estijoje.

Bendrovė 2018 metais ne tik išlaikė rinkos lyderio poziciją Lietuvoje, bet ir abiejose savo rinkose dirbo pelningai. Grynasis Bendrovės pelnas, įskaitant ir Estijos filialo rezultatai, 2018 metais siekė 17,5 mln. eurų, kai palyginti 2017 metais jis sudarė 13,1 mln. eurų.

Bendrovės draudimo veiklos pelnas lyginant su praėjusiais metais išaugo 6,1 mln. eurų ir siekė 19,4 mln. eurų. Išaugusį ne gyvybės draudimo veiklos pelną labiausiai lėmė sparčiai augusios uždirbtos įmokos, kurios yra Bendrovės verslo apimčių 2017 metais didėjimo pasekmė, gerėjantys dalies verslo segmentų rezultatai, mažėjantis išlaidų santykinis rodiklis ir pelninga filialo Estijoje veikla. Bendrovės fiksuotų sąnaudų kontrolė, efektyvumo didinimo veiksmai neleidžia išlaidų rodikliui didėti tiek pat ar daugiau, nei auga pajamos, o tai lemia Bendrovės pelningumo rodiklių gerėjimą.

2018 metais Bendrovė tęsė konservatyvią investavimo politiką, koncentruodama investicijas į Europos stiprių įmonių bei vyriausybių skolos vertybinius popierius. 2018 metais iš investicinės veiklos uždirbtas pelnas sumažėjo nuo 2,7 mln. eurų 2017 metais iki 1,2 mln. eurų. Investicinio pelno mažėjimą nulėmė pasaulinės akcijų rinkos kritimai, kuriems daugiausia įtakos darė JAV ir Kinijos prekybos karas, nulėmęs Kinijoje prekiaujančių Europos įmonių akcijų kainas (detali informacija apie veiklą ir rezultatus pateikiama A dalyje).

Valdymo sistema

2018 metais keitėsi Bendrovės Stebėtojų tarybos nariai bei pirmininkas, Bendrovės Valdybą sudarė 7 nariai (iš galimų 8), pakeisti Bendrovės įstatai, taip pat vadovaujantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimais Bendrovė įsteigė duomenų kontrolieriaus pareigybę (detali informacija pateikiama B dalyje).

Bendrovės valdymo sistema, įskaitant ir organizacinę struktūrą, atitinka Bendrovės veiklos mastą, funkcijų apimtį, rizikų prisiėmimo lygį ir sudėtingumą, ir padeda efektyviai įgyvendinti strateginius bei dabartinius verslo ir veiklos tikslus.

Rizikos pobūdis

Draudimo rizika yra pati reikšmingiausia Bendrovės rizika, tačiau vykdydama įprastą ir investicijų valdymo veiklą, Bendrovė susiduria ir su įvairia finansine rizika, įskaitant rinkos riziką, kredito riziką ir likvidumo riziką.

2018 metais Bendrovės ne gyvybės draudimo veiklos rizikos reikalaujamas kapitalo poreikis padidėjo iki 52.075 tūkst. eurų (45.811 tūkst. eurų – 2017 metais) daugiausiai dėl išaugusių verslo apimčių. Rinkos rizikos reikalaujamas kapitalas padidėjo ir sudarė 12.219 tūkst. eurų (10.781 tūkst. eurų – 2017 metais) dėl padidėjusio investicinio portfelio bei papildomų kapitalo

reikalavimų. Rinkos rizikos padidėjimą labiausiai įtakojo skirtumo ir koncentracijos rizikų reikalaujamo mokumo kapitalo pokyčiai.

Detali informacija apie Bendrovės rizikos pobūdį pateikiama C dalyje.

Vertinimas mokumo tikslais

Vadovaujantis Mokumo Deleguotuoju reglamentu Bendrovė turtą ir įsipareigojimus mokumo tikslais vertina taip:

- turtas įvertinamas suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys galėtų juo apsisiekti sąžiningos konkurencijos sąlygomis;
- įsipareigojimai įvertinami suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys sąžiningos konkurencijos sąlygomis galėtų juos perleisti viena kitai arba apmokėti.

Bendrovė vertindama turtą ir įsipareigojimus laikosi toliau nustatytos vertinimo hierarchijos ir atsižvelgia į turto arba įsipareigojimų savybes, jei rinkos dalyviai nustatydami turto arba įsipareigojimo kainą vertinimo dieną atsižvelgtų į tas savybes.

Pagal numatytąjį vertinimo metodą Bendrovė turtą ir įsipareigojimus vertina naudodama to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.

Kai to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamų rinkos kainų aktyvioje rinkoje naudoti neįmanoma, Bendrovė turtą ir įsipareigojimus vertina atsižvelgdama į patikslintas panašaus turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.

Detali informacija apie vertinimo metodus ir skirtumus rengiant finansines ataskaitas pateikiami D dalyje.

Kapitalo valdymas

Mokumo kapitalo reikalavimui apskaičiuoti Bendrovė naudoja standartinę formulę. Bendrovė yra gerai kapitalizuota, jos mokumo būklė stabili.

2018 metų gruodžio 31 dienai mokumo kapitalo reikalavimas (toliau – SCR) yra lygus 59.922 tūkst. eurų (2017 m. - 52.603 tūkst. eurų). Jis yra padengtas 89.892 tūkst. eurų tinkama kapitalo atsarga, sąlygojanti 29.970 tūkst. eurų Mokumas II kapitalo perviršį ir 150 proc. mokumo padengimo rodiklį.

SCR ir Bendrovės nuosavų lėšų pokyčius per 2018 metus labiausiai įtakojo verslo augimas bei išmokėti ir numatomi išmokėti dividendai.

Detali informacija apie kapitalo būklę pateikiama E dalyje.

A VEIKLA IR REZULTATAI

A.1. Veikla

A.1.1. Bendrovės pavadinimas ir teisinė forma

Bendrovės pavadinimas:	Draudimo akcinė bendrovė „LIETUVOS DRAUDIMAS“
Bendrovės juridinis adresas:	J. Basanavičiaus g. 12, LT-03600 Vilnius, Lietuva
Telefonas, faksas:	(+370) 5266 6612, 1828, (+370) 5231 4138
Mokesčių mokėtojo kodas Lietuvoje:	10051834
Valstybinės mokesčių inspekcijos skyrius:	Didžiųjų mokesčių mokėtojų skyrius
Akcininkas:	POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ S.A., akcinė bendrovė, Lenkija (100 %)
Filialas:	„Lietuvos draudimas AB Eesti filiaal“
Filialo juridinis adresas:	Parnu mnt. 141, Talinas, Estija
Filialo kodas:	12831829

A.1.2. Priežiūros institucijos pavadinimas ir kontaktiniai duomenys

Bendrovės priežiūros institucija yra Lietuvos banko Priežiūros Tarnyba.

Adresas Žirmūnų g. 151, Vilnius, Lietuva.

El. p. info@lb.lt arba pt@lb.lt

Tel. +370 5268 0501

Daugiau informacijos www.lb.lt

A.1.3. Išorės auditoriaus pavadinimas ir kontaktiniai duomenys

Bendrovės išorės audito įmonė yra UAB „KPMG Baltics“.

Adresas Konstitucijos pr. 29, Vilnius, Lietuva

Tel. +370 5 2102 600

Faks. +370 5 2102 659

A.1.4. Akcijų paketus turintys asmenys

Vienintelė Bendrovės akcininkė, valdanti 100 procentų akcijų - Lenkijos ir Vidurio bei Rytų Europos draudimo grupė Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (toliau - PZU SA). Bendrovė priklauso grupei, kurios patronuojančioji įmonė prekiauja jos akcijomis Varšuvos akcijų biržoje ir kurios pagrindinis akcininkas yra Lenkijos finansų ministerija, valdanti daugiau nei 34 proc. akcijų.

2018 m. gruodžio 31 d. neturėjo savų akcijų, bei jų neįsigijo ir neperleido per 2018 metus.

A.1.5. Bendrovės filialai ir patronuojamosios įmonės

AB „Lietuvos draudimas“ turi filialą Estijoje, kuris įregistruotas pavadinimu „Lietuvos Draudimas AB Eesti filiaal“. Bendrovės kodas 12831829, registruota buveinė Parnu mnt. 141, Talinas, Estija.

AB „Lietuvos draudimas“ 2018 metais ir 2018 m. gruodžio 31 d. neturėjo patronuojamųjų įmonių.

A.1.6. Bendrovės svarbiausios veiklos kryptys ir pagrindinės geografinės veiklos teritorijos

Bendrovės pagrindinės veiklos sritys yra transporto priemonių ir su jų valdymu susijusios civilinės atsakomybės bei turto draudimo paslaugų teikimas privatiems ir verslo klientams Lietuvoje ir Estijoje.

A.1.7. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai, turėję esminę įtaką Bendrovei

2018 metais Bendrovė išmokėjo 6,4 mln. eurų dividendų.

A.2. Draudimo veiklos rezultatai

2018 metais AB „Lietuvos draudimas“ kartu su Estijos filialu pasirašė 253,1 mln. eurų ne gyvybės draudimo įmokų, ir, palyginti su 228,2 mln. eurų pasirašytomis įmokomis 2017 metais, pasiekė 10,9 proc. augimą. Bendrovė sėkmingai augo abiejose savo rinkose – tiek Lietuvoje, tiek Estijoje.

2018 metais pasirašytų įmokų augimą daugiausia lėmė bendras ne gyvybės draudimo rinkos augimas, augantis klientų skaičius transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo grupėje ir didėjanti draudimo skvarba savanoriškų draudimų produktuose. AB „Lietuvos draudimas“ Lietuvoje pasirašytų įmokų augimas siekė 10,9%, o Estijos filialo pardavimai padidėjo 11,0% lyginant su 2017 metais. Didžioji dalis Bendrovės veiklos vykdoma Lietuvoje ir Estijoje. Detalesnis įmokų, išmokų ir sąnaudų skaidymas pagal Mokumas pagal šalis pateikiamas Priedo S.05.02.01. lentelėje.

2018 m. toliau augo Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo dalis - nuo 34,5% 2017 metais iki 36,7% 2018 metais - ir ši draudimo grupė išliko dominuojanti AB „Lietuvos draudimas“ portfelyje. Savanoriško transporto priemonių draudimo dalis mažėjo nuo 32,0% iki 30,4%. Taip pat mažėjo Draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui dalis - nuo 23,3% 2017 metais iki 22,3% 2018 metais. 2018 metais, kaip ir 2017 metais, šie trys didžiausi draudimo produktai generavo apie 89% visų pasirašytų įmokų. Detalesnis įmokų, išmokų ir sąnaudų skaidymas pagal Mokumas II draudimo rūšis pateikiamas Priedo S.05.01.02 lentelėje.

Pasirašytos įmokos, tūkst. Eur	2018	2017	Pokytis
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	92.823	78.688	14.135
Kitas transporto priemonių draudimas	77.037	73.023	4.014
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	56.406	53.195	3.212
Pajamų apsaugos draudimas	10.995	9.513	1.482
Medicininį išlaidų draudimas	5.985	4.482	1.502
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	5.548	5.730	(182)
Kredito ir laidavimo draudimas	2.488	1.846	642
Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	1.060	1.042	18
Finansinių nuostolių draudimas	776	655	121
Viso	253.118	228.174	24.944

1 lentelė. Bendrovės pasirašytos įmokos pagal draudimo rūšį

Bendrovės draudimo veiklos pelnas lyginant su praėjusiais metais išaugo 6,1 mln. eurų ir siekė 19,4 mln. eurų. 2018 metais žalų augimas didele dalimi buvo nulemtas augančio sudarytų sutarčių skaičiaus – nuo metų pradžios sudarytų sutarčių skaičius paaugo 12,2 proc., tai natūraliai sugeneravo daugiau žalų. Taip pat žalų augimui lemiamą įtaką darė transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo vidutinės išmokos augimas. Žalų infliacija (sąnaudų, patiriamų žalai atlyginti, tokių kaip servisų įkainiai ir kita, didėjimas) stebima ir kitų draudimo produktų portfeliuose. 2018 metais Bendrovės klientai patyrė keletą didelių žalų, tarp jų – žalos dėl gamtos stichijų, kas irgi nulėmė žalų išmokų augimą.

Draudimo veiklos rezultatas, tūkst. Eur	2018	2017	Pokytis
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	7.664	8.481	(817)
Kitas transporto priemonių draudimas	7.600	2.456	5.144
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	2.622	895	1.727
Pajamų apsaugos draudimas	2.514	2.218	296
Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	729	651	78
Kredito ir laidavimo draudimas	393	(365)	758
Kita	(20)	32	(51)
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	(68)	391	(459)
Medicininį išlaidų draudimas	(938)	(542)	(397)
Finansinių nuostolių draudimas	(1.129)	(994)	(135)
Viso	19.367	13.223	6.144

2 lentelė. Bendrovės draudimo veiklos rezultatas pagal draudimo rūšį

Bendrovė 2018 metais ne tik išlaikė rinkos lyderio poziciją Lietuvoje, bet ir abiejose savo rinkose dirbo pelningai. Grynasis Bendrovės pelnas, įskaitant ir Estijos filialo rezultata, 2018 metais siekė 17,5 mln. eurų, kai palyginti 2017 metais jis sudarė 13,1 mln. eurų.

Grynųjų uždirbtų įmokų augimas viršijo pasirašytų įmokų padidėjimą dėka 2017 m. spartesnio pardavimų augimo ir siekė 18,1%. 2018 metais uždirbtų įmokų augimas buvo didesnis už patirtų žalų augimą Lietuvoje, kas įtakojo Bendrovės nuostolingumo rodiklio sumažėjimą 0,5 p.p.

Išlaidų rodiklis mažėjo 1,1 p.p. dėka augančių uždirbtų įmokų ir besitęsiančio Bendrovės efektyvaus administracinių išlaidų valdymo bei biudžetų kontrolės. Kombinuotas rodiklis (COR) sumažėjo 1,6 p.p. ir kartu su augančiomis grynosiomis uždirbtomis įmokomis davė 6,1 mln. eurų draudimo veiklos rezultato prieaugį.

Finansiniai rezultatai, tūkst. Eur	2018	2017	Pokytis
Pasirašytos įmokos, bendraja verte	253.118	228.174	24.944
Uždirbtos įmokos, grynąja verte	237.220	200.852	36.368
Kitos techninės pajamos	-16	32	(48)
Draudimo pajamų iš viso	237.204	200.884	36.320
Patirtos žalos, grynąja verte	(144.600)	(123.351)	(21.249)
Įsigijimo sąnaudos	(58.322)	(51.925)	(6.397)
Administracinės sąnaudos	(12.116)	(10.132)	(1.984)
Kitos su draudimo veikla susijusios sąnaudos	(2.799)	(2.253)	(546)
Draudimo sąnaudų iš viso	(73.237)	(64.310)	(8.927)
Draudimo veiklos rezultatas, grynąja verte	19.367	13.223	6.144
Palūkanų pajamos	2.555	2.589	(34)
Kitas investicinės veiklos pelnas (nuostoliai)	(1.368)	77	(1.445)
Tikėtinų kredito nuostolių pokytis	197	-	197
Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos	(679)	(708)	29
Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos	269	(39)	308
Pelnas / (nuostoliai) prieš apmokestinimą	20.342	15.142	5.200
Pelno mokesčio sąnaudos	(2.795)	(2.087)	(708)
Metų pelnas / (nuostoliai)	17.547	13.055	4.492
Nuostolingumo rodiklis	61,0%	61,4%	(0,5) p. p.
Išlaidų rodiklis	30,9%	32,0%	(1,1) p. p.
Kombinuotas rodiklis	91,8%	93,4%	(1,6) p. p.

3 lentelė. Bendrovės draudimo veikla

2018 metais AB „Lietuvos draudimas“ pelno mokesčio sąnaudos išaugo 33,9 proc. ir sudarė 2,8 mln. eurų (2017 m. 2,1 mln. eurų).

A.3. Investavimo veiklos rezultatai

2018 metais Bendrovės investavimo veiklos rezultatas siekė 1,2 mln. eurų (2017 m. 2,7 mln. eurų). Bendrovė ir toliau išlaiko konservatyvią investavimo politiką, taip siekdama užtikrinti lėšų saugumą, didžiąją portfelio dalį investuodama į aukšto reitingo vyriausybių ir įmonių skolos vertybinius popierius. Nors šios investicijos neišsiskiria dideliu pelningumu, jos garantuoja reikiamą portfelio likvidumą ir priimtina rizikos lygį.

2018 m. pabaigoje Bendrovės investicinio portfelio, kurį sudaro nekilnojamas turtas, investicijos į vertybinius popierius ir pinigai bei pinigų ekvivalentai, vertė pagal Tarptautinius apskaitos standartus sudarė 249 mln. eurų. Per 2018 metus ji išaugo 36 mln. eurų. Pagrindinė augimo priežastimi buvo papildomai investuotos draudimo veiklos Lietuvoje išaugusios surinktos draudimo įmokos. Didžiausią investicinio portfelio dalį sudaro investicijos į vyriausybių skolos vertybinius popierius (80,5 proc.) ir investicinių fondų vienetus (12,8 proc.).

Dėl Europos Centrinio Banko tęsiamos žemų palūkanų normų politikos ir kiekybinio skatinimo veiksmų, Bendrovė ateinančiais metais tikisi investicinės grąžos mažėjimo. Bendrovė ir toliau planuoja nuosekliai laikytis konservatyvios investavimo politikos ir priimti savalaikius taktinius sprendimus tam, kad užtikrintų stabilias investicines pajamas ir ateityje

Investavimo veiklos rezultatai, tūkst. Eur	2018	2017
Palūkanų pajamos		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	2 431	2 494
Įmonių skolos vertybiniai popieriai	124	95
	2 555	2 589
Kitas investicinės veiklos pelnas (nuostoliai)		
Nuosavybės priemonės, vertinamos tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose:		
Dividendų pajamos	108	-
Realizuotas rezultatas	-	-
Skolos vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose:		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	17	-
Įmonių skolos vertybiniai popieriai	10	-
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte pelne (nuostoliuose):		
Kolektyvinio investavimo subjektai	(1 061)	-
Galimos parduoti finansinės investicijos:		
Nuosavybės priemonės	-	91
Kolektyvinio investavimo subjektai	-	288
Iki išpirkimo termino laikomos finansinės investicijos:		
Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	-	2
Investicijų vertinimo ir valdymo sąnaudos:		
Investicinio turto perkainojimas	78	144
Investicijų valdymo sąnaudos	(520)	(488)
	(1 368)	77
Iš viso	1 187	2 666

4 lentelė. Bendrovės investavimo veiklos rezultatai

Nuo 2018 metų pritaikius 9-ąjį TFAS investicinių fondų nerealizuoto pelno/nuostolių (skirtumas tarp VP tikrosios vertės ir amortizuotos savikainos) pasikeitimas atskleidžiamas pelno/nuostolių ataskaitoje, iki 2018 – tiesiogiai per nuosavą kapitalą.

Bendrovės nekilnojamas investicinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą, sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelne (nuostoliuose). 2018 m. investicinio turto tikrosios vertės pasikeitimas sudarė 78 tūkst. Eur.

Nuo 2018 m. pritaikius 9-ąjį TFAS skolos vertybiniais popieriais yra skaičiuojamas tikėtini kredito nuostoliai (toliau – „TKN“). Tikėtini kredito nuostoliai skolos vertybiniais popieriais per 2018 metus išaugo 37 tūkst. eurų. Vertinant visą Bendrovės finansinį turtą – tikėtini kredito nuostoliai sumažėjo 197 tūkst. eurų dėl efektyvesnio gautinų sumų iš pagrindinės veiklos valdymo bei nurašytų senų, nebeatgautinų skolų. Gautinų sumų TKN sumažėjo 234 tūkst. eurų. Bendras TKN sumažėjimas turėjo teigiamą įtaką Bendrovės rezultatams.

A.3.1. Pelnas ir nuostolis, tiesiogiai įtraukti į nuosavą kapitalą

Lentelėje žemiau pateikiami investicijų vertės pokyčiai apskaitomi per rezervus nuosavame kapitale.

Pelnas / (nuostoliai), tūkst. Eur	Vyriausybės obligacijos	Įmonių obligacijos	Investiciniai fondai	Akcijos	Atidėtojo pelno mokesčio įtaka	Viso
2018	(1 533)	(103)	0	(79)	258	(1 457)
2017	(735)	30	361	118	34	(192)

5 lentelė. Bendrovės investicinės veiklos nerealizuoti rezultatai, apskaitomi nuosavame kapitale

Nerealizuotam pelnui/nuostoliams, apskaitomiems per rezervus nuosavame kapitale, didžiausią įtaką turėjo Vyriausybės obligacijų portfelio vertės pokyčiai dėl didėjančių ilgalaikių palūkanų. Taip pat, nuo 2018 pritaikius 9-ąjį TFAS visų obligacijų vertės pokyčiai apskaitomi tikrąją verte per nuosavą kapitalą. Iki 2018 metų dalis obligacijų buvo vertinamos kaip laikomos iki išpirkimo ir apskaitomos amortizuota savikaina.

Bendrovė, būdama draudimo paslaugų teikėja, turi teisę atidėti 9-ojo TFAS taikymą iki finansinių metų, prasidedančių 2021 m. sausio 1 d., arba naudoti „Apdangalo metodą“, kuris leidžia pakoreguoti pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitas vienu įrašu, kad Bendrovės grynieji rezultatai atitiktų tuos, kokie būtų ir toliau taikant 39-ąjį TAS. Vis dėl to, kadangi Bendrovė priklauso PZU Grupei, kuri negali taikyti šių išimčių dėl reikšmingos verslo dalies bankiniame sektoriuje, AB „Lietuvos draudimas“ netaikė išimčių dėl 9-ojo TFAS taikymo ir pradėjo jį taikyti nuo 2018 m. sausio 1 d. kartu su kitomis Grupės įmonėmis. Pritaikant 9-ąjį TFAS Bendrovės kapitalas išaugo 1,97 mln. eurų. Plačiau 9-ojo TFAS pritaikymo įtaka atskleidžiama Bendrovės finansinėse ataskaitose už 2018 metus.

A.3.2. Investicijos į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones

2018 ir 2017 metais Bendrovė neturėjo jokių pakeitimo vertybiniais popieriais pozicijų.

A.4. Kitos veiklos rezultatai

Bendrovės finansinės ir kitos veiklos nuostolis buvo 409 tūkst. eurų (2017 m. 747 tūkst. eurų). Finansinės ir kitos veiklos rezultatą sudarė bankų administraciniai mokesčiai bei kitos, draudimo ir investavimo veiklai tiesiogiai nepriskirtos pajamos ir sąnaudos.

A.5. Kita informacija

Visa reikšminga su Bendrovės veikla ir jos rezultatais susijusi informacija yra pateikta aukščiau.

B VALDYMO SISTEMA

B.1. Bendrieji valdymo reikalavimai

Bendrovės valdymą sudaro šie elementai:

- Bendrovės valdymo sistema;
- Rizikų valdymo sistema;
- Vidinės kontrolės sistema;
- Pagrindinės funkcijos.

Bendrovėje įgyvendinta veiksminga valdymo sistema, kuria užtikrinamas patikimas ir riziką ribojantis veiklos valdymas. Bendrovės valdymo sistema užtikrina skaidrų, patikimą ir apdairų Bendrovės valdymą ir apima:

- Bendrovės organizacinę struktūrą su aiškiai apibrėžtomis atsakomybėmis bei funkcijų paskirstymu;
- Efektyvią keitimosi informacija sistemą;
- Atitikimą LR įstatymų ir kitų teisės aktų bei priežiūros institucijos reikalavimams.

Valdymo sistema yra reguliariai, ne rečiau kaip kartą metuose, peržiūrima atsižvelgiant į vidaus ir išorės veiksnius, kurie turi ar gali turėti įtakos Bendrovės veiklai. Bendrovės valdymo sistema yra proporcinga Bendrovės veiklos pobūdžiui, mastui ir sudėtingumui.

B.1.1. Valdymo sistemos struktūra

Bendrovė savo veikloje, vadovaudamasi protingumo kriterijais bei atsižvelgdama į strateginius Bendrovės tikslus, nuosekliai vysto ir efektyvina savo valdymo ir veiklos sistemas. Bendrovės akcininkai ir priežiūros ir valdymo organai siekia užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų Bendrovės valdymą, kurdami efektyvią bei skaidrią organizacinę struktūrą, Rizikų valdymo ir vidaus kontrolės, informavimo, stebėjimo ir reagavimo sistemas.

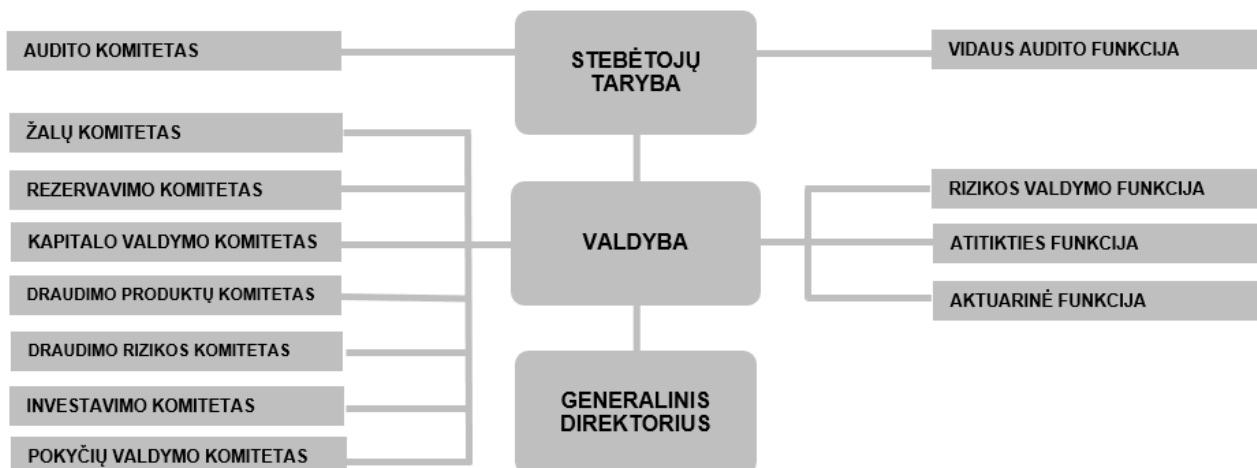
Pagrindiniai Bendrovės valdymo organai:

- Visuotinis akcininkų susirinkimas;
- Stebėtojų taryba;
- Valdyba;
- Generalinis direktorius.

Kiti svarbūs Bendrovės valdymo organai:

- Departamentų direktoriai ir skyrių vadovai;
- Komitetai;
- Vyr. aktuaras;
- Vyr. buhalteris;
- Vidaus audito funkciją vykdantys darbuotojai;
- Rizikų valdymo funkciją vykdantys darbuotojai;
- Atitikties funkciją vykdantys darbuotojai.

1 grafike pateikiama Bendrovėje patvirtinta vadovybės ir priežiūros organų struktūra, apimanti veikiančius komitetus ir pagrindines funkcijas.

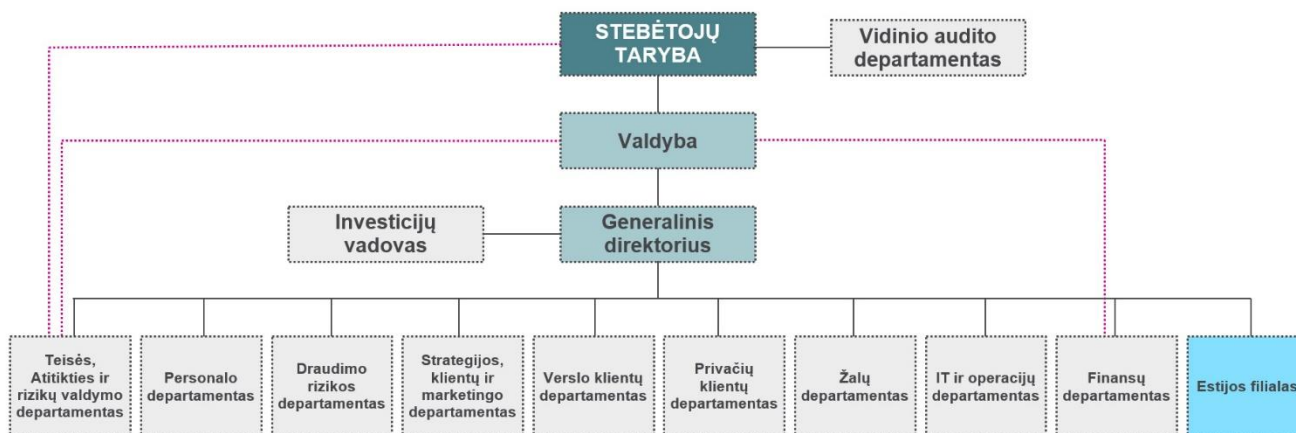

1 grafikas. Bendrovės valdymo sistemos schema

Bendrovės organizacinę struktūrą sudaro 10 departamentų, kurių direktoriai pavaldūs generaliniam direktoriui išskyrus Vidaus audito departamentą. Pastarasis atskaitingas Stebėtojų tarybai. Departamentų viduje veikia skyriai. Dalyje departamentų veikia sritys, regionai, grupės ir centrai.

Investicijų direktorius Baltijos šalims yra tiesiogiai pavaldus generaliniam direktoriui.

Schemoje apačioje pateikiama Bendrovės organizacinė struktūra.

2 grafikas. Bendrovės organizacinė struktūra

B.1.1.1. Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės valdymo organas. Susirinkimas šaukiamas įstatymų ir Bendrovės įstatų nustatyta tvarka.

Pagrindinės visuotinio akcininkų susirinkimo funkcijos:

- Keisti Bendrovės įstatus;
- Rinkti ir atšaukti Stebėtojų taryba ar jos narius, audito įmonę;
- Tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- Priimti sprendimą padidinti arba sumažinti įstatinį kapitalą;
- Priimti sprendimus dėl pelno (nuostolių) paskirstymo ir kt.

B.1.1.2. Stebėtojų taryba

Bendrovės Stebėtojų taryba yra kolegialus veiklos priežiūrą atliekantis organas. Bendrovės Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai. Ją renka Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas 4 metų kadencijai.

Pagrindinės Stebėtojų tarybos funkcijos:

- Teikti pasiūlymus ir atsiliepimus visuotiniam akcininkų susirinkimui dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo;
- Teikti siūlymus Bendrovės Valdybai ir generaliniam direktoriui atšaukti sprendimus, kurie galimai prieštarauja Lietuvos Respublikos galiojantiems teisės aktams, Bendrovės įstatams ir visuotinio susirinkimo sprendimams;
- Rinkti ir atšaukti iš pareigų Valdybos narius;
- Skirti ir atleisti Bendrovės vidaus audito vadovą.

B.1.1.3. Valdyba

Valdyba yra kolegialus Bendrovės veiklą organizuojantis valdymo organas. Bendrovėje Valdybą sudaro Valdybos pirmininkas, kuris yra generalinius direktorius, bei 7 Valdybos nariai. Bendrovės Valdybą 4 metų kadencijai renka Stebėtojų taryba.

Pagrindinės Valdybos funkcijos:

- Formuoti Bendrovės veiklos strategiją ir spręsti Bendrovės valdymo klausimus, siekiant racionaliai panaudoti Bendrovės finansinius ir kitus išteklius bei gauti pelną.
- Svarstyti ir tvirtinti veiklos strategiją, metinį pranešimą, persidraudimo strategiją, atlygio nustatymo politiką, valdymo struktūrą ir kt.;
- Priimti sprendimus sušaukti Bendrovės visuotinius akcininkų susirinkimus, išleisti obligacijas, Bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja ar dalyve, skirti asmenis atstovauti įmonę, steigti Bendrovės filialus ir atstovybes ir steigti Bendrovės komitetus;
- Nustatyti strateginius tikslus ir priemones šiems tikslams pasiekti;
- Nustatyti nepriklausomą rizikos valdymo strategiją, susijusią su vykdoma Bendrovės veikla;
- Nustatyti draudimo sutarčių sudarymo tvarką.

B.1.1.4. Komitetai

Siekiant užtikrinti skaidrų, patikimą ir apdairų valdymą, Bendrovėje veikia 8 komitetai. Bendrovės komitetai atskaitingi Valdybai. Žemiau aprašytos pagrindinės Bendrovės komitetų atsakomybės bei funkcijos.

B.1.1.4.1. Draudimo produktų komitetas

Komiteto pagrindiniai tikslai:

- Užtikrinti, kad pažangios ir perspektyvios idėjos Bendrovėje dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo būtų apsvarstytos tinkamai ir laiku.
- Priimti sprendimus dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo, taip pat dėl esamų draudimo produktų uždarymo.
- Užtikrinti verslo planų patvirtinimą draudimo produktų kūrimo ar keitimo tikslais.
- Užtikrinti tinkamą prioritetų nustatymą dėl resursų panaudojimo kuriant ar keičiant draudimo produktus.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Priimti sprendimus dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo, taip pat dėl esamų draudimo produktų uždarymo.
- Apsvarstyti idėjas dėl naujų draudimo produktų kūrimo ar esamų draudimo produktų keitimo.
- Suformuoti draudimo produkto darbo grupę bei patvirtinti jos sudėtį, prižiūrėti jos darbo veiklą.
- Patvirtinti produkto verslo planą, kai kuriamas naujas arba keičiamas esamas draudimo produktas.
- Nustatyti draudimo produktų kūrimo/keitimo prioritetus bei priimti sprendimus dėl resursų panaudojimo.
- Teikti pasiūlymus Bendrovės Draudimo rizikos vertinimo komitetui dėl draudimo taisyklių tvirtinimo ar sustabdymo.
- Įpareigoti savo kompetencijos ribose Bendrovės darbuotoją atlikti tam tikrus veiksmus (surinkti papildomą medžiagą, atlikti tyrimą, vadovaujantis turima medžiaga pateikti išvadas ir pan.).

Komitetą sudaro: visų Bendrovės departamentų atstovai. Departamentą komitete gali atstovauti ir daugiau negu vienas asmuo. Komiteto narių sąrašą tvirtina Bendrovės Generalinis direktorius komiteto pirmininko - Draudimo rizikos departamento direktoriaus - teikimu.

B.1.1.4.2. Draudimo rizikos komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti, kad Bendrovės sprendimai apdrausti sudėtingas ir nestandartines draudimo rizikas atitiktų vidines politikas, rizikos apetitą, strateginius ir operacinius tikslus, perdraudimo sutartis, geriausių rizikos vertinimo praktiką.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Priimti sprendimus dėl draudimo rizikų, viršijančių Bendrovės darbuotojų, turinčių patvirtintas aukščiausias rizikos vertinimo licencijas, nustatytas kompetencijas, limitus ir teises bei priimti sprendimus dėl draudimo rizikų Bendrovės Valdybos įgaliojimų pagrindu.
- Įvertinti ir tvirtinti visas draudimo rizikas, kurios priskiriamos komiteto kompetencijai.

Komitetą sudaro: Draudimo rizikos departamento direktorius, Žalų departamento direktorius, Verslo rizikos skyriaus vadovas, Finansų departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas, Vyriausiasis aktuaras.

B.1.1.4.3. Investavimo komitetas

Komiteto tikslas – apžvelgti bei įvertinti Bendrovės investicijų portfelius, su investicijomis susijusias rizikas, stebėti ir analizuoti investicijų atitiktį Rizikų apetito limitams bei priežiūros institucijos reikalavimams.

Komiteto funkcijos:

- Stebėti ir analizuoti investicijų portfelio rezultatus, įvertinant susijusias rizikas, ir stebėti atitiktį rinkos rizikos, sandorio šalies limitams bei Rizikų apetito limitams;
- Stebėti finansų rinkų tendencijas ir jų įtaką investicijų portfelio rezultatams.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Investicijų direktorius Baltijos šalims, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas .

B.1.1.4.4. Kapitalo valdymo komitetas

Komiteto tikslas – prižiūrėti kapitalo valdymo procesus, stebėti ir analizuoti Bendrovės kapitalo lygį lyginant su reikalaujamu kapitalu bei visas su kapitalu susijusias veiklas.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Analizuoti Bendrovės kapitalo lygio pokyčius;
- Stebėti Bendrovės mokumo situaciją;
- Peržiūrėti turimo kapitalo ir mokumo kapitalo poreikio prognozes, svarstyti Bendrovės kapitalo valdymo planą;
- Teikti Valdybai rekomendacijas dėl kapitalo pokyčių patvirtinimo – didinimo arba mažinimo, dividendų ir kitų balanso pokyčių.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Draudimo rizikos departamento direktorius, Finansų srities vadovas, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.5. Pokyčių valdymo komitetas

Komiteto tikslas – užtikrinti, kad Bendrovėje vykdomi pokyčiai atitiktų Bendrovės strategiją bei veiklos planus, o taip pat užtikrinti tinkamų kontrolių sukūrimą, kad projektų tikslai ir reikalavimai būtų įgyvendinami nustatytoje apimtyje, laiku ir biudžeto rėmuose.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Priimti sprendimus dėl projektų inicijavimo, tęsimo ir užbaigimo;
- Nustatyti projektų įgyvendinimo prioritetus;
- Paskirti projektų savininkus;
- Tvirtinti projektų dokumentus, aprašančius projektų tikslus, apimtis, biudžetus, naudas, planus bei jų pakeitimus;
- Priimti strateginius sprendimus, susijusius su projektų įgyvendinimu;
- Peržiūrėti projektų portfelio statusą ir stebėti įgyvendintų projektų rezultatus.

Komitetą sudaro: Bendrovės Generalinis direktorius, departamentų direktoriai, projektų savininkai.

B.1.1.4.6. Rezervavimo komitetas

Komiteto tikslas – nustatyti pagrindinius techninių atidėjinių procesų principus siekiant užtikrinti veiksmingą rezervavimo rizikos valdymą ir nuolatinę atitiktį TFAS, Mokumas II ir Lietuvos Banko reikalavimams.

Pagrindinės komiteto funkcijos– prižiūrėti, kad Bendrovė laikytųsi Rezervavimo politikos techninių atidėjinių pagal TFAS reikalavimus atžvilgiu ir reguliariai informuoti Bendrovės Valdybą apie esmines Komiteto išvadas.

Komitetą sudaro: Finansų departamento direktorius, Draudimo rizikos departamento direktorius, Žalų departamento direktorius, Vyriausiasis aktuaras, Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento Rizikų valdymo vadybininkas.

B.1.1.4.7. Žalų komitetas

Komiteto tikslas – priimti sprendimus dėl draudimo išmokų ir kitų, susijusių su draudimo išmokomis, svarbių Bendrovės veiklos klausimų.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Spręsti draudimo išmokų klausimus žalose, kurios viršija darbuotojams šių sprendimų priėmimui suteiktų limitų ribas;
- Spręsti draudimo išmokos išieškojimo (regreso) klausimus, pagal visų rūšių draudimo ir perdraudimo sutartis.

Komitetą sudaro: Žalų departamento direktorius, Žalų išieškojimo skyriaus vadovas, Transporto žalų skyriaus vadovas, Turto žalų skyriaus vadovas, Žalų procesų ir kontrolės skyriaus vadovas, Asmens žalų skyriaus vadovas, Žalų ekspertizės skyriaus vadovas.

B.1.1.4.8. Audito komitetas

Komiteto tikslas – stebėti finansinės atskaitomybės procesą ir teikti rekomendacijas dėl jo patikimumo užtikrinimo, informuoti Stebėtojų tarybą apie finansinių ataskaitų audito rezultatus ir paaiškinti, kaip auditas prisidėjo prie finansinių ataskaitų patikimumo.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Stebėti metinių finansinių ataskaitų auditą;
- Peržiūrėti ir stebėti auditorių ir audito įmonių nepriklausomumą;
- Teikti rekomendacijas dėl išorės audito įmonės parinkimo ir skyrimo (nustatant tinkamus atrankos kriterijus) ir kt.

Komitetą sudaro: 3 nariai, įskaitant komiteto pirmininką. Komiteto narius skiria Stebėtojų taryba iš savo narių.

B.1.1.5. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio pokyčiai

2018 metais Bendrovės valdymo sistemoje įvyko šie svarbūs pokyčiai:

- Išrinkta nauja Bendrovės Stebėtojų taryba ir pirmininkas;
- Nuo 2018 m. kovo mėnesio Bendrovės Valdybą sudarė 7 nariai (2017 m. - 8 nariai);
- 2018 m. balandžio 23 d. Bendrovės vienintelio akcininko sprendimu buvo patvirtinti atnaujinti Bendrovės įstatai. Bendrovės įstatai atnaujinti atsižvelgiant į atitinkamus Akcinių bendrovių įstatymo normų pakeitimus, taip pat įstatai papildyti reikalavimais, nustatytais Bendrovės vienintelio akcininko sprendimu, t.y. numatyti sandoriai, kuriems reikalingas išankstinis Bendrovės Stebėtojų tarybos pritarimas, numatyta pareiga Bendrovės Valdybai teikti Bendrovės Stebėtojų tarybos vertinimui metines tam tikrų rūšių išlaidų ataskaitas, įtvirtinta Bendrovės ilgalaikio turto pardavimo tvarka;
- Įsteigta duomenų apsaugos pareigūno pareigybė atsižvelgiant į Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus.

B.1.2. Atlygio politika

Bendrovės atlygio struktūrą reglamentuoja ir nustato Bendrovės Atlygio nustatymo politika. Bendrovės Atlygio nustatymo politika atitinka draudimo Bendrovės verslo strategiją ir tikslus. Nustatant atlygį, įvertinama atitinkamas funkcijas atliekančių darbuotojų patirtis, kompetencija, žinių ir įgūdžių lygis. Atlygio nustatymas Bendrovėje remiasi pasaulyje pripažinta „Hay group pareigybių vertinimo metodika“ ir Lietuvos atlyginimų rinkos tyrimo duomenimis.

Bendrovės atlygio struktūrą sudaro:

- bazinis atlyginimas;
- kintamas atlygis;
- skatinimas (naudos).

Bazinis atlyginimas sudaro didžiąją dalį Bendrovės darbuotojų (išskyrus pardavimo darbuotojų) pilno atlygio už darbą.

Kintamas atlygis – tai atlygio dalis, priklausanti nuo individualių, padalinio (komandos) ar Bendrovės veiklos rezultatų, t.y. įvykdytų pardavimo planų, pasiektų veiklos pelningumo tikslų ir kt. Kintamas atlygis Bendrovėje gali būti:

- Priedai – už mėnesinius, ketvirtinius, metinius ir kitus rezultatus;
- Komisinis atlyginimas - pagal Bendrovėje galiojančias komisinių apskaičiavimo tvarkas, už draudimo sutarčių sudarymą ir aptarnavimą apskaičiuotas atlyginimas.

Nustatant kintamą atlygio sumą, atsižvelgiama į atskiro asmens ir verslo padalinio veiklos rezultatus bei į bendrus visos Bendrovės rezultatus. Vertinant individualius veiklos rezultatus taip pat atsižvelgiama ir į nefinansinius kriterijus (darbuotojų elgseną, darbo drausmę, efektyvumą, žinių lygį ir pan.) Nustatant kintamą atlygio dalį atsižvelgiama į pakankamai ilgo laikotarpio Bendrovės veiklos rezultatus.

Bendrovėje gali būti mokamos metinės premijos, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rezultatus. Metinė premija išmokama pinigais ir susideda iš dviejų dalių:

- Neatidėtosios premijos dalies, kuri sudaro 60% metinės premijos, viršijančios minimalų išmokamos premijos dydį, skiriamos ir išmokamos pasibaigus atitinkamiems kalendoriniams metams, kai yra gaunama patvirtinta išorės auditoriaus finansinių rezultatų ataskaita;
- Atidėtosios premijos dalies, kuri sudaro 40% metinės premijos, viršijančios minimalų išmokamos premijos dydį, sąlyginai skiriamos darbuotojui pasibaigus atitinkamiems kalendoriniams metams, kai yra gaunama patvirtinta išorės auditoriaus finansinių rezultatų ataskaita, atidedamos 3 metų laikotarpiui, išmokamos trimis lygiomis dalimis po 12, 24 ir 36 mėnesių nuo skyrimo datos, jeigu šiuo laikotarpiu neatsiras prielaidų sumažinti išmokos dydį.

Bendrovėje metinės premijos atidėjimas taikomas Valdybos nariams, už rizikos, atitikties, aktuarinę ir vidaus audito funkcijas atsakingiems darbuotojams.

Atidėtosios premijos, kuri buvo skirta darbuotojui sąlyginai už atitinkamus kalendorinius metus, atskiros dalys, į kurias darbuotojas dar neturi teisės, gali būti mažinamos, jeigu yra nustatoma, kad atsirado žemiau nurodytų reikšmingų ir ypatingų aplinkybių, kurios pagrindžia tokį išmokos dydžio sumažinimą:

- Atidėtoji premija buvo skirta pagal iš esmės neteisingas Bendrovės finansines ataskaitas;
- Darbuotojas sąmoningai dalyvavo perduodant iš esmės neteisingą informaciją apie Bendrovės finansines ataskaitas;
- Darbuotojas šiurkščiai pažeidė savo pareigas, tame tarpe šiurkščiai pažeidė teisės normas;
- Įvyko rimta rizikos valdymo klaida.

Vadovaujantis Bendrovės privačių interesų ir nepriekaištingos reputacijos deklaravimo procedūrų nuostatomis, esant interesų konfliktui, darbuotojai negali daryti įtakos sprendimams, susijusiems su atlygiu.

B.1.2.3. Papildomos naudos įskaitant pensijų sistemas

Bendrovė atsižvelgdama į rinkos sąlygas, kaip papildomą skatinimą, siūlo patrauklų socialinį paketą, į kurį gali įeiti papildomos atostogos, mokymai, sveikatos draudimas, gyvybės draudimas, pripažinimas už ilgą darbo stažą ir kt.

2018 ir 2017 metais Bendrovė netaikė ankstyvojo išėjimo į pensiją sistemų.

B.1.3. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais

Reikšmingi sandoriai su susijusiomis šalimis atskleisti Bendrovės finansinėse ataskaitose, parengtose pagal TFAS ir publikuojamose Bendrovės internetiniame puslapyje.

B.2. Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai

B.2.1. Įgūdžių, žinių ir patirties reikalavimai

Bendrovei vadovaujantys asmenys ir asmenys, atsakingi už pagrindinių funkcijų įgyvendinimą, turi nuolat atitikti kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas reikalavimus. Bendrovėje galioja "Vadovų ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų vertinimo politika". Politika reglamentuoja pagrindinius principus ir procesus, kuriais vadovaujantis vertinama, ar vadovai ir/arba pagrindines funkcijas atliekantys asmenys tinka eiti pareigas. Politika parengta vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais privalomas normas Draudimo įmonėms bei atsižvelgiant į Bendrovės veiklos specifiką ir Bendrovės tvarkas, nuostatus ir kitus dokumentus.

Vadovas ir (arba) pagrindines funkcijas atliekantis asmuo yra:

- Stebėtojų tarybos nariai;
- Valdybos nariai;
- Generalinis direktorius;
- Visi Bendrovės struktūrinių padalinių vadovai;
- Vyriausiasis buhalteris;
- Vyriausiasis aktuaras;
- Vidaus auditorius;
- Investicijų vadovas;
- Rizikos valdymo funkciją įgyvendinantys asmenys;
- Atitikties funkciją įgyvendinantys asmenys.

Prieš skiriant minėtus asmenis į pareigas, siekiant išvengti galimų interesų konfliktų, užtikrinti, kad priimti sprendimai būtų naudingi Bendrovei, nešališki ir teisingi, bei siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimo atvejams, prieš šiems asmenims pradėdant eiti pareigas Bendrovėje, yra vertinama šių asmenų reputacija, kvalifikacija bei patirtis, taip pat atsižvelgiama, ar kandidatas nebuvo teistas ar baustas administracine bauda.

Bendrovės Valdybos nariai ir generalinis direktorius turi turėti tinkamą kvalifikaciją, žinių ir įgiję darbo draudimo veiklos ar kitame finansų sektoriuje patirties. Generaliniam direktoriui papildomai keliami reikalavimai dėl finansinės apskaitos įgūdžių ir gebėjimo tinkamai vadovauti.

Be to, Bendrovės Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariai visi kartu turi turėti kvalifikaciją, patirties ir įgūdžių šiose srityse:

- Draudimo ir finansų rinkų;
- Verslo strategijos ir verslo modelio kūrimo;
- Valdymo sistemos;
- Finansinės ir aktuarinės analizės;
- Teisinės sistemos;
- Rizikos valdymo;
- Turto valdymo.

Asmenys, atsakingi už pagrindinių funkcijų įgyvendinimą, turi turėti pakankamai žinių ir patirties, pakankamų tinkamai atlikti funkcijas, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos rizikingumą ir kompleksiskumą.

B.2.2. Kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas vertinimas

Kandidatų į vadovus ir kitas pagrindines funkcijas tinkamumo vertinimas atliekamas pagal nustatytus reikalavimus. Prieš paskiriant tokį asmenį eiti atitinkamas pareigas Bendrovė atlieka jo kompetencijos ir tinkamumo eiti pareigas įvertinimą: vertinama asmens profesinė kvalifikacija, žinios ir patirtis, reputacija, sąžiningumas ir patikimumas. Vertinimą sudaro šie etapai:

- Klausimyno pildymas;
- Papildomų dokumentų pateikimas (gyvenimo aprašymas, informacija apie teistumą, kvalifikaciją liudijantys dokumentai ir kt.);
- Atitikimo tikrinimas ir vertinimas.

Asmens kompetencijos ir tinkamumo vertinimas atliekamas prieš paskiriant asmenį eiti pareigas ir yra periodiškai atnaujinamas.

B.3. Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą

Rizikų valdymo sistema yra pagrindinė Bendrovės valdymo sistemos dalis. Rizikų valdymo sistema apima vidaus dokumentuose nustatytus ir veikloje įgyvendintus procesus, būtinus nustatyti, įvertinti, stebėti ir valdyti įmonei kylančią arba galinčią kilti riziką tiek individualiu, tiek agreguotu lygiu, o taip pat procesus, būtinus užtikrinti tinkamą informavimą apie rizikos rūšis ir jų tarpusavio priklausomybę. Rizikų valdymo sistema apibrėžia tęstinį visų žinomų ir atsirandančių išorinių rizikų, kurios trukdytų įgyvendinti strateginius ir veiklos tikslus, valdymą.

Rizikos valdymo strategija apibrėžia nuoseklią rizikos valdymo sistemą (įskaitant verslo saugą valdant operacinę riziką) ir vidaus kontrolės sistemą (įskaitant atitikties vertinimo funkciją) kaip pagalbinis Bendrovės rizikos valdymo sistemos

elementus. Rizikos valdymo funkcijos tikslas yra sukurti Bendrovėje veikiančią Rizikos valdymo sistemą vadovaujantis proporcingumo principu. Šiame skyriuje aptariami pagrindiniai Rizikos valdymo sistemos elementai.

B.3.1. Rizikos sistemos aprašas

Rizikos valdymo sistema aprašyta Rizikos valdymo strategijoje, kurios tikslas yra padėti Stebėtojų tarybai, Valdybai, vadovybei bei kitiems darbuotojams įdiegti Bendrovės rizikos valdymo procesą. Tai apima:

- Vieningos Rizikos valdymo sistemos apibrėžimą, suteikiantį pagrindą veiksmingam rizikos valdymui Bendrovėje;
- Vieningų rizikos valdymo apibrėžimų nustatymą;
- Vieningų taisyklių įvedimą rizikos nustatymui, apskaičiavimui ir įvertinimui, stebėsenai ir kontrolei, ataskaitų teikimui bei valdymo veiksmams atsižvelgiant į riziką Bendrovėje;
- Rizikos apetito apibrėžimą Bendrovės lygmeniu;
- Kiekvieno rizikos valdymo proceso dalyvio pareigų ir atsakomybių priskyrimą;
- Kitų pagrindinių Rizikos valdymo sistemos elementų – testavimo nepalankiausiomis sąlygomis bei ORSA – apibrėžimą;
- Vidaus kontrolės sistemos įdiegimą;
- Pagrindinių rizikos valdymo krypčių nustatymą.

B.3.1.1. Rizikos valdymo dokumentai

Rizikos valdymo strategija yra pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis Bendrovėje veikiančią rizikos valdymo sistemą. Rizikos valdymo strategiją papildoma rizikos valdymo politikos ir įvairūs papildomi dokumentai – tvarkos, metodikos ir kt. Rizikų apetito dokumentas yra neatskiriama Rizikos valdymo strategijos dalis, kuris nustato didžiausią priimtinos rizikos lygį apibrėždamas atskirų rizikos kategorijų limitus ir ribines reikšmes.

Bendrovės Rizikų valdymo strategija peržiūrima kartą per metus ir keičiama, atsižvelgiant į strateginių tikslų, veiklos arba verslo aplinkos pokyčius.

Atskiroms rizikoms valdyti yra parengtos politikos, atsižvelgiant į tų rizikų rūšis, pobūdį, reikšmingumą, valdymą ir kt. Pagrindinės rizikos valdymo politikos yra šios:

- Draudimo rizikos valdymo politika;
- Rinkos rizikos valdymo politika;
- Kredito ir koncentracijos rizikos valdymo politika;
- Operacinės rizikos valdymo politika;
- Likvidumo rizikos politika;
- Atitikties rizikų valdymo politika.

Be pagrindinių rizikos valdymo politikų yra kiti vidaus dokumentai, padedantys įgyvendinti rizikos valdymo sistemą Bendrovėje.

B.3.1.2 Pareigų ir atsakomybės priskyrimas

Rizikos valdymo procesas Bendrovėje yra organizuotas pagal keturis kompetencijos lygius .

Pirmieji trys kompetencijos lygiai yra tokie:

- I. Stebėtojų Taryba prižiūri Rizikų valdymo procesą;
- II. Valdyba organizuoja rizikos valdymo sistemą ir užtikrina jos funkcionalumą tvirtindama Strategiją ir pagrindines rizikos valdymo politikas, apibrėždama Rizikų apetitą, rizikų profilį ir priimtina rizikų lygį pagal atskiras rizikos kategorijas;
- III. komitetai, vykdančios įvairias funkcijas apibrėžtose srityse, įskaitant atskirų rizikų mažinimą iki Rizikų apetito dokumente nustatyto lygio.

Ketvirtasis kompetencijų lygmuo yra susijęs su verslo lygmeniu, kuriame rizikos valdymo veiklos yra suskirstytos į tris gynybos linijas:

- I. Pirmoji gynybos linija – nuolatinis rizikos valdymas verslo lygmeniu ir su rizikos valdymo procesu susijusių sprendimų priėmimas. Vadovybė atsakinga už veiksmingos rizikos valdymo sistemos vadovybės atsakomybei priskirtoje srityje priežiūrą, kuria rizikos nustatymo, stebėsenos ir kontrolės sistemą, kuri yra neatskiriama procesų, užtikrinančių tinkamą atsiradusios rizikos valdymą, dalis, ir užtikrina veiksmingą jos veikimą. Verslas taip pat yra atsakingas už verslo plano vykdymą Rizikų apetito ribose.
- II. Antroji gynybos linija – Rizikos valdymo funkcijos vykdoma rizikos valdymo priežiūra. Rizikos valdymo funkcija užtikrina, kad veikloje būtų tinkamai atsižvelgta į visus svarbiausius rizikos veiksnius, teikia konsultacijas ir pagalbą, padeda užtikrinti, kad priimant svarbiausius verslo sprendimus į riziką būtų tinkamai atsižvelgta. Rizikos funkcija taip pat atsakinga už pirmosios gynybos linijos kasdienėje veikloje naudojamos Rizikos valdymo sistemos vystymą, palaikymą ir privalo užtikrinti, kad pirmojoje gynybos linijoje rizikos valdymo sistema veiktų veiksmingai. Atitikties vertinimo funkcija yra atsakinga už atitikties rizikos valdymą, atitikties užtikrinimo sistemos sukūrimą, taip pat padeda vadovybei atlikti veiksmus, skirtus mažinti atitikties riziką.
- III. Trečioji gynybos linija – tai vidaus auditas, kuris atlieka nepriklausomą rizikos valdymo sistemos elementų ir Bendrovės veikloje įdiegtų kontrolės priemonių auditą. Šią funkciją atlieka Vidaus audito padalinys.

B.3.1.3. Rizikos valdymo procesas

Rizikos valdymo procesą sudaro tokie etapai:

- rizikos nustatymas;
- rizikos apskaičiavimas ir įvertinimas;
- rizikos stebėsenai ir kontrolė;
- ataskaitų teikimas;

- valdymo veiksmai.

Rizikų valdymas Bendrovėje atliekamas vadovaujantis šiais principais:

- Rizikos valdomos atsižvelgiant į Bendrovės strategiją ir tikslus;
- Rizikų apetitas bei rizikų limitai ir tolerancijos ribos yra pagrindas Rizikų valdymo įgyvendinimui;
- Rizikos, kurios gali sukelti grėsmę Bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimui, valdomos vidinių kontrolių pagalba ir aktyviai stebimos;
- Rizikų valdymas orientuotas į ateitį, įvertinant, ar Bendrovė pasiruošusi galimiems rizikų incidentams bei ekstremaliems įvykiams;
- Efektyviam rizikų valdymui atsižvelgiama į atitinkamus vidinius ir išorinius veiksnius, kurie gali turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklai;
- Rizikų bei jų tarpusavio ryšių matavimas skaidrus, atsižvelgiama į rizikas mažinančių veiksmų efektyvumą ir įvairumą pagal rizikų kategorijas, draudimo rūšis ir geografiją;
- Rizikų valdymas atitinka teisinius reikalavimus.

Schemoje apačioje pateikiama Bendrovės rizikų valdymo proceso schema.

3 grafikas. Bendrovės Rizikų valdymo proceso schema

B.3.1.4. Rizikos nustatymas

Rizikos nustatymo procesas prasideda nuo idėjos sukurti draudimo produktą, įsigyti finansinę priemonę ar keisti veiklos procesą, taip pat įvykus bet kokiam kitam įvykiui, dėl kurio gali atsirasti rizika. Procesas tęsiasi, kol baigia galioti visi su tokiu įvykiu susiję įsipareigojimai, gautinos lėšos ar veiklos.

Rizikų identifikavimas apima faktinių ir potencialių rizikos šaltinių nustatymą.

Riziką atskirose Bendrovės veiklos srityse nustato verslo atstovai padedant Rizikos valdymo funkcijai.

Nustatant riziką apibrėžiamas jos reikšmingumas. Jeigu su draudimo produktais, finansinėmis priemonėmis, procesais ar kitais įvykiais susijusi rizika yra nedidelė, rizikos nustatymo etapas gali būti praleistas. Visos identifikuotos rizikos analizuojamos atsižvelgiant į jų reikšmingumą ir klasifikuojamos į vieną iš šių grupių:

- reikšminga PZU Grupės lygmeniu;
- reikšminga Bendrovės lygmeniu;
- nereikšminga.

B.3.1.5. Rizikos apskaičiavimas ir įvertinimas

Kiekvienai rizikai, kuri laikoma reikšminga ir yra išmatuojama, taikomas vertinimo procesas. Vertinimo proceso metu nustatomos priemonės, kurios yra pakankamos atsižvelgiant į rizikos tipą ir jos reikšmingumą, galimus gauti duomenis, kiekybinį rizikos įvertinimą taikant apibrėžtus rodiklius ir ekspertų išvadas vertinant visą riziką.

Apskaičiavimo ir vertinimo metodai priklauso nuo rizikos charakteristikų bei reikšmingumo ir apima tokius elementus:

- scenarijaus metodas – vertės sumažėjimo dėl tariamų rizikos veiksnių pokyčio analizė;
- veiksnių metodas – supaprastinta scenarijaus metodo versija, pagal kurią vienam rizikos veiksniai taikomas vienas scenarijus;
- sukauptas nuostolis;
- pasirinktų rodiklių analizė;
- statistiniai duomenys;

- apimtys ir jautrumo rodikliai;
- ekspertinis vertinimas;
- kiti metodai, atitinkantys rizikos specifiką, metodus ir priemones.

Bendras rizikos vertinimas nurodomas rizikos žemėlapyje, kuriame pateikiama sisteminė rizikos apimtys vizualizacija.

B.3.1.6. Rizikos stebėseną ir kontrolę

Vykdamas rizikos stebėseną ir kontrolę, atliekama nuolatinė veiklos rodiklių nuokrypių nuo priimtų standartų, t. y. įvardintų limitų, ribinių reikšmių, planų, praėjusių laikotarpių reikšmių, rekomendacijų ar nurodymų, peržiūra.

Rizikų stebėseną vykdo visa Bendrovė, tačiau Rizikos valdymo funkcija vykdo visų nustatytų rizikų ir rizikos reikšmių pagal atitinkamus Rizikų apetito, rizikų profilio, priimtinos rizikos ir rizikos limitus stebėseną, teikia informaciją Bendrovės Valdybai aptarimui bei sprendimų priėmimui. Bendrovės Stebėtojų taryba ir Valdyba yra nuolat supažindinama su rizikų valdymo rezultatais.

Toliau, remiantis ribinėmis kategorijomis (raudona, geltona, žalia), pateikiami mokumui, kaip pagrindiniam Rizikos apetito rodikliui, nustatyti kritiniai lygiai:

- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus iki geltonosios zonos arba, remiantis prognozėmis, gali nukristi iki geltonosios zonos per artėjančius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba per tris mėnesius pateikia veiksmų planą Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus iki raudonosios zonos arba, remiantis prognozėmis, gali patekti į raudonąją zoną per artėjančius tris mėnesius, Bendrovės Valdyba per 1 mėnesį pateikia veiksmų planą Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės mokumo koeficientui nukritus žemiau 100% arba, remiantis prognozėmis, per artėjančius tris mėnesius gali nukristi žemiau 100%, Bendrovės Valdyba informuoja priežiūros instituciją remiantis „Mokumas II“ direktyvos 138 straipsniu bei Lietuvos draudimo įstatymo 45 straipsniu.

B.3.2. Savo rizikos ir mokumo vertinimas

Bendrovėje savo rizikos ir mokumo vertinimo (toliau – ORSA) procesas yra dalis vieningos rizikos valdymo sistemos. Pagrindinis ORSA proceso tikslas yra užtikrinti, kad bet kuriuo metu Bendrovė turi pakankamai kapitalo savo strategijai įgyvendinti bei prisiimtai rizikai padengti.

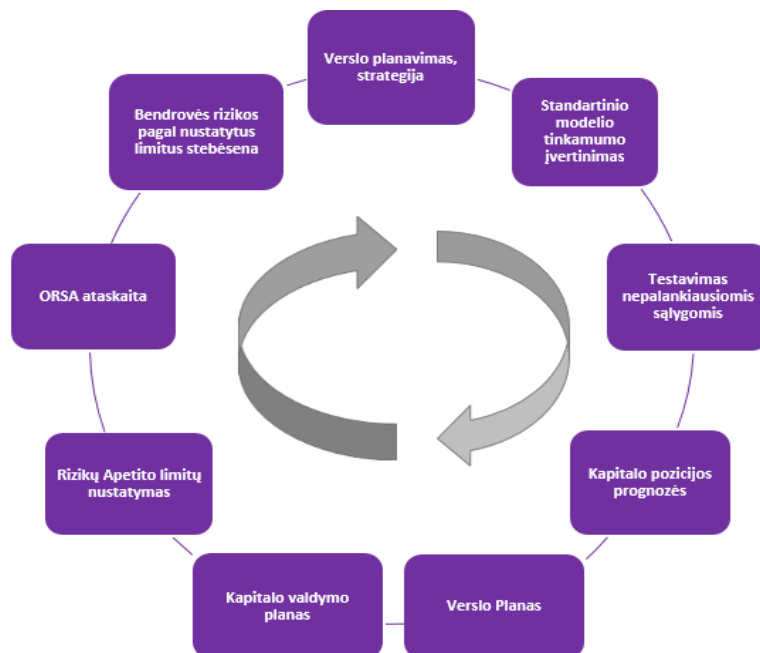
ORSA yra atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus atsižvelgiant į strateginio planavimo metu patvirtintus tikslus. ORSA sudaro kelios tarpusavyje susijusios veiklos, kurias vykdydama Bendrovė nustato:

- Rizikos, kurią Bendrovė siekia prisiimti, apimtį ir pobūdį;
- Kapitalo lygį, reikalingą tokiai rizikai prisiimti;
- Veiksmus, kurių Bendrovė imsis siekdama pasiekti ir išlaikyti reikiamą rizikos ir kapitalo lygį.

ORSA procesas yra tinkamai integruotas į Bendrovės rizikos valdymo sistemą, kaip tai pavaizduota 4 grafike.

ORSA proceso rezultatai ir pagrindinės išvados yra apibendrinami metinėje ORSA ataskaitoje.

Bendrovė atliktų neplaninį savo rizikos ir mokumo vertinimą, jeigu būtų reikšmingai nukrypta nuo Rizikos Apetite patvirtintų limitų, pradėtų vykdyti naujos draudimo grupės veiklą ir kitais atvejais, paaiškėjus aplinkybėms, kurios gali turėti reikšmingos neigiamos įtakos Bendrovės mokumo pozicijai.

4 grafikas. Bendrovės ORSA proceso schema

Verslo planavimas, atsižvelgiant į strategiją

Remiantis Bendrovės strategija, rengiamas verslo planas, nurodant pagrindines rizikas, kurios gali kelti grėsmę Bendrovės verslo plane nustatytų tikslų pasiekimui. Vertinamos visos su Bendrovės veikla susijusios rizikos kategorijos: draudimo rizika, rinkos rizika, sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika, likvidumo rizika, veiklos rizika, reputacinė rizika ir išorės aplinkos rizikos.

Standartinio modelio tinkamumo vertinimas

Mokumo kapitalo reikalavimo skaičiavimui Bendrovė naudoja Mokumas II standartinę formulę (standartinis modelis). Standartinio modelio prielaidos ir jų atitikimas Bendrovės rizikos profiliui yra atliekamas kiekvienais metais, siekiant užtikrinti, kad Bendrovė alokuoja pakankamai kapitalo skirtingoms rizikoms.

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas bent kartą per metus siekiant nustatyti Bendrovės atsparumą tam tikriems nepalankiems pokyčiams ir apskaičiuoti kapitalo pakankumą. Testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijai ir prielaidos peržiūrimi atsižvelgiant į Bendrovės verslo planavimu identifikuotą riziką, siekiant tinkamai įvertinti su Bendrovės veikla susijusias rizikas bei jų galimą įtaką. Jei apskaičiavus įtaką Bendrovės finansiniams rodikliams nustatoma, kad nepalankiausių scenarijų padariniai gali daryti esminę įtaką Bendrovės veiklai, Bendrovės verslo planas ir strategija gali būti atnaujinami arba numatomi kiti kapitalo papildymo scenarijai.

Kapitalo pozicijos prognozės

Kapitalo prognozės ateinančiam laikotarpiui yra apskaičiuojamos rengiant Verslo planą. Pirmajam vertinimui pasitelkiamos pradinės ateinančių trejų metų prognozės prielaidos. Esant poreikiui kapitalo prognozės gali būti perskaičiuojamos.

Verslo planas

Prognozuojama įmokų pagal draudimo produktus suma pateikia indikaciją apie verslo siekiamos prisiimti draudimo rizikos dydį. Numatomo augimo lygis ir portfelio struktūros pokyčiai yra laikomi strateginio planavimo proceso dalimi ir yra apskaičiuojami ateinančių trejų metų laikotarpiui Verslo plane. Pradinis verslo apimčių tikslas yra peržiūrimas ir tikslinamas atsižvelgiant į prognozuojamą turimą kapitalą, atitinkamus prognozuojamus kapitalo reikalavimus bei testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus.

Kapitalo valdymo planas

Kapitalo valdymo planas pateikia informaciją apie Bendrovės kapitalo poziciją, nuosavų lėšų išleidimą ar išpirkimą ir įvertina prognozuojamą kapitalo poziciją vidutiniu laikotarpiu. Kapitalo valdymo plane pateikiama informacija apie:

- Prognozuojamą kapitalo poziciją 3 metų laikotarpiui, įvertintą remiantis Verslo planu;
- Poreikį atlaikyti galimą išorės įvykių poveikį, kaip numato testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai;
- Galimybę investuoti į naujus įsigijimus, operacijas ar pasinaudoti kitomis palankiomis aplinkybėmis;
- Galimybę pritraukti papildomo kapitalo;
- Galimybę imtis valdymo veiksmų siekiant sumažinti riziką.

Rizikų apetito limitų nustatymas

Remiantis testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatais bei kapitalo valdymo ir verslo planais peržiūrimi ir nustatomi rizikų limitai.

Savo rizikos ir mokumo ataskaitos peržiūra ir patvirtinimas

Atsižvelgiant į aukščiau minėtų etapų išvadas ir rezultatus, parengiama savo rizikos ir mokumo vertinimo ataskaita ir teikiama Bendrovės Valdybai peržiūrėti ir patvirtinti.

Bendrovės rizikos pagal nustatytus limitus stebėsena

Rizikos stebėseną vykdo visa Bendrovė, tačiau Rizikos valdymo funkcija vykdo visų nustatytų rizikų ir rizikos reikšmių pagal Rizikų Apetito sistemos rodiklius stebėseną. Detali informacija apie prisiimtą riziką ir limitų palyginimą pateikiama ketvirtinėse ataskaitose Valdybai. Esant reikšmingiems nuokrypiams nuo Bendrovės patvirtinto verslo plano ar kapitalo valdymo plano, analizuojamas poreikis atlikti neeilinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis bei savo rizikos ir mokumo vertinimą.

B.4. Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolės sistema padeda įgyvendinti Bendrovės rizikos valdymo sistemą, nustatydama procesus ir sistemas, reikalingas vykdyti įstatymų ir teisės aktų reikalavimus, ir užtikrinti veiksmingą bei efektyvų strateginių tikslų vykdymą, įskaitant finansinės ir nefinansinės informacijos patikimumą ir prieinamumą.

Vidaus kontrolės sistema apima priežiūros, administracines ir apskaitos procedūras, organizacinę struktūrą, IT sistemų sprendimus, atitikties funkciją ir kitas kontrolės priemones (kontroles), padedančias įgyvendinti Bendrovės tikslus ir užtikrinančias Bendrovės saugumą ir stabilumą.

Pagrindiniai vidaus kontrolės sistemos tikslai yra šie:

- Bendrovės veikla grindžiama veiksmingu Bendrovės turto ir kitų išteklių naudojimu, siekiant užkirsti kelią galimiems Bendrovės nuostoliams;
- Bendrovės vidaus reikmėms naudojama finansinė ir nefinansinė informacija, taip pat priežiūros institucijoms ar kitoms šalims teikiama informacija yra patikima, tinkama ir teikiama laiku;
- Bendrovės veikla atitinka Bendrovės veiklos strategiją, taip pat atitinka Lietuvos įstatymus, kitus teisinius reikalavimus bei nustatytas vidaus procedūras.
- Bendrovės vidinės kontrolės sistema sudaryta iš trijų kontrolių grupių, kurias sudaro šie pagrindiniai elementai:
- Išankstinė vidaus kontrolė, kuria siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimams, išvengti veiklos klaidų, klaidinančių arba neteisingų duomenų įtraukimo į duomenų bazes, į apskaitą arba finansines ataskaitas. Išankstinę vidaus kontrolę sudaro:
 - Politikų ir procedūrų nuostatos;
 - Finansinių kontrolių sistema;
 - Reikalavimų atitikties sistema;
 - Deleguotų atsakomybių sistema;
 - IT ir operacijų vidinė kontrolė;
 - Ataskaitų sistema.
- Specialioji (momentinė) vidaus kontrolė, kurią vykdančias netikėtai atskirų procesų, operacijų, turto ar jo dalies patikrinimas operacijų metu arba tuoj pat jas atlikus.
- Paskesnioji vidaus kontrolė, skirta piktnaudžiavimams, klaidoms, netikslumams, apgaulės atvejams, neteisingiems arba klaidinantiems duomenims, atsiradusiems apskaitoje arba finansinėse ataskaitose, šalinti ar ištaisyti. Paskesniąją vidaus kontrolę sudaro:
 - Nuolatinė vidinė kontrolė;
 - Žalų procesų ir valdymo kontrolė;
 - Rizikos vertinimo proceso ir žalų proceso techninio audito sistema;
 - Politikų įgyvendinimo įsivertinimas.

B.4.1. Pagrindinės funkcijos

Bendrovės valdymo sistemos dokumente išskirtos šios pagrindinės funkcijos:

- Atitikties;
- Vidaus audito;
- Aktuarinė;
- Rizikų valdymo.

B.4.1.1. Atitikties funkcija

Atitikties vertinimo funkcija (toliau - Atitikties funkcija) yra viena iš pagrindinių funkcijų ir apima atitikties rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėseną ir valdymą bei su tuo susijusį konsultavimą ir ataskaitų teikimą.

Asmenį, atsakingą, už atitikties funkcijos įgyvendinimą skiria ir atšaukia Bendrovės Valdyba. Atitikties funkcija yra tiesiogiai atskaitinga Valdybai.

Už Atitikties funkcijos įgyvendinimą yra atsakingas Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento direktorius. Šią funkciją įgyvendinti jam padeda Atitikties funkciją Teisės, atitikties ir rizikų valdymo departamento teisininkai bei viena specialistė Estijos filiale – atsakinga už teisės ir atitikties funkcijų įgyvendinimą.

Atitikties funkcija priskiriama antrai gynybos linijai ir yra atsakinga už efektyvios atitikties rizikos sistemos sukūrimą ir įgyvendinimą.

Atitikties funkcijos tikslas yra užtikrinti, kad Bendrovės veikla atitiktų įstatymų, kitų teisės aktų ir Bendrovės vidaus dokumentų reikalavimus bei nustatytas PZU Grupės ir Bendrovės politikas bei elgesio standartus. Atitikties funkcija taip pat yra atsakinga už Atitikties rizikos nustatymą ir vertinimą.

Atitikties funkcija įgyvendinama atliekant:

- teisės aktų, Bendrovės įstatų, Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos nutarimų, generalinio direktoriaus įsakymų ir kitų vidaus teisės aktų laikymosi ir įgyvendinimo vertinimą ir patarimą Bendrovės Valdybai atitikties Draudimo įstatymui ir bei kitiems teisės aktams, priimtiems pagal 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II), Bendrovės vidaus teisės aktams klausimais;
- teisės aktų pasikeitimų stebėjimą ir galimo jų poveikio Bendrovei vertinimą, atitikties rizikos nustatymą ir vertinimą;
- Bendrovės veiklos atitikimo įstatymų, Bendrovės vidaus taisyklių ir elgesio standartų reikalavimams rizikos nustatymą ir vertinimą;
- atitikties kultūros stiprinimą ir skatinimą laikytis Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų.

Atitikties rizikų valdymo politika yra pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis atitikties rizikos valdymo sistemą Bendrovėje. Ši politika nustato Atitikties funkcijos teises, pareigas ir atsakomybę.

Atitikties priežiūros valdymas vykdoma vadovaujantis Atitikties priežiūros planu. Atitikties priežiūros plane nustatomi veiksmai, kurių turi būti imamasi siekiant užtikrinti atitiktį, apimamos visos Bendrovės veiklos sritys ir jų poveikis rizikai, susijusiai su teisės aktų laikymusi. Šis planas taip pat apima visus veiksmus, kurių Bendrovė imasi reaguojant į teisės aktų pažeidimus, įgyvendinimo bei veiksmingumo priežiūrą.

Atitikties funkcija ne rečiau kaip kas ketvirtį Bendrovės Valdybai teikia informaciją apie atitikties rizikos valdymą ir ne rečiau kaip vieną kartą per metus Bendrovės Valdybai teikia išplėstinę Atitikties ataskaitą, apimančią visą Bendrovės veiklą.

B.4.1.2. Vidaus audito funkcija

Vidaus audito funkcija (toliau – Vidaus auditas) - nepriklausoma, objektyvi bei teikianti patarimojo pobūdžio veiklą funkcija, kurios tikslas yra tobulinti įmonės operacinę veiklą, sukuriant jai pridėtinę vertę.

Vidaus audito funkcija atlieka nepriklausomą rizikos vertinimą, visų padalinių, produktų, sistemų, verslo procesų, rizikos valdymo procesų tyrimą tokiu periodiškumu, kuris priklauso nuo identifikuotų rizikos sričių ir realaus rizikos lygio, o taip pat nuo vidinės kontrolės svarbos ir veiksmingumo siekiant ją mažinti.

Vidaus audito nepriklausomumą garantuoja:

- Vidinio audito departamento funkcinė atskaitomybė Stebėtojų tarybai;
- Vidinio audito departamento teisė į objektyvų ir nepriklausomą audito apimtį nustatymą ir audito rezultatų pateikimą.

Vidinio audito departamentas informuoja Valdybos Pirmininką ir Stebėtojų tarybos pirmininką apie kiekvieną bandymą apriboti audito apimtį.

Vidaus audito funkcija savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais profesinės vidinio audito praktikos standartais.

Vidaus audito tikslas užtikrinti kad:

- numatyti tikslai yra realizuojami, o visos realios rizikos, galinčios įtakoti, kad procesai nebus teisingai realizuojami, buvo identifikuotos;
- nuostatai, taisyklės ir procedūros, kurios kyla iš bendrai galiojančių teisės normų ar vidinių aktų, yra patvirtintos bei jų laikomasi;
- mechanizmai ir procedūros, sudarantys vidinės kontrolės sistemą yra adekvatūs identifikuotų rizikų atžvilgiu ir veiksmingi atsižvelgiant į teisingą Bendrovės veiklą, ir leidžia išvengti galimų problemų atsiradimo ir nustatyti neatitiktumus bei minimizuoti nuostolius.

Vidaus auditai vykdomi vadovaujantis metiniu audito planu. Audito planas parengiamas remiantis reikšmingomis Bendrovės veiklos sritimis, įvertinant galimą poveikį rizikai. Vidaus audito planą tvirtina Bendrovės Stebėtojų taryba.

Vidaus auditas rengia rašytinę ataskaitą, kuri teikiama Bendrovės Valdybai ir Stebėtojų tarybai ne rečiau kaip kartą per metus. Ataskaitoje pateikiama informaciją apie įvykdytus auditus ir jų išvadas ir vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemos vertinimus.

B.4.1.3. Aktuarinė funkcija

Už aktuarinės funkcijos įgyvendinimą Bendrovėje yra atsakingas vyriausiasis aktuaras. Vykdyti aktuarinę funkciją jam padeda jo pavaldume esantys Aktuarų skyriaus darbuotojai. Aktuarinę funkciją vykdančias asmuo turi aktuarinės ir finansų matematikos žinių bei yra sukaukę reikiamą profesinę patirtį atlikti pavestas užduotis pagal Mokymas II reikalavimus vadovaujantis profesiniais ir kitais veiklos standartais.

Išsilavinimo bei patirties reikalavimus vyriausiajam aktuarui nustato Bendrovės vadovo ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo eiti pareigas vertinimo politika. Konkrečios darbuotojų atsakomybės sritys yra apibrėžiamos pagal tarptautinėje praktikoje išskiriamas pagrindines aktuarinės veiklos kryptis – rezervavimo, kapitalo poreikių ir kainodaros. Tai padeda darbuotojams išvengti galimo interesų konflikto atliekant aktuarinės funkcijos užduotis.

Be atsiskaitymo Bendrovės Valdybai aktuarinės funkcijos veikla įmonėje yra prižiūrima Bendrovės komitetų, akcininkų, vidinių ir išorinių auditorių, taip pat Lietuvos banko.

Vadovaujantis Direktyvos 48 straipsniu, aktuarinės funkcijos pareigos Bendrovėje visų pirma apima techninių atidėjinių skaičiavimo koordinavimą. Aktuarinė funkcija yra atsakinga už techninių atidėjinių skaičiavimą užtikrindama, kad jiems skaičiuoti būtų naudojama tinkama metodika ir modeliai bei daromos tinkamos prielaidos. Aktuarinė funkcija taip pat vertina su įverčiais, naudojamais skaičiuojant techninius atidėjinius, susijusį neapibrėžtumą, ir duomenų, naudojamų skaičiuojant techninius atidėjinius, kokybę.

Aktuarinė funkcija taip pat atlieka techninių atidėjinių patvirtinimą, visų pirma lygindama tiksliausius įverčius su patirtimi, ir kitus su techniniais atidėjimais susijusius darbus.

Be šių, su techniniais atidėjimais susijusių, atsakomybių aktuarinė funkcija vertina bendros draudimo rizikos prisiėmimo politikos ir perdraudimo sutarčių tinkamumą. Aktuarinė funkcija taip pat prisideda prie veiksmingo rizikos valdymo sistemos įgyvendinimo, kiek tai susiję su rizikos modeliavimu, kuriuo grindžiamas mokumo kapitalo ir minimalaus kapitalo reikalavimų skaičiavimas, ir prie Bendrovės atliekamo savo rizikos ir mokumo vertinimo. Kaip jau paminėta aukščiau, aktuarinė funkcija taip pat reguliariai teikia informaciją Rezervavimo ir Kapitalo valdymo komitetams bei atsiskaito Bendrovės Valdybai.

Vykdydama savo veiklą, aktuarinė funkcija glaudžiai bendradarbiauja su rizikos vertintojais, žalu, finansų, rizikos valdymo, IT ir kitų sričių specialistais, dalyvaudama paminėtų ir kitų Bendrovės komitetų veikloje, projektuose bei susitikimuose.

Aktuarinė funkcija kas ketvirtį teikia medžiagą Kapitalo valdymo ir Rezervavimo komitetams bei kartą per metus atsiskaito Valdybai, pateikdama Aktuarinės funkcijos ataskaitą. Joje apžvelgiama aktuarinės funkcijos veikla ir rezultatai, nurodomi pastebėti trūkumai Bendrovėje ir pateikiamos rekomendacijos, kaip tie trūkumai galėtų būti ištaisyti.

B.4.1.4. Rizikos valdymo funkcija

Rizikos valdymo funkcija (toliau – Rizikos funkcija) yra viena iš pagrindinių funkcijų ir apima Bendrovės rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėseną, valdymą bei ataskaitų teikimą. Rizikos funkcija yra tiesiogiai atskaitinga Bendrovės Valdybai.

Rizikos funkcijos tikslas yra parengti tinkamą rizikos valdymo sistemą, kuri būtų proporcingai įdiegta.

Rizikos funkcijos atsakomybes sudaro:

- Rizikos valdymo strategijos, atitinkančios ilgalaikę veiklos strategiją, rengimas;
- Tinkamos Rizikos valdymo sistemos rengimas bei įdiegimas, o taip pat jos įgyvendinimo stebėjimas Bendrovėje;
- Savo rizikos ir mokumo vertinimo proceso įdiegimas bei koordinavimas Bendrovėje;
- Rizikos valdymą Bendrovėje reglamentuojančių vidaus dokumentų rengimas bei jų įgyvendinimo stebėjimas, o taip pat rizikos valdymo priemonių rengimas;
- Bendrovės Rizikos apetito rengimas ir atitikties nustatytiems limitams stebėjimas;
- Informacijos apie Bendrovei reikšmingą riziką teikimas Valdybai ir Stebėtojų tarybai;
- Bendrovės Rizikos valdymo sistemos vertinimas;
- Naujų ir išorinių rizikų identifikavimas ir vertinimas;
- Tinkamos Vidaus kontrolės sistemos rengimas bei įdiegimas Bendrovėje.

Rizikos funkcija ne rečiau kaip kas ketvirtį Bendrovės Valdybai ir Stebėtojų tarybai teikia informaciją apie rizikos valdymą ir ne rečiau kaip vieną kartą per metus Bendrovės Valdybai teikia išplėstinę Rizikų valdymo ataskaitą, apimančią visą Bendrovės veiklą.

B.5. Užsakomosios paslaugos

Bendrovės funkcijų, kurios yra Bendrovei svarbios ar esminės, perdavimas išorės paslaugų teikėjui yra laikomas Užsakomųjų paslaugų (angl. outsourcing) pirkimu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, reglamentuojančiais užsakomųjų paslaugų susitarimų sudarymą, bei Lietuvos banko išaiškinimais, pateiktais finansų rinkos dalyviams.

Įgyvendinant Mokumas II bei Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, veiklos rangos paslaugų pirkimas Bendrovėje aprašytas Veiklos rangos politikoje. Dėl Bendrovės esminių ar svarbių funkcijų perdavimo išorės paslaugų teikėjui sprendimą priima Bendrovės Valdyba.

Vertinant potencialius paslaugų teikėjus atliekama išsami analizė (*due diligence*), kuri apima visos prieinamos informacijos apie paslaugų teikėją vertinimą, įskaitant, bet neapsiribojant:

- patirtį bei kompetenciją įgyvendinant ir vykdant perduotą veiklą per visą sutarties galiojimo laiką;
- finansinį patikimumą ir įsipareigojimų vykdymą net ir nepalankiomis sąlygomis;
- verslo kultūrą ir reputaciją, teisės aktų reikalavimų laikymąsi, pareikštus skundus ir vykstančius ar potencialius teismo procesus;
- saugumą ir vidaus kontrolę, audito vykdymą, atskaitomybę ir stebėjimo vykdymą, veiklos tęstinumo valdymą. Bendrovė turi įsitikinti, kad Paslaugų teikėjas turi galimybę tinkamai atskirti Bendrovės klientų informaciją, dokumentus, įrašus ir turtą nuo kitos Paslaugų teikėjo disponuojamos informacijos ar duomenų, siekiant išlaikyti Bendrovės klientų konfidencialumą, bei tinkamas priemones užtikrinti Bendrovės konfidencialios informacijos apsaugą. Pavyzdžiui, tais atvejais, kai Paslaugų teikėjas vykdo kelių draudimo bendrovių perduotas panašias funkcijas, turi būti pasitelktos efektyvios priemonės, kad būtų išvengta kelių bendrovių informacijos/dokumentų, įrašų ar turto supainiojimo;
- išorės veiksnius, tokius kaip valstybės, kurioje veikia Paslaugų teikėjas, politinė, ekonominė, socialinė ir teisinė aplinka bei kiti veiksniai, galintys turėti įtakos perduotų funkcijų tinkamam vykdymui;
- Paslaugų teikėjo vykdomo jo darbuotojų įvertinimo ir atrankos lygį;
- veiksnius, galinčius lemti per didelę koncentraciją, jei pagal kelias sutartis Veiklos rangos paslaugas teikia vienas Paslaugų teikėjas.

Atliktos išsamos analizės išvados kartu su papildomais dokumentais (jei tokių yra) pateikiamos Bendrovės Pirkimų padalinii. Pirkimų padalinys iš pateiktų kandidatų išrenka paslaugų teikėją, kuriam bus perduotos Bendrovės esminės ar svarbios funkcijos arba veikla ir teikia pasiūlymą Bendrovės Valdybos tvirtinimui.

Bent kartą per metus arba kartą per sutarties galiojimo terminą, jeigu sutarties galiojimo terminas yra trumpesnis nei vieneri metai, Bendrovė atlieka paslaugų teikėjo pagal Užsakomųjų paslaugų sutartį vykdomos veiklos patikrą, kurios tikslas – nustatyti patiktų veiksmų vykdymo kokybę, atsižvelgiant į teisės aktų, Bendrovės vidaus tvarkų reikalavimus bei kitus Bendrovės reikalavimus, taikomus tokio pobūdžio veiksams.

Siekiant sumažinti Užsakomųjų paslaugų sutarties nutraukimo arba paslaugų teikėjo likvidavimo riziką, Bendrovė išlaiko atitinkamą perduotos veiklos kontrolės lygį ir pasilieka teisę tam tikru mastu dalyvauti šioje veikloje, kad, susiklosčius minėtoms aplinkybėms, galėtų tęsti savo veiklos operacijas, nepatirdama didelių nuostolių ir nenutraukdama veiklos bei paslaugų teikimo savo klientams.

B.6. Valdymo sistemos vertinimas

Bendrovės Valdymo sistemos peržiūrą atlieka Atitikties funkcija suderinus su Rizikų valdymo funkcija.

Asmenys, atliekantys Valdymo sistemos peržiūrą, atsižvelgia į vidaus ir išorės veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės valdymui.

Peržiūros metu taip pat atliekamas Bendrovės Stebėtojų tarybos ir Valdybos narių individualios ir kolegialios veiklos bei Bendrovėje veikiančių komitetų veiklos veiksmingumo bei pasiektų strateginių ir veiklos tikslų vertinimas.

Atliktos peržiūros apimtis, rezultatai ir išvados dokumentuojami, Bendrovės Stebėtojų taryba, Valdyba ir administracijos vadovas supažindinami su šia informacija.

Bendrovės Valdyba tvirtina valdymo sistemos tobulinimo planą ir užtikrina, kad būtų atlikti atitinkami valdymo sistemos pakeitimai, ištaisant peržiūros metu nustatytus trūkumus.

Valdymo sistemos peržiūra atliekama ne rečiau kaip kartą per metus.

2018 metais Bendrovės Atitikties ir Rizikų valdymo funkcijos atliko valdymo sistemos peržiūrą. Peržiūros metu reikšmingų neatitiktimų nenustatyta: Bendrovė valdoma efektyviai, atsižvelgiant į Bendrovės veiklos pobūdį, mastą ir kompleksiskumą.

C.RIZIKOS POBŪDIS

Pagrindinės rizikos kategorijos, kurias apima Bendrovėje taikoma rizikos valdymo sistema, yra draudimo, rinkos, kredito, koncentracijos, operacinė ir atitikties. Be pagrindinių rizikos kategorijų Bendrovė vykdo ir reputacinės, strateginės bei išorinės (emerging) rizikų stebėseną.

Draudimo rizika yra pati reikšmingiausia Bendrovės rizika, tačiau vykdydama įprastą ir investicijų valdymo veiklą, Bendrovė susiduria su įvairia finansine rizika, įskaitant kredito riziką, likvidumo riziką ir rinkos riziką. Bendrovės vadovybė, nustatydama prisiimamos rizikos ribas, siekia minimizuoti galimą neigiamą finansinės rizikos poveikį Bendrovės finansiniams veiklos rezultatams.

C.1. Draudimo veiklos rizika

Draudimo veiklos rizika – tai nuostolių rizika, kuri apibrėžiama kaip galima žala arba kaip neigiamas draudimo techninių atidėjinių vertės pokytis dėl netinkamų kainodaros ar atidėjinių formavimo prielaidų.

Pagal Mokumas II standartinę formulę išskiriami tokie Bendrovei aktualūs draudimo veiklos rizikos moduliai ir submoduliai:

1. Ne gyvybės draudimo veiklos rizikos modulis:
 - įmokų ir rezervų submodulis;
 - katastrofų rizikos submodulis;
 - galiojimo pabaigos rizikos submodulis.
2. Sveikatos draudimo veiklos rizikos modulis:
 - sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus, veiklos rizikos submodulis;
 - katastrofų rizikos submodulis;
 - galiojimo pabaigos rizikos submodulis.
3. Gyvybės draudimo veiklos rizikos modulis:
 - ilgaamžiškumo rizikos submodulis;
 - tikslinimo rizikos submodulis.

C.1.1. Draudimo rizikos matavimas ir vertinimas

Bendrovės Draudimo rizikos politika nustato reikalavimus efektyviam draudimo rizikos valdymui, įskaitant rizikos identifikavimą, matavimą ir vertinimą bei priežiūrą ir kontrolę.

Draudimo veiklos rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta draudimo rizikos rodiklių sistema, kuri padeda laiku įvertinti draudimo rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės draudimo rizikos lygiui. Tikrinama, ar draudimo veiklos rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino draudimo veiklos rizikos lygio. Draudimo rizikos valdymui ir stebėjimui Bendrovė yra nusistačiusi rizikos profilio limitus pagal standartinės mokumo formulės kapitalo reikalavimą bei papildomus pagrindinius draudimo rizikos rodiklius.

Lentelėje apačioje pateikiamas reikalaujamas kapitalas pagal atitinkamus rizikos submodulius draudimo rizikoje:

Draudimo rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2018	2017
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	52.075	45.811
Įmokų ir rezervų rizika	51.416	45.220
Katastrofų rizika	1.688	1.637
Galiojimo pabaigos rizika	4.690	3.758
Diversifikacija	(5.719)	(4.804)
Sveikatos draudimo veiklos rizika (pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus)	3.958	3.274

Įmokų ir rezervų rizika	3.830	3.217
Galiojimo pabaigos rizika	671	85
Katastrofų rizika	248	203
Diversifikacija	(792)	(230)
Gyvybės draudimo veiklos rizika	642	502
Ilgamžiškumo rizika	478	360
Tikslinimo rizika	326	272
Diversifikacija	(162)	(129)

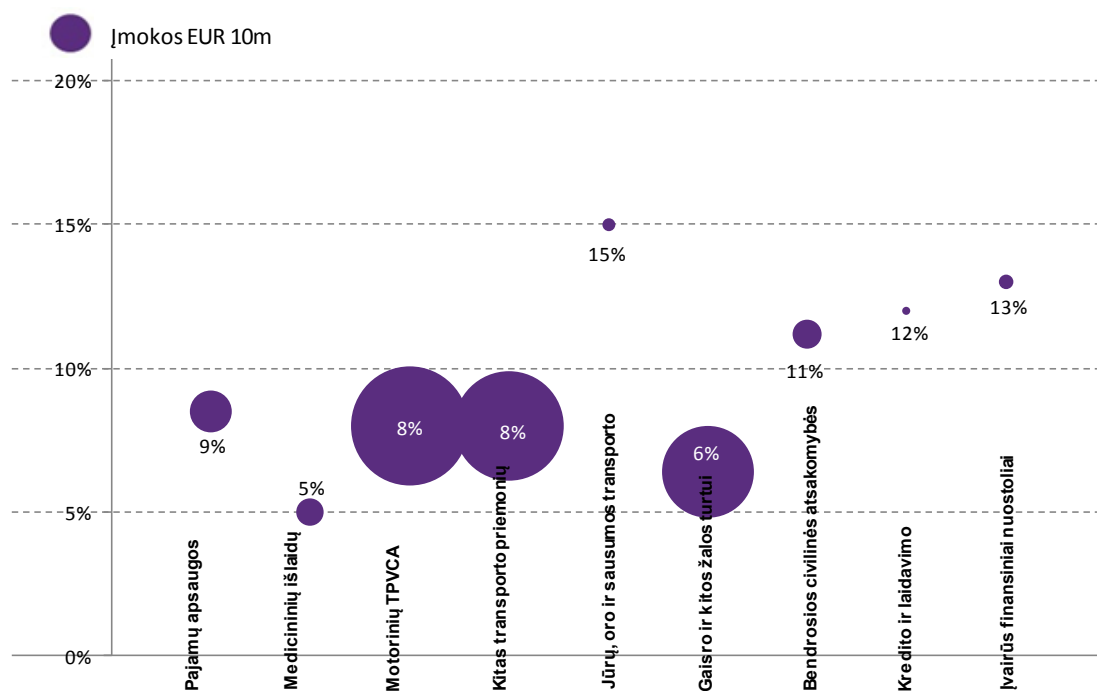
6 lentelė. Bendrovės draudimo veiklos rizikos standartinės formulės rezultatai

Ne gyvybės draudimo ir sveikatos draudimo rizikų įmokų ir rezervų subrizikos išaugo lyginant su ankstesniu laikotarpiu dėl padidėjusių pardavimo apimčių ir numatomų išmokų atidėjimo. Galiojimo pabaigos subrizikos padidėjimą lėmė išaugęs Bendrovės pelningumas lyginant su ankstesniu laikotarpiu. Gyvybės draudimo veiklos subrizika didėjo dėl nuosekliai augančio numatomų išmokėjimų atidėjimo, susijusio su anuitetais pagal ne gyvybės draudimo sutartis.

Įmokų rizika

Įmokų rizikos standartinis nuokrypis yra vienas iš kiekybinių parametru, apibūdinantis draudimo veiklos riziką. Bendrovės kiekvienos draudimo rūšies santykinis rizikingumas yra nurodomas analizuojant Mokumas II standartinės formulės įmokų rizikos standartinio nuokrypio ir portfelio dydžio priklausomybę (žr. 5 grafiką).

Įmokų rizika pagal draudimo rūšis

5 grafikas. Bendrovės įmokų rizikos standartiniai nuokrypiai

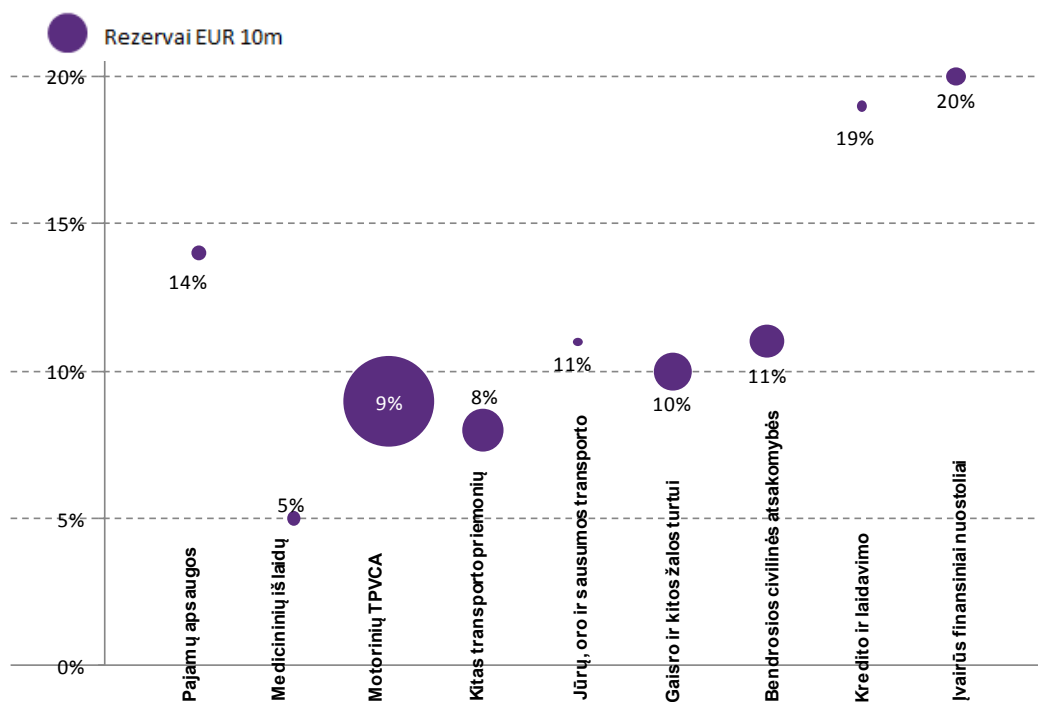
Bendrosios civilinės atsakomybės, įvairių finansinių nuostolių, jūrų, oro ir sausumos transporto draudimo rūšys dėl jų pobūdžio yra labiau rizikingos negu sausumos transporto ir turto. Kaip rodo 6 grafikas, Bendrovės draudimo apimtys rizikingose draudimo rūšyse yra mažos.

Bendrovės rizikos profilio atitikimas standartinės formulės prielaidoms yra analizuojamas ORSA proceso metu.

Rezervų rizika

Rezervų rizika Mokumas II standartinėje formulėje yra išreikšta kintamumo parametru. 6 grafikas rodo Bendrovės neto numatomų išmokų tiksliausio įverčio ir atitinkamų standartinių nuokrypių pasiskirstymą pagal draudimo rūšis ataskaitos datai.

Rezervų rizika pagal draudimo rūšis

6 grafikas. Bendrovės rezervų rizikos standartiniai nuokrypiai

Grafikas rodo, kad 94% Bendrovės rezervų standartinėje formulėje yra taikomas kintamumo parametras nuo 8% iki 11%. Didesni standartiniai nuokrypiai taikomi mažą rezervų dalį sudarančioms draudimo rūšims.

Be rizikos profilio limitų, Bendrovė papildomai stebi šiuos pagrindinius draudimo rizikos rodiklius (KRI):

- Kombinuotą rodiklį (COR);
- Rezervų pakankamumo rodiklį;
- Draudimo portfelių klasifikavimą pagal rezultatus.

Kombinuotas rodiklis skaičiuojamas žalos ir išlaidas dalinant iš uždirbtų įmokų bei yra vienas iš pelningumo matų. Kombinuotas rodiklis skaičiuojamas ir stebimas kiekvieną mėnesį.

Rezervų pakankamumo rodiklis skaičiuojamas kaip dabartinių rezervų už praėjusius metus ir išmokėtų žalų sumos santykis su rezervų suma praėjusių metų pabaigai. Rodiklis skaičiuojamas ir stebimas kartą per ketvirtį siekiant užtikrinti, kad Bendrovės rezervai yra pakankami įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus. Bendrovė vadovaujasi atsargumo principu neapibrėžtais atvejais, todėl 2018 metais rezervų pakankamumo rodiklis buvo Bendrovei priimtinaje rizikos lygyje.

Siekiant tinkamai įvertinti atskirų produktų rizikas, draudimo portfeliai yra klasifikuojami atsižvelgiant į prisiimtas rizikas bei vykdomus planus.

Bendrovės stebimi pagrindiniai draudimo rizikos rodikliai 2018 metais buvo Bendrovei priimtinaje lygyje.

C.1.2. Draudimo rizikos valdymas

Bendrovė draudimo riziką valdo stebėdama rizikos profilio, rizikos tolerancijos limitus ir pagrindinius rizikos rodiklius. Jei stebimų limitų ar rodiklių panaudojimas viršija Bendrovės nusistatytą priimtina lygį, Bendrovė gali imtis atitinkamų veiksmų:

- Nebeplatinti produkto;
- Peržiūrėti produkto kainodarą;
- Įsigyti papildomą persidraudimą.

C.1.2.1. Persidraudimas

Bendrovė draudimo riziką valdo prisiimtus įsipareigojimus perdraudama kitose draudimo / perdraudimo įmonėse. Persidraudimo tikslas – parinkti ir įgyvendinti persidraudimo programas, užtikrinančias kiekvienos draudimo rūšies saugų vykdymą, sumažinti prisiimamą riziką bei sustiprinti Bendrovės finansinius pajėgumus ir patikimumą. Persidraudimo tikslas gali būti nuostolių dėl prisiimtos draudimo rizikos sumažinimas, turimo kapitalo efektyvesnis naudojimas ar galimybės prisiimti kitas draudimo rizikas išplėtimas. Pasirinkdama perdraudimą Bendrovė vadovaujasi saugaus, skaidraus, patikimo ir apdairaus valdymo principais.

Bendrovės prisiimtų draudimo rizikų valdymui Bendrovė naudoja automatinio (obligatorinio) ir fakultatyvinio perdraudimo sutartis. Obligatorio perdraudimo programų tikslas yra suteikti Bendrovei galimybę prisiimti absoliučią daugumą rizikų bei

optimizuoti fakultatyvinio perdraudimo poreikį. Perdraudimo programų limitai nustatomi atsižvelgiant į stambių rizikų skaičių ir dydį bei įvertinant galimą žalą akumuliaciją. Akumuliacijos modeliavimui Bendrovė, pritraukdama išorinius partnerius, siekia pasitelkti užsienio ekspertų geriausią patirtį ir kompetenciją. Bendrovė, įvertindama rizikos bei ekonominius kriterijus, siekia visose obligatorinio perdraudimo programose turėti automatinius perdraudikų limito atstatymus.

Bendrovės persidraudimo programa ir strategija peržiūrima kiekvienais metais. Siekiant išlaikyti atitinkamą rizikos lygį, Bendrovė reguliariai stebi ir vertina persidraudimo programos pokyčių poreikį.

C.2. Rinkos rizika

Bendrovė vykdydama investavimo veiklą susiduria su rinkos rizika.

Rinkos rizika – nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika, atsirandanti tiesiogiai ar netiesiogiai dėl turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių rinkos kainų lygių svyravimo ir nepastovumo.

Bendrovė susiduria su šiomis rinkos rizikos subkategorijomis:

- Palūkanų normos rizika
- Nuosavybės vertybinių popierių rizika
- Turto rizika
- Skirtumo rizika
- Koncentracijos rizika
- Valiutos kurso rizika

C.2.1. Rinkos rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas

Bendrovės Rinkos rizikos valdymo politika nustato reikalavimus rinkos rizikos valdymui, taip pat pagrindinius reikalavimus rinkos rizikos nustatymui, vertinimui, ataskaitų teikimui ir valdymo veiksams.

Rinkos rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta rinkos rizikos rodiklių ir limitų sistema, kuri padeda laiku įvertinti rinkos rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės rinkos rizikos lygiui. Tikrinama, ar rinkos rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino rinkos rizikos lygio. Rinkos rizikos valdymui ir stebėjimui Bendrovė yra nusistačiusi rizikos profilio ir rizikos tolerancijos limitus pagal standartinės mokumo formulės kapitalo reikalavimą bei papildomus pagrindinius rinkos rizikos rodiklius ir limitus.

Lentelėje pateikiamas reikalaujamas kapitalas pagal atitinkamus rinkos rizikos submodulius:

Rinkos rizikai reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2018	2017
Palūkanų normos rizika	6.553	6.313
Nuosavybės VP rizika	4.050	4.107
Turto rizika	3.800	3.134
Skirtumo rizika	3.515	2.198
Koncentracijos rizika	1.002	0
Valiutos kurso rizika	462	604
Diversifikacija	(7.163)	(5.575)
Reikalaujamas kapitalas	12.219	10.781

7 lentelė. Rinkos rizikos standartinės formulės rezultatai

Pagrindinės Bendrovės rizikos pagal reikalaujamą kapitalą yra palūkanų normos, nuosavybės vertybinių popierių nekilnojamo turto, skirtumo ir koncentracijos rizikos. Bendrovė taiko skaidrumo metodą visiems Kolektyvinio investavimo subjektams, todėl šios investicijos įtakoja visų rinkos rizikos (išskyrus nekilnojamo turto) submodulių rezultatus.

Nuo 2018 m. pagal standartinę formulę apskaičiuojant reikalaujamą kapitalą rinkos rizikos koncentracijos ir skirtumo rizikos submoduliams Bendrovė taikė pereinamojo laikotarpio išimtį Europos ekonominės erdvės valstybių centrinės valdžios ir centrinių bankų pozicijoms, kurios išreikštos ir finansuojamos kita nei tos šalies nacionaline valiuta ir standartinis formulės parametras sumažinant 80%. Iki 2018 m. tokioms pozicijoms skirtumo ir koncentracijos rizikoms reikalaujamas kapitalas nebuvo skaičiuojamas.

Vertinant rinkos riziką pagal standartinę formulę bei investicijoms į Kolektyvinio investavimo subjektus pritaikius skaidrumo metodą, finansinio turto pasiskirstymas kiekviename rinkos rizikos modulyje pateiktas lentelėje žemiau:

2018, tūkst. Eur	Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	Įmonių skolos vertybiniai popieriai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Kolektyvinio investavimo subjektai	Nekilnojamas turtas	Perdraudimo techniniai atidėjiniai	Iš viso
Palūkanų normos rizika	191.980	8.326	-	23.164	-	5.004	228.474
Nuosavybės vertybinių popierių rizika	-	-	2.149	6.433	2.237	-	10.819
Turto rizika	-	-	-	-	15.201	-	15.201
Skirtumo rizika	80.192	8.326	-	14.303	-	-	102.821
Koncentracijos rizika	191.980	8.326	2.149	29.511	15.201	-	247.167

2017, tūkst. Eur	Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	Įmonių skolos vertybiniai popieriai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Kolektyvinio investavimo subjektai	Nekilnojamas turtas	Perdraudimo techniniai atidėjiniai	Iš viso
Palūkanų normos rizika	157.834	5.342	-	25.024	-	9.004	197.205
Nuosavybės vertybinių popierių rizika	-	-	2.228	5.030	2.063	-	9.321
Turto rizika	-	-	-	-	12.537	-	12.537
Skirtumo rizika	-	5.342	-	15.861	-	-	21.203
Koncentracijos rizika	157.834	5.342	2.228	29.800	12.537	-	207.741

8 lentelė. Finansinio turto pasiskirstymas pagal rizikos submodulius

Be rizikos profilio ir rizikos tolerancijos limitų Bendrovė papildomai stebi šiuos pagrindinius rinkos rizikos rodiklius (KRI) ir limitus:

- Investavimo limitų sistemą;
- Maksimalų sukauptą nuostolį;
- Turto ir įsipareigojimų neatitikimą;

Toliau apžvelgiami pagrindiniai rizikos rodikliai (KRI) ir limitai.

Investavimo limitų sistema yra sudėtinė Rinkos rizikos valdymo politikos dalis, nustatanti Bendrovės leidžiamų finansinių priemonių tipus ir jų diversifikavimo limitus, likvidumo reikalavimą bei sandorių šalies rizikos ribas remiantis išorinių kredito reitingų agentūrų vertinimais.

Bendrovė taip stebi sukauptą nuostolį. Maksimalaus sukaupto nuostolio limitas nustatytas atsižvelgiant į Bendrovei priimtą lygį. Jei pasiekiamas maksimalaus nuostolio limitas, Bendrovės vadovybė priima sprendimus dėl tolesnių veiksmų atsižvelgiant į aplinkybes, kurios įtakoja nuostolio atsiradimą.

Turto ir įsipareigojimų valdymo sistema yra sudėtinė Rinkos rizikos valdymo politikos dalis, apibrėžianti Bendrovės turto ir įsipareigojimų valdymo metodus. Turto ir įsipareigojimų valdymas Bendrovėje yra nuolatinis procesas. Turto ir įsipareigojimų neatitikimai daugiausia atsiranda valiutų, terminų ir palūkanų srityse. Valiutų neatitikimas atsiranda, kai turtas ir įsipareigojimai yra pasirašyti skirtingomis valiutomis. Terminų neatitikimas atsiranda, kai įsipareigojimų pinigų srautai pasiskirstę ilgesniu laikotarpiu (Bendrovės atveju) nei atitinkamų investicijų pabaigos terminai.

Bendrovės stebimi pagrindiniai rinkos rizikos rodikliai 2018 metais buvo Bendrovei priimtiname lygyje.

Toliau pateikiama atskirų rizikos subkategorijų mokumo kapitalo reikalavimo pokyčiai atskaitiniu laikotarpiu bei kita susijusi informacija.

C.2.1. Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus finansinių priemonių ar turto vertei ar svyruojant dabartinei prognozuojamų įsipareigojimų pinigų srautų vertei, pasikeitus rinkos palūkanų normų struktūrai ar svyruojant nerizikingų palūkanų normoms.

Reikalaujamas kapitalas palūkanų normos rizikai yra skaičiuojamas kaip kapitalo įtaka padidėjus ar sumažėjus palūkanų normoms, o reikalaujamas kapitalas paskaičiuojamas kaip didesnis dydis palūkanų normų padidėjimo ar sumažėjimo atveju.

Palūkanų normos rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2018	2017
Palūkanų normų padidėjimo įtaka	(6.553)	(6.313)
Palūkanų normų sumažėjimo įtaka	125	641

9 lentelė. Palūkanų normos rizikos standartinės formulės rezultatai

2018 ir 2017 metais didesnę neigiamą įtaką turėjo palūkanų normos padidėjimo faktorius ir apskaičiuotas palūkanų normos rizikos reikalaujamas kapitalas 2018 m. buvo 6.553 tūkst. Eur (2017 m – 6.313 tūkst. Eur).

Palūkanų normos rizika apima visą su palūkanų norma susijusį turtą ir techninius atidėjinius. Investicijos į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą taip pat įtraukiamos skaičiuojant palūkanų normos rizikos reikalaujamą kapitalą ir jo atitinkamą Rizikos apetito limitams.

C.2.2. Nuosavybės vertybinių popierių rizika

Nuosavybės vertybinių popierių rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl akcijų rinkos kainų ar jų svyravimų.

Reikalaujamas kapitalas nuosavybės vertybinių popierių rizikai skaičiuojamas 1 ir 2 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais, taikant standartinį nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulį ir lygus nuosavų lėšų nuostoliui, kuris būtų patirtas šiais momentinio sumažėjimo atvejais: 1 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais taikant 39 proc. momentinį vertės sumažėjimą ir simetrinį tikslinimą bei 2 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais taikant 49 proc. momentinį vertės sumažėjimą ir simetrinį tikslinimą.

1 tipo nuosavybės vertybinius popierius sudaro nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į valstybių, kurios yra Europos ekonominės erdvės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narės, reguliuojamų rinkų biržų prekybos sąrašus. 2 tipo nuosavybės vertybinius popierius sudaro nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į valstybių, kurios nėra Europos ekonominės erdvės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos narės, biržų prekybos sąrašus, nebiržiniai nuosavybės vertybiniai popieriai, biržos prekės, kitos alternatyvios investicijos ir netiesioginės pozicijos.

Atliekant simetrinį standartinio nuosavybės vertybinių popierių kapitalo poreikio patikslinimą naudojamas EIOPA patvirtintas dydis, nustatytas remiantis dabartinio atitinkamų vertybinių popierių kainų lygio indekso ir tų kainų per atitinkamą laikotarpį indekso svertinio vidurkio funkcija, kaip tai apibrėžta EIOPA metodologijoje. Simetrinis tikslinimas negali būti mažesnis negu – 10 proc. ir didesnis negu 10 proc.

Nuosavybės vertybinių popierių rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2018	2017
1 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas po momentinio ir simetrinio įvertinimų	1.146	1.553
2 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas po momentinio ir simetrinio įvertinimų	3.119	2.812
Diversifikacija	(215)	(258)
Reikalaujamas kapitalas	4.050	4.107

10 lentelė. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos standartinės formulės rezultatai

Reikalaujamas kapitalas išaugo dėl investicijų į 2 tipo nuosavybės vertybiniais popieriais priskiriamus kolektyvinio investavimo subjektus.

1 tipo pozicijų reikalaujamo kapitalo poreikio sumažėjimui daugiausiai įtakos turėjo simetrinio tikslinimo pokyčiai: 2017 metų pabaigai simetrinio tikslinimo dydis siekė 1,9 proc., o 2018 metų pabaigai -6,3 proc.

2 tipo pozicijoms priskiriama investicijos į kolektyvinio investavimo subjektus bei naudojamų automobilių vertė. Bendrovė strateginių investicijų į susijusias įmones neturėjo.

C.2.3. Turto rizika

Turto rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl nekilnojamojo turto rinkos kainų ar jų svyravimų.

Turto rizikos kapitalo reikalavimas yra lygus skirtumui tarp nuosavų lėšų ir momentinio 25 proc. nekilnojamo turto vertės pokyčio.

Turto rizikos reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2018	2017
Nekilnojamo turto savo reikmėms reikalaujamas kapitalas	3.425	2.779
Investicinio turto reikalaujamas kapitalas	375	356
Reikalaujamas kapitalas	3.800	3.134

11 lentelė. Turto rizikos standartinės formulės rezultatai

Bendrovės nekilnojamo turto pozicijas sudaro nuosavoms reikmėms naudojamas ir investicinis turtas. Mokumo II skaičiavimams nekilnojamo turto vertė pateikiama tikrąja verte. Tiek nuosavoms reikmėms naudojamo, tiek investicinio turto vertinimas buvo atliktas 2018 m. gruodžio 31 d. Vertinimo rezultatai daro įtaką Mokumo II nekilnojamo turto vertės padidėjimui per metus ir atitinkamai didina reikalaujamo kapitalo poreikį.

C.2.4. Skirtumo rizika

Skirtumo rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius dėl palūkanų normų pokyčio ir jų poveikio įtakos turto ir įsipareigojimų būsimų pinigų šrautų neatitikimui laiko atžvilgiu.

Skirtumo rizikos reikalaujamas kapitalas apskaičiuojamas kaip obligacijų skirtumų įtakos rezultatas, atsižvelgiant į obligacijų trukmę bei tarptautinių kredito reitingų vertinimo agentūrų nustatytus kredito reitingus. Turto sumos, kurios generuoja skirtumo riziką išsaugo, nes nuo 2018 m. ji yra skaičiuojama Europos ekonominės erdvės valstybių centrinės valdžios ir centrinių bankų obligacijoms, kurios išreikštos ir finansuojamos kita nei tos šalies nacionaline valiuta. Bendrovės Europos ekonominės erdvės valstybių valdžios obligacijų, kurios išleistos kita Europos ekonominės erdvės valstybės valiuta nei nacionaline valiuta, vertė 2018 m. pabaigoje siekė 80 mln. eurų ir, pritaikius 80 proc. standartinių parametų sumažinimą, šios investicijos skirtumo rizikos submodulyje sukūrė 1,5 mln. eurų kapitalo poreikį.

Investicijos į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą taip pat įtraukiamos skaičiuojant skirtumo rizikos reikalaujamą kapitalą.

Obligacijų reitingas	Reikalaujamas kapitalas 2018	Modifikuota trukmė
AAA	-	-
AA	-	-
A	629	1,1
BBB	1.517	4,2
BB	1.104	4,6
B	32	3,2
CCC	2	1,8
Reitingo neturi	231	2,3
Iš viso:	3.515	

12 lentelė. Skolos vertybiniai popieriai pagal reitingus

Obligacijų reitingas	Reikalaujamas kapitalas 2017	Modifikuota trukmė
AAA	-	-
AA	-	-
A	39	4,5
BBB	1.203	5,2
BB	619	3,8
B	93	2,0
CCC	4	6,3
reitingo neturi	240	2,6
Iš viso:	2.198	

13 lentelė. Skolos vertybiniai popieriai pagal reitingus

C.2.5. Koncentracijos rizika

Rizika, kylanti dėl turto portfelio diversifikacijos trūkumo arba dėl didelės sandorio šalies rizikos, įskaitant vieno emitento vertybinius popierius, verslo partnerius ar skolininkus, yra traktuojama kaip koncentracijos rizika.

Bendrovė koncentracijos riziką skaičiuoja vieno pavadinimo pozicijai. Praėjusiais laikotarpiais dėl reikšmingų investicijų į ES valstybių narių vyriausybės obligacijų pozicijas, kurioms, vadovaujantis Mokymo II reikalavimais, koncentracijos rizikos skaičiavime buvo taikomas 0 proc. koeficientas. Nuo 2018 m., investicijoms į Europos ekonominės erdvės valstybių valdžios obligacijas, kurios išleistos kita nei nacionaline Europos ekonominės erdvės valstybės valiuta, koncentracijos rizika skaičiuojama pritaikius 80 proc. standartinių parametru sumažinimą. Tai sąlygojo 1 mln. eurų kapitalo poreikio dėl koncentracijos rizikos padidėjimą.

Bendrovės atskiros kitos, nei Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybės obligacijos, pozicijos neviršija santykinų pozicijų limitų.

C.2.6. Užsienio valiutos rizika

Valiutos kurso rizika suprantama kaip tikimybė patirti nuostolius pasikeitus turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių vertei dėl valiutos keitimo kurso ar jo svyravimų.

Euras yra dominuojanti valiuta vertinant Bendrovės turto ir įsipareigojimų straipsnius. Valiutos kurso rizika Bendrovėje atsiranda vertinant valiutines pozicijas į kolektyvinius investavimo subjektus taikant skaidrumo metodą bei išskiriant draudimo įsipareigojimus užsienio valiuta.

Valiutos kurso rizikai reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2018	2017
Reikalaujamas kapitalas valiutos kursui padidėjus (susumuojant visų valiutų įtaką)	329	505
Reikalaujamas kapitalas valiutos kursui sumažėjus (susumuojant visų valiutų įtaką)	133	99
Reikalaujamas kapitalas	462	604

14 lentelė. Valiutos kurso rizikos standartinės formulės rezultatai

Reikalaujamas kapitalas valiutos rizikai kito dėl valiutos pozicijų pasikeitimo investicijose, vertinamose skaidrumo metodu.

C.3. Kredito rizika

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika – nuostolių dėl sandorio šalies ar debitorių įsipareigojimų nevykdymo arba jų finansinės būklės blogėjimo per ateinančius 12 mėnesių rizika.

Kredito rizikos valdymas, be kitų galimų dalykų, apima:

- Rizikos, susijusios su atskiru ūkio subjektu, subjektų grupe, sektoriaus ar šalies, ribų nustatymą;
- Portfelio diversifikavimą;
- Įkeisto turto nustatymą;
- Sandorių sudarymą, siekiant sumažinti kredito riziką, t. y. finansinės priemonės pardavimą, išvestinės apsidraudimo priemonės uždarymą.

Kredito rizikos valdymas Bendrovėje atliekamas nuolat įvertinant:

- Papildomą garantiją iš sandorio šalies, siekiant sumažinti prisiimtą riziką iki priimtino lygio;
- Sandorio šalies ar sandorio šalių grupės rizikos dydį, vienos sandorio šalies kredito koncentracijos rizikos dydį, kredito reitingą, pramonės šaką ir šalį, įskaitant ir galimus rizikos dydžių padidėjimus, jei tikėtini rinkos pokyčiai;
- Tikėtiną sistemine riziką, kylančią iš rinkų tarpusavio priklausomybės ir galinčią daryti įtaką daugeliui sandorio šalių vienu metu.

Lentelėje apačioje pateikiamas sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos reikalaujamas kapitalas pritaikius skaidrumo metodą kolektyvinio investavimo subjektams.

Reikalaujamas kapitalas sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikai skaičiuojamas 1 ir 2 tipo pozicijoms:

- 1 tipo pozicijas sudaro perdraudimo techninių atidėjinių ir perdraudimo gautinų sumų pozicijos bei pinigai bankuose. Šios pozicijos yra nediversifikuojamos ir dažniausiai turi individualius reitingus;
- 2 tipo pozicijas sudaro su draudimo veikla susijusios ir kitos gautinos sumos bei kitas turtas. Šio tipo pozicijos yra diversifikuojamos ir nėra reitinguojamos.

Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo reikalaujamas kapitalas, tūkst. Eur	2018	2017
1 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas	3.838	4.472
2 tipo pozicijų reikalaujamas kapitalas	1.091	1.572
Diversifikacija	(217)	(298)
Reikalaujamas kapitalas	4.712	5.748

15 lentelė. Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos standartinės formulės rezultatai

1 tipo pozicijų sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo poreikis skaičiuojamas vertinant kiekvienos individualios pozicijos nuostolį dėl įsipareigojimų nevykdymo, kuris lygus vienos pozicijos priklausančių sandorio šalių nuostolių dėl įsipareigojimų nevykdymo sumai. Perdraudimo sutartims papildomai įvertinamas rizikos mažinimo poveikis, užtikrinimo priemonės.

2 tipo pozicijų sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo kapitalo poreikis yra lygus nuosavų lėšų nuostoliui dėl 15 proc. momentinio sumažėjimo, išskyrus pozicijas, kurios pradelstos daugiau kaip 90 dienų ir yra nuvertinamos 100%.

Toliau pateikiamas su Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika susijęs finansinis turtas 2018 ir 2017 m. pabaigoje:

2018 m. vertė tūkst. Eur	1 tipo pozicijos			2 tipo pozicijos
	AA	A	neturi reitingo	
Perdraudimo techniniai atidėjiniai	529	3.838	637	-
Su draudimo veikla susijusios gautinos sumos	-	-	-	6.502
Perdraudimo gautinos sumos	1.373	1.115	168	-
Pinigai ir jų ekvivalentai	-	602	4.965	-
Pinigai kolektyvinio investavimo subjektuose (skaidrumo metodas)	-	-	994	-
Kitos gautinos sumos	-	-	-	489
Kitas turtas	-	-	-	285
Iš viso	1.902	5.555	6.764	7.276
				21.497

2017 m. vertė tūkst. Eur	1 tipo pozicijos			2 tipo pozicijos
	AA	A	neturi reitingo	
Perdraudimo techniniai atidėjiniai	1.122	7.504	378	-
Su draudimo veikla susijusios gautinos sumos	-	-	-	9.702
Perdraudimo gautinos sumos	603	996	176	-
Pinigai ir jų ekvivalentai	-	10	9.815	8
Pinigai kolektyvinio investavimo subjektuose (skaidrumo metodas)	-	-	232	-
Kitos gautinos sumos	-	-	-	466
Kitas turtas	-	-	-	239
Iš viso	1.726	8.510	10.601	10.416
				31.253

16 lentelė. Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizikos finansinis turtas pagal kredito reitingus

Bendrovė kredito ir finansinių institucijų pozicijas, kurios neturi pripažintos institucijos kredito vertinimo, traktuoja kaip neturinčias reitingų.

Didžiausią įtaką su sandorio šalies rizika susijusio turto sumažėjimui turėjo sureguliuota didelė gaisro žala, kuriai dengti buvo gaunamos perdraudimo išmokos, taip pat dėl mažesnio pinigų likučio laikotarpio pabaigai.

C.4. Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad Bendrovė nesugebės laiku ir neprarandant vertės realizuoti turto, kad įvykdytų savo finansinius įsipareigojimus. Bendrovei reguliariai tenka naudoti turimus grynuosius pinigus išmokoms padengti.

Likvidumo rizika valdoma vadovaujantis Likvidumo rizikos politika, kuri nustato pagrindinius reikalavimus, principus ir metodus, susijusius su likvidumo rizikos apibrėžimu, identifikavimu, matavimu, stebėjimu ir valdymu, ribojimu ir ataskaitų teikimu Bendrovėje. Bendrovėje išskiriamos šios likvidumo rizikos kategorijas:

- Finansavimo likvidumo rizika: rizika, kad Bendrovė gali nesugebėti likviduoti turto, išsaugoti finansavimo ir/ar ypatingųjų atvejų finansavimo susitarimų, ir/ar perteklinių ir/ar neįgyvendinamų tokio finansavimo ir/ar ypatingųjų atvejų finansavimo susitarimų sąlygų rizika, ir/ar finansavimo praradimo ar apribojimo rizika.
- Užsienio valiutos likvidumo rizika: rizika, kad realūs ir/ar numatomi būsimi atitinkamos valiutos išeinantys pinigų srautai neatitiks tikėtinų tos pačios valiutos įplaukų.
- Dienos likvidumo rizika: rizika, kad išsaugos reikalavimai likvidumui darbo dienos metu dėl gaunamų atsiskaitymų užlaikymų ir/ar dėl problemų klientų aptarnavimo vietose ar kitose atsiskaitymo sistemose.

Bendrovėje suformuotas likvidumo portfelis bei nustatyti limitai jo dydžiui. Vykdoma likvidumo portfelio dydžio stebėseną, įskaitant kiekybinį galimų sąnaudų ir finansinių nuostolių, atsirandančių dėl priverstinio pardavimo, įvertinimas. Bendrovės investiciniame portfelyje laikomi skirtingo termino skolos vertybiniai popieriai.

Apačioje pateikiama Mokumas II Bendrovės finansinio turto, techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų išskaidymas pagal jų likusius terminus finansinių ataskaitų dieną:

2018 m., tūkst Eur	iki 12 mėn.	nuo 1 m. iki 5 m.	virš 5 m.	Viso
Finansinis turtas				
Finansinės investicijos	8.591	138.818	85.569	232.978
Draudimo ir perdraudimo gautinos sumos	9.355	3.889	917	14.161
Pinigai ir jų ekvivalentai	5.567			5.567
Finansinis turtas iš viso	23.513	142.707	86.486	252.706
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai				
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	(88.863)	(37.098)	(20.182)	(146.144)
Finansiniai įsipareigojimai				-
Draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai	(7.361)			(7.361)
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai iš viso	(96.224)	(37.098)	(20.182)	(146.144)
Grynoji pozicija 2018 m. gruodžio 31 d.	(72.711)	105.609	66.304	99.201

2017 m., tūkst Eur	iki 12 mėn.	nuo 1 m. iki 5 m.	virš 5 m.	Viso
Finansinis turtas				
Finansinės investicijos	29.992	72.456	92.792	195.239
Draudimo ir perdraudimo gautinos sumos	15.278	3.964	1.239	20.481
Pinigai ir jų ekvivalentai	9.834			9.834
Finansinis turtas iš viso	53.200	80.843	85.763	225.554
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai				
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	(85.670)	(28.632)	(16.639)	(130.941)
Finansiniai įsipareigojimai				-
Draudimo ir perdraudimo įsipareigojimai	(8.255)			(8.255)
Finansiniai įsipareigojimai ir techniniai atidėjiniai iš viso	(93.925)	(28.632)	(16.639)	(139.196)
Grynoji pozicija 2017 m. gruodžio 31 d.	(40.725)	52.211	69.124	86.358

17 lentelė. Finansiniai srautai pagal terminus

Bendrovės investicinis portfelis yra diversifikuotas: investuojama į skirtingo termino finansines priemones, atsižvelgiant į numatomus išmokėjimus, taip siekiant subalansuoti finansinius srautus. Bendrovėje suformuotas likvidumo portfelis, kuriame laikomos likvidžios finansinės priemonės, kurios galėtų būti likviduotos esant nenumatytiems išmokėjimams.

Visa į būsimas draudimo įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma ataskaitinio laikotarpio pabaigai, apskaičiuota pagal Komisijos Deleguotojo Reglamento 2015/35 260 straipsnio 2 dalį, yra lygi 3.220 tūkst. eurų. 2017 metų pabaigoje ši suma sudarė 2.212 tūkst. eurų.

C.5. Operacinė rizika

C.5.1. Bendrovei kylanti operacinė rizika

Operacinė rizika – nuostolių rizika, atsirandanti dėl netinkamų arba klaidingų vidaus procesų, darbuotojų, sistemų ar išorės veiksnių. Bendrovėje operacinė rizika valdoma atsižvelgiant į rizikų apetitą ir vadovaujantis Rizikų valdymo strategijos reikalavimais. Išskiriamos tokios operacinės rizikos subkategorijos:

- Saugumo rizika – rizika patirti nuostolius, kurie atsiranda priėmus neveiksmingus ar netinkamus verslo saugumo sprendimus dėl apsaugos nuo netinkamų žmogaus atliekamų veiksmų, išorinių veiksnių ar veiklos, kuria pažeidžiami įstatymai;
- Teisinė rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius nesilaikant galiojančių įstatymų, vidaus taisyklių ar sutartinių įsipareigojimų, kai tokie pažeidimai gali atsirasti netinkamai arba pavėluotai įdiegus teisės aktus arba neteisingai aiškinant jų nuostatas;
- Žmogiškųjų išteklių (žmonių) rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius dėl nepakankamos ar neveiksmingos personalo politikos, žmogiškųjų klaidų, įskaitant netinkamai sukurtus procesus ar netinkamą jų įgyvendinimą;
- IT sistemos rizika – rizika patirti nuostolius, atsirandančius dėl taikomų informacinių technologijų, kurios neatitinka verslo reikalavimų, neužtikrina tinkamo duomenų vientisumo, konfidencialumo, atpažinimo, atskaitingumo, autentiškumo, patikimumo ir prieinamumo, arba kurios buvo netinkamai įdiegtos arba neveikia taip, kaip numatyta.

C.5.2. Operacinės rizikos matavimas, vertinimas ir valdymas

Operacinės rizikos stebėseną ir kontrolę vykdoma vadovaujantis patvirtinta operacinės rizikos incidentų ir rodiklių sistema, kuri padeda laiku įvertinti operacinės rizikos lygio pokyčius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos Bendrovės operacinės rizikos lygiui. Operacinės rizikos valdymas yra ypač susijęs su:

- darbuotojų veikla;
- darbuotojų kvalifikacija ir jos ugdymu pagal Bendrovės poreikius;
- darbuotojų, klientų ir kitų asmenų nusikalstamos veiklos prieš Bendrovę prevencija;
- Bendrovės fizine ir IT sauga;
- procesų valdymo rizika:
 - klientų, produktų ir verslo praktika – nuostoliai, atsirandantys neplanuotai praleidus užduotis; atskiriems klientams netinkamai atlikus jų pareigas (įskaitant reikalavimus būti sąžiningais ir atsakingais); dėl produkto pobūdžio ar struktūros (t.y. netinkamai sukurti produktai, neįgyvendintos procedūros ir t.t.);
 - transakcijų vykdymas, parodymas ir procesų valdymas – nuostoliai, patirti dėl klaidų vykdant sandorius ar valdant procesus, susijusius su santykiais su rangovais ir tiekėjais.

Rizika, atsirandanti dėl trečiųjų šalių teikiamų paslaugų (užsakomųjų paslaugų), ypač, kai tokios paslaugos yra labai svarbios Bendrovės veiklai.

Operacinė rizika nustatoma:

- renkant ir analizuojant informaciją apie operacinės rizikos incidentus ir jų atsiradimo priežastis. Visi incidentai turi būti registruojami, privalomai nurodant incidento datą, pateikiant jo trumpą aprašą, nurodant jo trukmę, padalinio, kuriame įvyko incidentas, pavadinimą, incidento priežastis, įskaitant ryšį su kitomis rizikos rūšimis, dėl incidento patirtus faktinius ir potencialius nuostolius, laiką incidento padariniams šalinti, taikomus incidento valdymo veiksmus, kitą svarbią informaciją;
- padaliniais pildant įsivertinimo anketas, siekiant nustatyti potencialius operacinės rizikos incidentus.

Operacinė rizika vertinama ir matuojama:

- nustatant įvykusio operacinės rizikos incidento poveikį;
- įvertinant potencialių operacinės rizikos incidentų, kurie gali įvykti Bendrovės veikloje, poveikį.

Bendrovė stebi šiuos pagrindinius operacinės rizikos rodiklius (KRI):

- Personalo kaitos rodiklį;
- Svarbiausių informacinių technologijų sistemų sutrikimų skaičių;
- Operacinės rizikos incidentų skaičių ir sumą;
- Saugos incidentų skaičių;
- Skundų skaičių.

Bendrovėje didelis dėmesys skiriamas pagrindinių sistemų sutrikimų analizei, kaupiama informacija, analizuojamos priežastys ir sudaromi rizikos mažinimo veiksmai. Tuo tikslu yra stebimas pagrindinių sistemų pasiekiamumo rodiklis. Pastebėtina, kad metų eigoje nebuvo sistemų kritinių prastovų.

Eilė rodiklių yra skirta identifikuoti bei įsivertinti rizikas Bendrovės procesuose - apskaitos, pardavimų, draudimo rizikos vertinimo, žaizdų reguliavimo, projektų valdymo, veiklos tęstinumo užtikrinimo, personalo rizikos ir kt.

Tokia sistema padeda įvertinti operacinės rizikos lygio pokyčius, taip pat veiksnius, kurie gali daryti įtaką Bendrovės operacinės rizikos lygiui. Tikrinama, ar operacinės rizikos lygis neviršija nustatyto priimtino operacinės rizikos lygio. Reikšmingos operacinės rizikos nurodomos rizikų žemėlapyje ir aptariamos Bendrovės Valdyboje.

Be operacinės rizikos rodiklių, Bendrovėje stebimas ir mokumo kapitalo reikalavimas operacinei rizikai. Lentelėje apačioje pateikiamas operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas:

Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas	2018	2017
Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas	7.364	6.212

18 lentelė. Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas

Operacinės rizikos reikalaujamas kapitalas keitėsi dėl padidėjusių verslo apimčių.

C.6. Kita reikšminga rizika

Bendrovėje prie kitų reikšmingų rizikų priskiriamos reputacinė bei strateginė rizikos.

Reputacinė rizika – tai rizika, kad Bendrovės reputacija gali blogėti veikiant darbų sutrikimų atsiradimo, sistemos saugumo pažeidimų, negebėjimo išspręsti problemų, susijusių su klientais.

Strateginė rizika – tai rizika, kad strateginiai Bendrovės tikslai, verslo strategijos ir išteklių naudojimas gali būti nesuderinti tarpusavyje.

Reputacijos ir strateginė rizikų valdymas įgyvendintas naudojant rizikos žemėlapi, kuris skirtas rizikoms nustatyti bei parengti tokių rizikų valdymo ir stebėsenos veiksmų planus. Strateginė rizika gali padidėti, jeigu vyriausybė nuspręs pakeisti mokesčių sistemą. Tokiu atveju reikėtų peržvelgti visą Bendrovės strategiją. Kita strateginė rizika – nesugebėjimas įvykdyti tokių strateginių planų kaip Bendrovės pelningumas ilguoju laikotarpiu. Reputacinė rizika yra svarbi Bendrovei, todėl didelis dėmesys skiriamas paslaugų gerinimui ir klientų aptarnavimui.

Išorinės rizikos apibrėžiamos kaip sąlygos, situacijos ar tendencijos, kurios gali turėti įtakos Bendrovės finansiniam pajėgumui, konkurencinei padėčiai ar reputacijai per apibrėžtą ateities laikotarpį ir kurių realizavimosi tikimybę ir poveikį Bendrovė siekia suprasti ir kiekybiškai įvertinti. Išorinės rizikos yra valdomos naudojant išorinių rizikų žemėlapi, kuris taip pat kas ketvirtį aptariamas ir peržiūrimas Bendrovės Valdyboje.

C.7. Kita informacija

C.7.1. Nebalansiniai straipsniai

2018 metų pabaigai Bendrovė nebalansinių straipsnių, kurie būtų vertinami Mokumo II ataskaitose, neturėjo.

C.7.2. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus siekiant nustatyti Bendrovės atsparumą galimiems nepalankiems pokyčiams ir apskaičiuoti kapitalo pakankamumą. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis taikomas įvairių tipų rizikoms ir siekia įvertinti:

- Su Bendrovės veikla susijusią riziką, užtikrinti tinkamą jos valdymo procesą;
- Ar Bendrovės kapitalas ir jo paskirstymas užtikrina pakankamą rizikos padengimą galimų įvykių atveju;
- Ar Bendrovė galės įgyvendinti strateginiuose planuose numatytus tikslus.

Atlikdama testavimą Bendrovė naudoja jautrumo analizę, scenarijaus analizę ir/arba atvirkštinį testavimą. Scenarijai testavimui nepalankiausiomis sąlygomis sudaromi taip, kad apimtų skirtingų rizikų kategorijų įvykius, ir vertinami atsižvelgiant į tiesioginius ir netiesioginius veiksnius.

Jautrumo testai ir scenarijaus analizės atliekamos vadovaujantis prielaida, kad rizikos veiksnio pokytis realizuojamas visa apimtimi paskutinę laikotarpio, kuriam buvo taikomas testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, dieną ir vertinamas tiesioginis šokų poveikis Bendrovės finansinei padėčiai (įsipareigojimų padidėjimas, turto sumažėjimas ar tiesioginis poveikis nuosavoms lėšoms). 2018 metais testavimas nepalankiausiomis sąlygomis buvo atliktas remiantis 2018 m. rugsėjo 30 d. duomenimis.

Standartiniai jautrumo testai taikomi palūkanų normos, nuosavybės vertybinių popierių, kredito (perdraudiko įsipareigojimų nevykdymo ir turto koncentracijos), techninių atidėjinių nuostolingumo padidėjimui, techninių atidėjinių išlaidų padidėjimo ir kitoms rizikoms. 2018 metais Bendrovės atliktų jautrumo testų rezultatai, rodantys įtaką Bendrovės mokumo koeficientui pateikiami lentelėje:

Scenarijus	Rizikos kategorija	Įtaka mokumo koeficientui p.p.
Palūkanų normos rizika (+100 bp)	Rinkos rizika	(8)
Palūkanų normos rizika (-100 bp)	Rinkos rizika	(2)
Akcijų kainų kritimas 50%	Rinkos rizika	(2)
Nekilnojamo turto kainų kritimas 30%	Rinkos rizika	(6)
Vyriausybės skolos vertybinių popierių rizika	Rinkos rizika	(14)
Techninių atidėjinių nuostolingumo rodiklio padidėjimas 4%	Draudimo rizika	(4)
Techninių atidėjinių išlaidų rodiklio padidėjimas 10%	Draudimo rizika	(1)
Neto numatomų išmokų tiksliausio įverčio padidėjimas 10%	Draudimo rizika	(14)
Mirtingumo rizikos sumažėjimas 20%	Draudimo rizika	(1)
Didžiausio perdraudiko kredito reitingo sumažinimas per 1 kredito kokybės žingsnį	Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	(10)
Didžiausios pozicijos emitento bankrotas	Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika	(18)

19 lentelė. Jautrumo testų analizės rezultatai.

2018 metais atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis buvo nagrinėti šie scenarijai:

- Katastrofinis scenarijus – nagrinėtas scenarijus, kuomet dėl dviejų vėjo audrų ir potvynių, įvykusių per dvi savaites, patiriamos reikšmingos žalos.
- Didžiausio tikėtino nuostolio scenarijus – scenarijus nagrinėja įtaką Bendrovės mokumo būklei įvykus 2 didžiausioms tikėtinioms žalos iš Bendrovės draudimo portfelio.
- Techninių atidėjinių nepakankamumo scenarijus nagrinėja neturtinės žalos limito padidėjimo įtaką nuo 5 tūkst. eurų iki 5 mln. eurų atsižvelgiant į tai, jog nuo Europos Teisingumo Teismo sprendimo praėjo daugiau negu 4 metai (TPSVCA PD įstatyme nustatytas senaties terminas). Bendrovė įvertino įtaką, jei neturtinės žalos atlyginimui nebūtų taikomas 5 tūkst. eurų limitas ir už 4 metus būtų išmokamos žalos pagal vidutines teismų priteistas sumas.
- Palūkanų normų kilimo (+100 bp) ir techninių atidėjinių nuostolingumo rodiklio (4%) padidėjimo scenarijus.
- Palūkanų normų kritimo (-100 bp) ir techninių atidėjinių nuostolingumo rodiklio (4%) padidėjimo scenarijus.
- Ekonominis scenarijus – scenarijus nagrinėja ekonominio nuosmukio situaciją, kurios metu krenta investicinio portfelio vertė. Scenarijus taip pat įvertina techninių atidėjinių padidėjimą dėl žalų infliacijos.
- Operacinės rizikos scenarijus – scenarijus nagrinėjo įtaką Bendrovės mokumo situacijai, tuo atveju jei Bendrovė gautų 2 proc. ankstesnių finansinių metų bendros metinės apyvartos baudą dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento pažeidimo.

Scenarijų analizės rezultatai apskaičiuoti naudojant 2018 m. rugsėjo 30 d. duomenis ir parodo įtaką Bendrovės mokumo koeficientui. Rezultatai pateikiami lentelėje apačioje.

Scenarijus	Rizikos kategorija	Įtaka mokumo koeficientui p. p.
Katastrofinis scenarijus	Draudimo rizika	(14)
Didžiausio tikėtino nuostolio scenarijus	Draudimo rizika	(12)
Techninių atidėjinių nepakankamumo scenarijus	Draudimo rizika	(17)
Palūkanų normų kilimo (+100 bp) ir techninių atidėjinių nuostolingumo rodiklio (4%) padidėjimo scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(12)
Palūkanų normų kritimo (-100 bp) ir techninių atidėjinių nuostolingumo rodiklio (4%) padidėjimo scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(1)
Ekonominis scenarijus	Rinkos/draudimo rizikos	(49)
Operacinės rizikos scenarijus	Operacinė rizika	(8)

20 lentelė. Scenarijų analizės rezultatai.

Nepalankiausio scenarijaus rezultatų analizė parodė, kad didžiausią įtaką Bendrovei turėtų ekonominis scenarijus. Net ir nepalankiausio scenarijaus atveju Bendrovės mokumo koeficientas išliktų virš 100 proc. ir tenkintų Mokumas II direktyvos reikalavimus.

D. VERTINIMAS MOKUMO TIKSLAIS

Vadovaujantis Mokumo II reikalavimais Bendrovė turta ir įsipareigojimus Mokumo tikslais vertina taip:

- turtas įvertinamas suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys galėtų juo apsieisti sąžiningos konkurencijos sąlygomis;
- įsipareigojimai įvertinami suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys sąžiningos konkurencijos sąlygomis galėtų juos perleisti viena kitai arba apmokėti.

Bendrovė vertindama turta ir įsipareigojimus laikosi toliau nustatytos vertinimo hierarchijos ir atsižvelgia į turto arba įsipareigojimo savybes, jei rinkos dalyviai nustatydami turto arba įsipareigojimo kainą vertinimo dieną atsižvelgtų į tas savybes.

Pagal numatytąjį vertinimo metodą draudimo ir perdraudimo įmonės turta ir įsipareigojimus vertina naudojamos to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje.

Kai to paties turto ar įsipareigojimų kotiruojamų rinkos kainų aktyvioje rinkoje naudoti neįmanoma, Bendrovė turta ir įsipareigojimus vertina naudodama atsižvelgiant į skirtumus patikslintas panašaus turto ar įsipareigojimų kotiruojamas rinkos kainas aktyvioje rinkoje. Patikslinimai atspindi turtui ar įsipareigojimams būdingus veiksnius (būklę, vietą, įvesties duomenų mastą ar pačių rinkų, kuriose stebimi įvesties duomenys, mastą).

Bendrovė naudoja kotiruojamas rinkos kainas remdamasi aktyvioms rinkoms skirtais kriterijais. Jei kriterijai netenkinami, taikomi alternatyvūs vertinimo metodai, kuriuos naudojant daugiau naudojami rinkos įvesties duomenys.

Taikydama alternatyvius vertinimo metodus, Bendrovė taiko vertinimo metodiką, kuri grindžiama:

- rinkos metodu - naudojamos kainos ir kita atitinkama informacija, gauta apie rinkos sandorius dėl tokio paties arba panašaus turto, įsipareigojimų arba turto ir įsipareigojimų grupės;
- pajamų metodu, pagal kurį būsimos sumos (pvz., pinigų srautai, pajamos arba išlaidos), perskaičiuojamos į vieną dabartinę sumą, traktuojamą tikrąja verte;
- išlaidų metodu, kuris atspindi sumą, kurios reikėtų turto naudojimo pajėgumui pakeisti.

D.1. Turtas

Toliau aprašomos pagrindinės Mokumo balansinės ataskaitos turto grupės.

D.1.1. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos ir kitas nematerialusis turtas

Atidėtosios įsigijimo sąnaudos, visiškai ar iš dalies apimančios laikotarpius po balanso datos, susijusios su draudimo įmokomis, kurios bus įgytos vėlesniais laikotarpiais. Finansinėje atskaitomybėje įmonė be komisinių išlaidų, mokamų pardavimo darbuotojams, prie atidėtų įsigijimo sąnaudų įtraukia ir kitas išlaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimo procesu. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos Mokumo tikslais yra įvertinamos nulių.

Finansinėje atskaitomybėje Bendrovės nematerialų turta sudaro kapitalizuoti programinės įrangos kūrimo ir tobulinimo darbai, programinė įranga bei licencijos. Nematerialusis turtas Mokumo II tikslais vertinamas nulių.

D.1.2 Atidėtieji mokesčiai

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins mokestinį pelną, o atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins mokestinį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikinieji skirtumai yra susiję su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei mokestiniam, nei finansiniam pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Bendrovė ateityje turės pakankamai mokestinio pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins mokestinį pelną.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki atskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokestines pasekmes, kurių Bendrovė tikisi atskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turta ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turta ir įsipareigojimus ir kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir Bendrovė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turta ir įsipareigojimus grynąja verte.

Vertinant atidėtų mokesčių įtaką Mokumo II finansinėje atskaitomybėje atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra paskaičiuojami nuo kiekvieno grynųjų skirtumo tarp turimo turto ir įsipareigojimų vertės Mokumo II finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamų dydžių finansinėje atskaitomybėje, sudarytoje pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ar įsipareigojimai yra pripažįstami visiems apskaičiuotiems skirtumams tarp balansinių straipsnių mokumo ir finansinėse ataskaitose.

D.1.3. Nekilnojamas ir materialusis turtas, laikomas nuosavoms reikmėms

Mokumo vertinimo tikslais pastatai ir statiniai apskaitomi tikrąja verte. Vadovaujantis Bendrovėje taikoma politika Mokumo tikslams nekilnojamo turto vertinimas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per 5 metus arba atsiradus reikšmingo vertės pasikeitimo požymiams.

Kitam ilgalaikiam turtui Bendrovė priskiria transporto priemones ir Mokumo tikslais pripažįsta šį turtą pagal tarptautinius apskaitos standartus, nes laiko, kad pagal tarptautinius apskaitos standartus pripažinto kito ilgalaikio turto vertė atspindi transporto priemonių tikrąją vertę.

Materialaus turto dalis, kaip baldai ir įrengimai turi vertę verslui, tačiau jų perpardavimo vertė yra nereikšminga, ir jie negali būti naudojami padengti draudimo nuostolius. Mokumo tikslais jie neįtraukiami į turimą kapitalą.

D.1.4. Investicijos

D. 1.4.1. Nekilnojamas turtas (kitas, nei laikomas nuosavoms reikmėms)

Investicinis turtas yra nekilnojamas turtas, laikomas uždirbti nuomos pajamas ir / arba pelną iš turto vertės padidėjimo, ir yra apskaitomas tikrąja verte. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelne (nuostoliuose). Investicinis turtas pastarąjį kartą perkainotas 2018 m. pabaigoje.

D. 1.4.2. Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

Bendrovė investicijų į dukterines ir asocijuotas įmones neturėjo.

D. 1.4.3. Akcijos

Akcijų biržose kotiruojamos akcijos yra apskaitomos tikrąja verte, kuri nustatoma pagal uždarymo kainas aktyvioje rinkoje.

D. 1.4.4. Skolos vertybiniai popieriai

Pagal Bendrovės verslo modelį investicijos į skolos vertybinius popierius yra traktuojamos kaip laikomos neapibrėžtą laikotarpį siekiant gauti palūkanų pajamas su galimybe būti parduotoms esant poreikiui palaikyti likvidumą, keičiantis palūkanų normai, užsienio valiutų keitimo kursui, kainai ar atsiradus kitoms aplinkybėms, kurias Bendrovė laikytų skatinančiomis tokių vertybinių popierių pardavimą. Tokios obligacijos yra apskaitomos tikrąja verte, o pelnas arba nuostoliai iki finansinio turto realizavimo apskaitomi perkainojimo rezerve nuosavame kapitale. Realizavus investicijas sukauptas pelnas arba nuostoliai iš nuosavybės pergrupuojami į pelną arba nuostolius.

D. 1.4.5. Investiciniai fondai

Investicijos į investicinių fondų vienetus Mokumo tikslais vertinamos tikrąja verte. Mokumo tikslais visi investiciniai fondai vertinami skaidrumo metodu kaip Kolektyvinio investavimo subjektai.

D. 1.5. Persidraudimo veiklos gautinos sumos

Vykdydama įprastą veiklą, Bendrovė persidraudžia siekdama apriboti galimus grynuosius nuostolius per rizikos sumažinimą. Turtas, įsipareigojimai ir pajamos bei sąnaudos pagal perduoto perdraudimo sutartis pateikiami atskirai nuo susijusio turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų pagal susijusias draudimo sutartis, nes perdraudimo susitarimai neatleidžia Bendrovės nuo jos tiesioginių įsipareigojimų draudėjams.

Perdraudimo turtas apima iš perdraudimo įmonių atgautinas sumas, susijusias su draudimo išmokomis. Mokumo vertinimo tikslais perdraudimo gautinos sumos sumažinamos pagal reitingus apskaičiuotu įsipareigojimų nevykdymo tikimybės įverčiu.

D. 1.6. Gautinos sumos

D. 1.6.1. Draudimo veiklos gautinos sumos

Mokumo tikslais draudėjų gautinos sumos (kurios bus pareikalautos po atskaitinės datos) iš turto straipsnių yra eliminuojamos / perklasifikuojamos ir vertinamos pasirašytų įmokų techniniuose atidėjiniuose. Regresas yra reklasifikuojamas iš turto straipsnių ir vertinamas išmokų techniniuose atidėjiniuose. Detaliau apie draudėjų nepareikalautų sumų ir regreso vertinimą žr. D.2.1 dalyje "Techniniai atidėjiniai".

Kitos gautinos sumos apima kito turto (neaprašyto aukščiau) sumas: einamųjų mokesčių turtą, išankstinius apmokėjimus ir kitą turtą. Būsimojo laikotarpio sąnaudos, susijusios su informacinėmis technologijomis, ir kitas ekonominės naudos neduodantis turtas yra eliminuojami ir Mokumo tikslais vertinami nuliui.

D. 1.7. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima bankuose laikomus indėlius iki pareikalavimo ir kitas trumpalaikes itin likvidžias investicijas, kurių pirminis terminas yra trys mėnesiai arba mažiau.

D. 2. Įsipareigojimai

D. 2.1. Techniniai atidėjiniai

Techniniai atidėjiniai yra viena svarbiausių Mokumas II balanso dalių. Bruto atidėjiniai atspindi dalį Bendrovės draudimo įsipareigojimų, o perdraudimo atidėjiniai (atgautinos sumos pagal perdraudimo sutartis) sudaro dalį Bendrovės turto. Kadangi Mokumas II techninius atidėjinius apibrėžia kaip sumą, kurią draudimo ar perdraudimo įmonė turėtų mokėti, jei ji tiesiogiai perduotų savo sutartines teises ir įsipareigojimus kitai įmonei, Bendrovės techniniai atidėjiniai yra lygūs tiksliausio įverčio ir rizikos maržos sumai.

Bendrovė, skaičiuodama tiksliausius įverčius, segmentuoja draudimo įsipareigojimus į homogeniškas rizikos grupes. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo praneštos, bet dar nereguliuotos anuitetų žalos yra klasifikuojamos kaip gyvybės draudimo įsipareigojimai. Sveikatos ir medicininių išlaidų draudimo įsipareigojimai yra priskiriami prie medicininių išlaidų draudimo rūšies, o nelaimingų atsitikimų draudimo įsipareigojimai – prie pajamų apsaugos draudimo rūšies. Abi draudimo rūšys yra priskiriamos sveikatos draudimo įsipareigojimams, vykdomiems į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu. Likusios Bendrovės vykdomos draudimo rūšys priskiriamos ne gyvybės draudimo rūšims.

Lentelėje apačioje pateikiami tiksliausio įverčio ir rizikos maržos pasiskirstymai pagal draudimo rūšis:

Techniniai atidėjiniai pagal draudimo rūšis, tūkst. Eur	Tiksliausias įvertis (bruto)	Rizikos marža	Techniniai atidėjiniai	Tiksliausias įvertis (perdraudimas)
(1) Medicininių išlaidų draudimas	2.593	139	2.732	(4)
(2) Pajamų apsaugos draudimas	2.852	442	3.295	(23)
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	68.120	4.359	72.478	3.250
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	21.937	2.855	24.792	496
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	518	82	601	(11)
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	15.797	1.853	17.649	(417)
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	8.649	565	9.214	326
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1.889	168	2.057	664
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	2.101	246	2.347	351
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	10.865	114	10.979	371
Iš viso:	135.321	10.823	146.144	5.004

21 lentelė. Techniniai atidėjiniai pagal draudimo rūšis

Kaip matome iš 22 lentelės, didžioji dalis Bendrovės atidėjinių yra sukoncentruota motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo, kito transporto priemonių draudimo ir draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, draudimo rūšyse.

Detalesnė techninių atidėjinių informacija pateikta priedo S.12.01.02 ir S.17.01.02 formose.

D. 2.2. Tiksliausias įvertis

Tiksliausias įvertis atitinka būsimųjų pinigų srautų tikėtiną svertinį vidurkį, atsižvelgiant į numatomą būsimųjų pinigų srautų dabartinę vertę, gautą taikant nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą.

Tiksliausias ne gyvybės draudimo įsipareigojimų įvertis apskaičiuojamas atskirai numatomų išmokų atidėjiniui ir įmokų atidėjiniui. Tiksliausias įvertis atgautinoms sumoms pagal perdraudimo sutartis taip pat įvertinamas atskirai numatomų išmokų ir įmokų atidėjiniams.

Vertinant techninius atidėjinius nėra taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės, palūkanų normų ekstrapoliacija, suderinimo ir svyravimo korekcijos.

D.2.2.1. Numatomų išmokų tiksliausias įvertis

Numatomų išmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su jau įvykusiais žalos įvykiais, nepriklausomai nuo to, ar apie žalą, atsirandančią dėl tų įvykių, buvo pranešta, ar ne. Pinigų srautų prognozės numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su iki ataskaitos datos įvykusiais įvykiais susijusias išmokas ir išlaidas.

Vertindama numatomų išmokų tiksliausią įvertį Bendrovė kaip atspirties tašką ima finansinių ataskaitų numatomų išmokėjimų techninį atidėjinį. Jis yra apskaičiuojamas naudojant Chain-Ladder, Bornhuetter-Ferguson (BF), nuostolingumo ir vidutinės žalos metodus. Nuostolingumas BF metodui yra išvedamas naudojant dažnį, vidutinę žalą ir vidutinę įmoką atsižvelgiant į sezoniškumo faktorių, taigi apima visus išvardintus metodus. Todėl jis yra laikomas patikimiausiu ir naudojamas daugumoje homogeniškų rizikų grupių.

Pagrindiniai kriterijai metodų pasirinkimui yra turima patirtis vykdant konkrečią draudimo rūšį ir istorinių duomenų pakankamumas. Pradedant vykdyti draudimo rūšies veiklą praktiškai visada yra naudojamas nuostolingumo metodas, vėliau pereinama prie BF metodo taikant nuostolingumo prielaidą, o turint pakankamai duomenų nuostolingumas yra išvedamas iš įvykių dažnio, vidutinės žalos ir vidutinės įmokos duomenų. Taikomi metodai, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nesikeitė.

Nuostolingumo metodas Lietuvoje yra taikomas tik laidavimo, tarptautinių vežėjų, bendrosios civilinės atsakomybės ir geležinkelių civilinės atsakomybės draudimo homogeniškų rizikų grupėms. Estijoje nuostolingumo metodas taikytas laidavimo, statybos visų rizikų, krovinių, mokėjimų apsaugos, draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir su perdraudimu susijusių komercinio turto ir bendrosios civilinės atsakomybės draudimo homogeniškų rizikų grupėms, o peržiūrėjus ir suvienodinus komercinių produktų klasifikavimą metodų taikyme, atitinkamai įtrauktos komercinio turto, įrenginių ir mašinų, bendrosios bei vežėjų civilinės atsakomybės draudimo homogeniškos rizikos grupės.

Žalų sureguliuavimo sąnaudų dalis ir numatomas atgauti regresas yra apskaičiuojami kaip procentai nuo patirtų žalų.

Investicijų kaštai yra apskaičiuojami taikant investicijų kasto procentą.

Binarinių įvykių, kurie pasižymi itin maža įvykio tikimybe ir nėra atspindėti turimuose duomenyse, įtaka Bendrovės lygyje nėra reikšminga ir yra įvertinama nustatant galimą įvairių scenarijų įtaką numatomų išmokų techniniam atidėjiniui.

Pagrindinės prielaidos, naudojamos numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui yra šios:

- žalų vystymasis,
- įvykio dažnis ir vidutinė žala,
- regreso atgavimo procentas,
- žalų sureguliuavimo kaštų procentas,
- investicijų kaštų procentas,
- binarinių įvykių procentas,
- pinigų srautų pasiskirstymas.

Bendrovės pinigų srautai numatomų išmokų tiksliausiam įverčiui nustatomi pritaikius pinigų srautų pasiskirstymo modelius, gautus naudojant istorinius Bendrovės duomenis.

Pagrindinės numatomų išmokų tiksliausio įverčio apskaičiavimo prielaidos ir jų nustatymo procesas, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, reikšmingai nesikeitė.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, bruto	Numatomų išmokų tiksliausias įvertis, bruto	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	1.072	1.086	(13)
(2) Pajamų apsaugos draudimas	1.135	1.145	(10)
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	46.538	46.368	170
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	8.491	8.617	(126)
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	486	492	(6)
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	9.086	9.208	(123)
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	7.423	7.614	(191)
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	1.119	1.233	(114)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-

(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	2.326	2.398	(72)
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	12.600	10.865	1.735
Iš viso:	90.276	89.026	1.250

22 lentelė. Skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio

Skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio paaiškinami tuo, kad numatomų išmokų tiksliausio įverčio skaičiavimuose papildomai įvertinama:

- binarinių įvykių (angl. binary events) įtaka,
- investiciniai kaštai,
- pinigų srautų diskontavimo efektas.

Neigiami skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio paaiškinami binarinių įvykių įtaka ir papildomai įvertinamais investiciniais kaštais skaičiuojant numatomų išmokų tiksliausią įvertį. Teigiami skirtumai gaunami dėl pinigų srautų diskontavimo skaičiuojant numatomų išmokų tiksliausią įvertį. Skirtumai tarp analizuojamų atidėjinių nėra reikšmingi, didesnę įtaką turi tik diskontavimo efektas anuitetų klasėje.

Numatomų išmokų tiksliausio įverčio pinigų srautai diskontuojami naudojant EIOPA skelbiamą euro nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Kadangi skaičiuojant techninius atidėjinius yra laikomasi prielaidos, kad pinigų srautai vidutiniškai patiriami metų viduryje, diskontavimui yra naudojama interpoliuota palūkanų norma. Interpoliavimas atliekamas taikant geometrinį vidurkį diskonto faktoriams.

Priedo S.19.01.21 formoje papildomai pateikiama informacija apie bruto išmokėtų išmokų ir numatomų išmokų tiksliausio įverčio vystymąsi.

Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra skaičiuojamas atskirai nuo bruto numatomų išmokų tiksliausio įverčio. Jo apskaičiavimo metodika yra analogiškai bruto atidėjiniui, tik taikoma perdraudimo sutarčių atžvilgiu. Su numatomų išmokų atidėjimais susiję pinigų srautai apima kompensacijos mokėjimus, susijusius su reikalavimais, kurie yra įtraukti į Bendrovės bruto numatomų išmokų atidėjinius. Papildomai yra įvertinamas patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo.

Lentelėje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, perdraudimo	Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis numatomų išmokų tiksliausias įvertis	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	-	-	-
(2) Pajamų apsaugos draudimas	-	-	-
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	3.644	3.505	139
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	213	204	9
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	-	-	-
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	335	336	(0)
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	326	327	(1)
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	517	518	(1)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	335	336	(1)
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	502	371	131
Iš viso:	5.872	5.595	276

23 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio

Skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio paaiškinami tuo, kad numatomų išmokų tiksliausio įverčio skaičiavimuose papildomai įvertinama:

- patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo,
- pinigų srautų diskontavimo efektas.

Neigiami skirtumai tarp finansinių ataskaitų perdraudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausio įverčio paaiškinami patikslinimo dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo įvertinimu, skaičiuojant atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausią įvertį. Teigiami skirtumai gaunami dėl pinigų srautų diskontavimo skaičiuojant atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis tiksliausią įvertį. Skirtumai tarp analizuojamų atidėjinių nėra reikšmingi, didesnę įtaką turi diskontavimo efektas motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo ir anuitetų klasėse.

Kadangi perdraudikai, su kuriais Bendrovė bendradarbiauja turi aukštus kredito reitingus, patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo yra nedidelis. Diskontavimo efekto įtaka taip pat yra nedidelė dėl palyginti trumpos perdraudimo įsipareigojimų trukmės ir žemų nerizikingų palūkanų normų.

D. 2.2.2. Įmokų tiksliausias įvertis

Įmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su būsimais žalos įvykiais, kuriuos apima draudimo įsipareigojimai, priklausantys sutarčiai. Pinigų srautų prognozės įmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su tais įvykiais susijusias išmokas, išlaidas ir įmokas.

Bendrovė naudoja perkeltų įmokų techninį atidėjinį kaip įmokų bazę galiojančių sutarčių neuždirbtai daliai. Įmokų tiksliausias įvertis gaunamas žemiau įvardintų prielaidų procentus pritaikius įmokų basei, iš balanso perkėlus pinigų srautus, susijusius su nepareikalautomis draudimo gautinomis/mokėtinomis sumomis ir atlikus gautų pinigų srautų diskontavimą nustatant dabartinę jų vertę.

Pagrindinės prielaidos, naudojamos įmokų tiksliausiam įverčiui:

- įvykio dažnis ir vidutinė žala, naudojami nuostolingumo nustatymui,
- regreso atgavimo procentas,
- perdraudimo žalų procentas,
- perdraudimo įmokų procentas,
- administravimo kaštų procentas,
- žalų suregulavimo kaštų procentas,
- investicijų kaštų procentas,
- būsimo įmokų nutraukimo procentas,
- binarinių įvykių procentas,
- pinigų srautų pasiskirstymas.

Būsimo įmokų nutraukimo procentas išvedamas naudojant istorinius Bendrovės įmokų duomenis. Istoriniai procentai apskaičiuojami kaip santykis tarp per laikotarpį nutrauktų įmokų ir perkeltų įmokų techninio atidėjimo laikotarpio pradžios datai. Galutiniam prielaidos nustatymui naudojama kelerių metų istorija ir parenkamas vidutinis įmokų nutraukimo procentas. Jei pastebimas įmokų nutraukimo procento didėjimas ar mažėjimas, į tai yra atsižvelgiama parenkant galutinį būsimo įmokų nutraukimo procentą.

Bendrovės pinigų srautai įmokų tiksliausiam įverčiui nustatomi pritaikius pinigų srautų pasiskirstymo modelius, gautus naudojant istorinius Bendrovės duomenis.

Pagrindinių įmokų tiksliausio įverčio apskaičiavimo prielaidos ir jų nustatymo procesas, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, nesikeitė.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų bruto perkeltų įmokų techninio atidėjimo ir bruto įmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny, bruto	Įmokų tiksliausias įvertis, bruto	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	2.155	1.508	647
(2) Pajamų apsaugos draudimas	5.714	1.707	4.006
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	37.569	21.752	15.817
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	39.987	13.319	26.667
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	314	27	288
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	29.080	6.588	22.492
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	2.673	1.035	1.638
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	457	656	(199)
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-

(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	999	(297)	1.296
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	-	-	-
Iš viso:	118.948	46.294	72.653

24 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ataskaitų bruto perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir bruto įmokų tiksliausio įverčio

Finansinių ataskaitų perkeltų įmokų techninis atidėjinys nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtą įmokų dalį, o įmokų tiksliausias įvertis nurodo, kokia yra pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis sutartimis, dabartinė vertė. Skirtumus tarp šių dviejų Bendrovės atidėjinių lemia tokie įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimo skirtumai:

- papildomai įvertinamos gautos įmokos už sutartis, kurios ataskaitos datai dar negalioja,
- įvertinamas būsimas įmokų nutraukimas atsižvelgiant į draudėjų elgesį pagal Bendrovės istorinius duomenis,
- įmokų tiksliausias įvertis įvertina galiojančių sutarčių tikėtinas būsimas žalas, įskaičiuojant binarinių įvykių įtaką, tikėtinas regreso sumas, būsimums žalų sureguliuavimo, administravimo ir investavimo kaštus,
- iš balanso į įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkeltami pinigų srautai, susiję su balanso nepareikalautomis draudimo gautinomis ir mokėtinomis sumomis,
- pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Kaip ir numatomų išmokų tiksliausio įverčio atveju įmokų techninio atidėjinio pinigų srautai diskontuojami naudojant EIOPA skelbiamą euro nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Kadangi skaičiuojant techninius atidėjinius yra laikomasi prielaidos, kad pinigų srautai vidutiniškai patiriami metų viduryje, diskontavimui yra naudojama interpoliuota palūkanų norma. Interpoliavimas atliekamas taikant geometrinį vidurkį diskonto faktoriams.

Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis yra skaičiuojamas atskirai nuo bruto įmokų tiksliausio įverčio. Su įmokų atidėjiniais susiję pinigų srautai apima perdraudikų kompensacijos mokėjimus, susijusius su būsima galiojančių Bendrovės sutarčių įvykiais, bei būsimums Bendrovės mokėjimus perdraudikams, susijusius su jau galiojančiomis Bendrovės sutartimis. Papildomai yra įvertinamas patikslinimas dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo.

Lentelėje apačioje pateikiami skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys, tūkst. Eur	Perkeltų įmokų techninis atidėjinys, perdraudimo	Atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis	Skirtumas
(1) Medicininių išlaidų draudimas	0	(4)	4
(2) Pajamų apsaugos draudimas	0	(23)	23
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	142	(255)	397
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	541	292	249
(6) Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	(0)	(11)	11
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	149	(753)	902
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	91	(1)	91
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	203	146	56
(10) Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-
(11) Pagalba	-	-	-
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	357	15	342
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susijęs su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	-	-	-
Iš viso:	1.483	(592)	2.075

25 lentelė. Skirtumai pagal draudimo rūšis tarp finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninio atidėjinio ir atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio

Finansinių ataskaitų perdraudimo perkeltų įmokų techninis atidėjinys nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtas perdraudimo įmokas, o atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis nurodo, kokia bus pinigų srautų, susijusių su

galiojančiomis perdraudimo sutartimis, dabartinė vertė. Skirtumus tarp šitų dviejų Bendrovės atidėjinių lemia tokie atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimo skirtumai:

- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina galiojančių sutarčių tikėtinas būsimas perdraudimo žalias,
- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina papildomus perdraudimo kaštus dėl perdraudimo programų atnaujinimo,
- iš balanso į atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkeliama pinigų srautai, susiję su balanso nepareikalautomis perdraudimo gautinomis ir mokėtinomis sumomis,
- atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausias įvertis įvertina patikslinimą dėl sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo,
- pinigų srautai yra diskontuojami nustatant dabartinę jų vertę.

Perdraudimo programų atnaujinimas yra būsimas valdymo veiksmas, numatytas Bendrovės perdraudimo politikoje, ir jis yra naudojamas kaip prielaida atgautinų sumų pagal perdraudimo sutartis įmokų tiksliausio įverčio skaičiavime.

D. 2.3. Rizikos marža

Rizikos marža užtikrina, jog techniniai atidėjiniai būtų lygūs sumai, kurios draudimo ir perdraudimo įmonės galėtų reikalauti, siekdamas perimti ir įvykdyti draudimo bei perdraudimo įsipareigojimus. Bendrovė rizikos maržai skaičiuoti naudoja techninių atidėjinių vertinimo gairėse, rizikos maržos apskaičiavimo metodų hierarchijoje (62-oji gairė), 1.113 punkte aprašytą antrąjį metodą, pagal kurį būsimi mokumo kapitalo reikalavimai kiekvienų metų pabaigos datoms skaičiuojami pagal tiksliausio įverčio mažėjimo proporcijas. Rizikos maržos paskirstymas tarp draudimo rūšių atliekamas proporcingai mokumo kapitalo reikalavimui šioms draudimo rūšims ir yra pateikiamas 20 lentelėje.

D. 2.4. Techninių atidėjinių neapibrėžtumo lygio analizė

Remiantis Deleguotojo Reglamento 272 straipsnio 5 dalimi, aktuarinė funkcija pateikia techninių atidėjinių įverčio neapibrėžtumo šaltinių ir lygio analizę.

Neapibrėžtumo šaltiniai Bendrovėje yra grupuojami pagal šias penkias kategorijas – procesų, duomenų, modelių ir prielaidų, išorinės aplinkos bei reguliavimo. Tada kategorijos yra skaidomos detaliau į konkrečias sritis. Pagal jas kiekvieną ketvirtį yra vertinami neapibrėžtumo lygio pokyčiai ir tendencijos, kurie kartu su kitų funkcijų atstovais yra aptariami Rezervavimo komitete.

Neapibrėžtumo lygio vertinimas susideda iš įtakos ir kintamumo vertinimo atskirai rezervavimui, tiesiogiai susietam su numatomų išmokų techniniu atidėjiniu, ir kainodarai, glaudžiai susijusiai su įmokų atidėjiniu.

Iš atliktos kokybinės analizės galima daryti išvadą, jog didžiausiu rizikos lygiu techniniams atidėjiniams ataskaitos datai pasižymi užsienio žalos ir žalos asmeniui, didesnė negu planuota žalų infliacija ir teisės aktų pasikeitimai.

Kokybinė neapibrėžtumo analizė yra pagrindžiama kiekybine techninių atidėjinių jautrumo analize. Jautrumo analizę Bendrovė atlieka kartą per metus, siekdama įsivertinti galimų pokyčių poveikį. Ji padeda nustatyti sritis, kuriose rezervavimo specialistai turėtų atlikti išsamesnę techninių atidėjinių skaičiavimo analizę.

Kiekybiškai Bendrovė analizuoja tas pačias neapibrėžtumo šaltinių kategorijas ir sritis. Kiekvienai sričiai yra parenkami testavimo scenarijai, susiję su pagrindinėmis techninių atidėjinių skaičiavimo prielaidomis.

Bendrovės kiekybinės analizės rezultatai rodo, jog dauguma scenarijų turi įtaką tik daliai portfelio, arba techniniai atidėjiniai nėra tiems scenarijams jautrūs, todėl įtaka techniniams atidėjiniams Bendrovės lygyje nėra itin reikšminga.

D. 2.5. Kiti įsipareigojimai

D. 2.5.1. Įsipareigojimai, susiję su draudimo, perdraudimo (persidraudimo) veikla ir kitos mokėtinos sumos

Su draudimo veikla susiję įsipareigojimai – draudimo įmonės įsipareigojimai, kurie susiformuoja vykdant draudimo, perdraudimo ir persidraudimo ar kitą ūkinę komercinę veiklą. Mokumo tikslais mokėtini komisiniai, susiję su eliminuotomis / perklasifikuotomis draudėjų gautinomis po ataskaitinės datos pareikalautomis sumomis (žr. D.1.6 dalį „Gautinos sumos: draudimo veiklos, perdraudimo ir kitos gautinos sumos“) yra eliminuojami, perklasifikuojami ir vertinami įmokų techniniame atidėjinyje.

Perdraudimo įsipareigojimai apima perdraudimo įmonėms mokėtinas sumas, susijusias su įmokomis ir komisiniais. Perdraudimo atidėti komisiniai ir perdraudimo atidėtos įsigijimo sąnaudos Mokumo vertinimo tikslais yra eliminuojami ir vertinami nuliu.

Kitos mokėtinos sumos apima kitus Bendrovės įsipareigojimus darbuotojams ir klientams: sukauptus mokėtinus komisinius, su darbu susijusias išmokas darbuotojams, mokestinius įsipareigojimus ir kitas mokėtinas sumas.

D. 2.5.2. Įsipareigojimai – sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

Sukauptos sąnaudos – sąnaudos, kurios patirtos šiuo ar ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, bet bus apmokėtos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais. Ateinančių laikotarpių pajamos – šiuo ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais gautos sumos, kurios pajamomis bus pripažintos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

D. 3. Metodų ir prielaidų vertinimo pagal IFRS ir MII skirtumų aprašymas

Toliau pateikiami skirtumai tarp Bendrovės finansinių ataskaitų, sudarytų pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus turto ir įsipareigojimų straipsnių ir mokumo ataskaitų analogiškų straipsnių Mokumo ataskaitose. Skirtumai atsiranda tuose straipsniuose, kurie ataskaitose pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus yra vertinami kitais metodais, nei to reikalauja Mokumo taisyklės.

Mokumo balansinės ataskaitos turto ar įsipareigojimų straipsnis	Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto ir įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais skirtumai		
	2018 suma, tūkst. Eur	2017 suma, tūkst. Eur	Paiškinimai
Nematerialus turtas	(2.907)	(3.182)	Eliminuojama, nes tai nėra ekonominis turtas Mokumo II tikslais. Įmonės nematerialų turtą sudarė kapitalizuoti programinės įrangos kūrimo ir tobulinimo darbai, programinė įranga ir licencijos.
Pastatai ir statiniai	5.256	2.903	Bendrovės finansinėse ataskaitose pastatai ir statiniai yra vertinami amortizuota savikaina, Mokumas II ataskaitose – tikrąja verte. Skirtumas 2018 išaugo dėl metų pabaigoje atlikto turto vertinimo.
Atidėtosios įsigijimo sąnaudos	(21.748)	(21.443)	Neįtraukiamos į Mokumo II balansą. Bendrovė be komisinių išlaidų, mokamų pardavimo darbuotojams prie atidėtų įsigijimo sąnaudų įtraukia ir kitas išlaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimo procesu.
Investicijų tikroji vertė	-	2.292	2018 metais, dėl perėjimo prie 9-ojo TFAS Bendrovės investicijų portfelio vertinimas finansinėse ataskaitose pasikeitė. Investicijos finansinėse ataskaitose kaip ir Mokumas II ataskaitose yra vertinamos tikrąja verte. Iki 2018 metų dalis investicijų finansinėse ataskaitose buvo vertinamos amortizuota savikaina, dėl šios priežasties atsirasdavo skirtumas su Mokumas II ataskaitomis.
Draudėjų gautinos sumos	(46.842)	(41.255)	Draudėjų gautinos sumos (kurios bus pareikalautos po ataskaitinės datos) iš turto straipsnių yra eliminuojamos/reklasifikuojamos ir vertinamos įmokų techniniame atidėjinyje.
Būsimųjų laikotarpių sąnaudos	(1.079)	(588)	Eliminuojama būsimųjų laikotarpių sąnaudų ir kito turto, nenešančio ekonominės naudos, vertė.
Techniniai atidėjiniai, įskaitant perdraudimą	(62.640)	(55.995)	Techninių atidėjinių formavimas yra atskirai reglamentuojamas Mokumas II teisės aktais. Kadangi reikalavimai Mokumas II techninių atidėjinių formavimui pagal Deleguotojo Reglamento ir EIOPA Techninių atidėjinių vertinimo gaires reikšmingai skiriasi nuo techninių atidėjinių, naudojamų Finansinėje atskaitomybėje, sudarymo principų, iš esmės tai reiškia, jog vieni atidėjiniai yra pakeičiami kitais.
Įsipareigojimai, vertinami techniniuose atidėjiniuose	(8.851)	(7.974)	Kiti įsipareigojimai, perklasifikuoti į techninius atidėjinius.
Kitas turtas ir įsipareigojimai	(151)	(84)	Apima perdraudimo gautinų sumų įsipareigojimų nevykdymo tikimybės įvertį, kito ilgalaikio materialaus turto eliminavimo, perdraudimo atidėtų komisinių (įsipareigojimuose) pokyčius. Detaliau šie turto ir įsipareigojimų vertinimai aprašyti šio dokumento D dalyje „Vertinimas mokumo tikslais“.
Atidėti mokesčiai	(603)	(392)	Detaliau aprašyta šio dokumento D.1.2 dalyje „Atidėti mokesčiai“.

26 lentelė. Skirtumai tarp finansinių ir mokumo finansinių ataskaitų

E. KAPITALO VALDYMAS

E.1. Nuosavos lėšos

E.1.1. Nuosavų lėšų valdymas

Bendrovės pagrindiniai kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti pakankamas lėšas Bendrovės įsipareigojimų klientams padengimui bei efektyviai valdyti kapitalą optimizuojant jo naudojimą. Bendrovė yra įdiegusi kapitalo valdymo politiką ir procesus, kurie užtikrina iškeltų kapitalo valdymo tikslų įgyvendinimą. Bendrovės kapitalo valdymo politika užtikrina reikalavimus kapitalo pozicijos vertinimui, valdymui, stebėsenai ir kontrolei bei atskaitomybei, tuo pačiu numato ir Bendrovės vadovybės veiksmų

planą nenumatytų aplinkybių atveju. Bendrovė yra nusistačiusi pasiekti ir nuolat vykdyti mokumo reikalavimus, padengiančius prisiimamos rizikos, kylančios iš Bendrovės vykdomos veiklos, lygį.

Vadovaudamasi kapitalo valdymo politika ir draudimo veiklą reguliuojančių teisės aktų reikalavimais, Bendrovė ruošia vidutinės trukmės kapitalo valdymo planą, kuris analizuoja esamą kapitalo poziciją, kapitalo elementų išleidimo ar išpirkimo ir prognozuojamų rezultatų įtaką Bendrovės kapitalo pozicijai. Prognozinis laikotarpis sutampa su verslui planuoti taikoma trijų metų laiko perspektyva.

Kapitalo valdymo procesą sudaro šie etapai:

- planavimas;
- organizavimas;
- stebėjimas;
- koreguojamieji veiksmai.

Kapitalo planavimas

Kapitalo planavimo etapo tikslas – nustatyti kapitalo tikslus ir apibrėžti veiksmus, kurių reikia imtis planavimo laikotarpiu. Kapitalo planavimo laikotarpis apima bent jau dabartinės Bendrovės strategijos laikotarpį, kuris yra ne trumpesnis nei 3 metai. Planuojant kapitalą atsižvelgiama į savo rizikos ir mokumo vertinimą. Analizuodama būsimą kapitalo poreikį Bendrovė vertina ir daro prielaidas planuojamuoju laikotarpiu dėl:

- tikėtino dividendų mokėjimo lygio;
- bet kokių planuojamų kapitalo emisijų;
- numatytų kapitalo priemonių išpirkimo terminų;
- kapitalo būklės poveikio kapitalo priemonių emisijai, išpirkimui ar grąžinimui;
- rezultatų paskirstymo.

Kapitalo organizavimas

Kapitalo organizavimo etapo tikslai:

- pasiekti mokumo koeficiento lygį apibrėžtą Bendrovės Rizikos apetito dokumente;
- užtikrinti, kad Bendrovė turi pakankamą kapitalo lygį pasiekti veiklos tikslus, numatytus Bendrovės strategijoje.

Bendrovė organizuoja kapitalo valdymą atsižvelgdama į:

- finansinio rezultato paskirstymą;
- kapitalo padidinimo ar sumažinimo poreikį;
- mokumo reikalavimų vykdymą.

Kapitalo stebėjimas

Siekiant užtikrinti tinkamą ir savalaikį kapitalo pokyčių stebėjimo procesą, Bendrovėje įdiegtos sekančios kontrolės:

- išankstinio perspėjimo apie kapitalo pakankamumą kontrolės procesas:
 - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas patenka į „geltoną zoną“ (nustatytą Bendrovės Rizikos apetite) arba vadovaujantis prognozėmis gali patekti į „geltoną zoną“ per artimiausius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba turi per tris mėnesius parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai bei kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus turi būti pasiekiamas mokumo koeficientas, numatytas „žalioje zonoje“ per planuojamą laikotarpį.
 - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas būdamas „geltonojoje zonoje“ pablogėja reikšmingai ar vadovaujantis prognozėmis gali pablogėti reikšmingai per artimiausius 12 mėnesių, Bendrovės Valdyba turi per tris mėnesius parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai bei kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus turi būti pasiekiamas mokumo koeficientas, numatytas „žalioje zonoje“ per planuojamą laikotarpį.
 - ✓ Jeigu Bendrovės mokumo koeficientas patenka į „raudoną zoną“ (nustatytą Bendrovės Rizikos apetite), arba vadovaujantis prognozėmis gali patekti į „raudoną zoną“ per artimiausius 3 mėnesius, Bendrovės Valdyba turėtų per vieną mėnesį parengti ir pateikti veiksmų planą Stebėtojų tarybai ir kitiems atsakingiems asmenims. Įgyvendinus plane numatytus veiksmus per šešis mėnesius turi būti pasiekiamas „geltonos zonos“ mokumo koeficientas.
- Periodinis ataskaitų teikimas apie Kapitalo pakankamumą Bendrovės Valdybai, Stebėtojų tarybai ir kitiems atsakingiems asmenims;
- Periodinis kapitalo pozicijos pokyčių analizavimas ir aptarimas Bendrovės Kapitalo valdymo komitete.

Koreguojamieji veiksmai

Koreguojamųjų veiksmų pobūdis nustatomas atsižvelgiant į galimybę praktiškai taikyti priemones, laiką, reikalingą konkreitiems koreguojamiesiems veiksams įgyvendinti, nuosavų lėšų kokybę ir reputacijos riziką. Koreguojami veiksmai gali apimti nuosavų lėšų padidėjimo būdus arba rizikos mažinimo priemones. Siekiant padidinti nuosavų lėšų lygį Bendrovė gali:

- gauti subordinuotąją skolą;
- atsisakyti arba laikinai sustabdyti priemonių, kurios gali būti priskiriamos nuosavoms lėšoms, išpirkimą, jeigu tokia galimybė numatyta pagal emisijos ar sutarties sąlygas;
- atsisakyti paskirstyti dalį ar visą pelną sumažindama mokėtinų dividendų sumą;
- atlikti mokėjimus papildomomis nuosavomis lėšomis pagal direktyvos Mokumas II 89 straipsnį;
- padidinti kapitalą, pvz., išleidžiant akcijas.

Siekiant sumažinti riziką gali būti taikomos tokios priemonės:

- rizikos vengimas – kai atsisakoma arba nustojama vykdyti riziką didinančią veiklą;
- rizikos perdavimas – dalis rizikos pozicijų perleidžiama trečiajai šaliai; tai nereiškia, kad taip pat perduodama atsakomybė už riziką - rizika ir toliau vertinama, vykdoma jos stebėseną, teikiamos ataskaitos, ypač dėl rizikos apetito;
- rizikos mažinimas – mažinama rizikos realizavimosi tikimybė ir ribojamas tokios rizikos poveikis;

- rizikos prisiėmimas – prisiimama rizika, vadovybė neturi galimybės atlikti kitų veiksmų, arba kai tokių veiksmų įgyvendinimo sąnaudos yra pernelyg didelės palyginus su gaunama nauda (tačiau rizika ir toliau reguliariai vertinama, vykdoma jos stebėseną ir teikiamos ataskaitos);
- įgyvendinamos priemonės, padedančios realizuoti kitus vadovybės veiksmus, nustatomos ribos, draudimo programos, nuolatinė draudimo veiklos peržiūra.

Pirmenybė skiriama veiksams, kuriais siekiama sumažinti Bendrovės prisiimamą riziką. Toliau pateikiama Bendrovės turimų nuosavų lėšų struktūra bei reikalavimai.

E.1.2. Nuosavų lėšų struktūra

2018 metais pagrindiniai nuosavų lėšų struktūros pokyčiai daugiausia susiję su pelninga Bendrovės veikla bei grynojo turto vertinimu mokumo tikslais.

Atsižvelgiant į Bendrovės Dividendų politikos nuostatas bei veiklos ir mokumo prognozinis skaičiavimus, kurie perspektyvoje užtikrintų pelningos veiklos ir reikalaujamų kapitalo dydžių įgyvendinimą, nuosavos lėšos yra mažinamos planuojamais mokėti dividendais. Numatomų dividendų už 2018 metus suma siekia 8,47 mln. eurų.

Informacija apie nuosavas lėšas pateikiama lentelėje apačioje bei Priedo S.23.01.01 lentelėje.

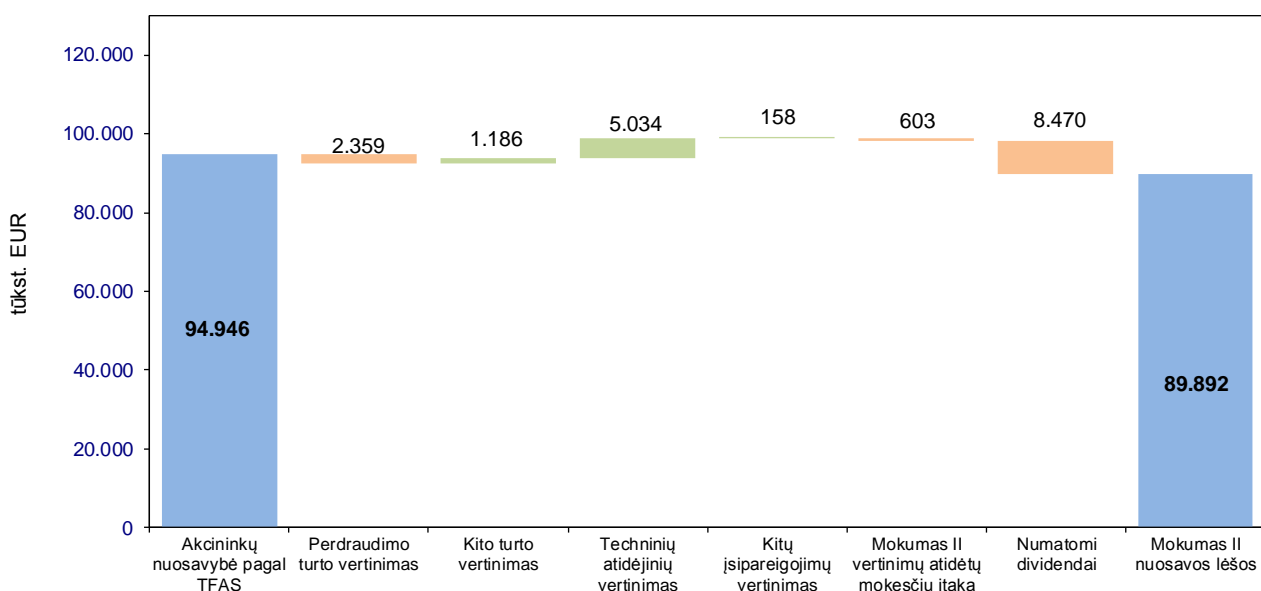
Nuosavos lėšos, tūkst. Eur	2018	2017	Pokytis
Akcinis kapitalas	11.665	11.665	0
Akcijų priedai	937	937	0
Kiti rezervai	82.559	71.075	0
Suderinimo rezervas	4.019	2.613	1.406
Numatomi dividendai	(8.470)	(6.400)	(2.070)
Atidėtųjų mokesčių turtas	(818)	(785)	(33)
Nuosavos lėšos	89.892	84.928	(697)

27 lentelė. Nuosavų lėšų struktūra

2018 metais Bendrovė uždirbo 17,5 mln. eurų audituoto grynojo pelno (lentelėje pateikiamas atitinkamai kitų rezervų ir atidėtųjų mokesčių turto dalyse). Kiti rezervai be praėjusių metų rezultato taip pat apima ankstesnių metų sukauptą nepaskirstytą pelną, rezervinį kapitalą finansinio turto perkainojimo rezervą. Kitų rezervų pokytis taip pat apima ir už 2017 metus išmokėtus 6.4 mln. eurų dividendus, kurie, įvertinus stiprią Bendrovės mokumo poziciją, buvo patvirtinti 2018 m. balandžio 23 d. vienintelio akcininko sprendimu.

Suderinimo rezervas atspindi Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto bei įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais vertinimo pokyčius. 2018 metais suderinimo rezervas daugiausia buvo įtakotas investicijų, neto techninių atidėjinių ir nekilnojamo turto vertinimo (žr. daugiau D dalyje „Vertinimas mokumo tikslais“).

Toliau pateikiamas detalus įmonės finansinėse ataskaitose atvaizduoto nuosavo kapitalo ir mokumo tikslais apskaičiuoto įsipareigojimus viršijančio turto judėjimas. Detalūs Bendrovės finansinių ataskaitų ir turto ir įsipareigojimų, apskaičiuotų mokumo tikslais, pokyčiai aprašyti D.3. dalyje.

7 grafikas. Skirtumai tarp nuosavo kapitalo Bendrovės finansinėse ataskaitose ir Mokumas II ataskaitose

2018 metų pabaigoje visos nuosavos lėšos priklausė 1 lygio kapitalui.

Bendrovė taiko tokius nuosavų lėšų tinkamumo įvertinimo reikalavimus:

- 1 lygio nuosavos lėšos turi sudaryti ne mažiau nei pusę visų tinkamų nuosavų lėšų;
- 1 lygio nuosavos lėšos turi sudaryti ne mažiau nei pusę mokumo reikalaujamo kapitalo;
- 3 lygio nuosavos lėšos turi būti mažiau nei trečdalis visų tinkamų nuosavų lėšų;
- 3 lygio nuosavos lėšos turi būti mažiau nei 15 proc. mokumo reikalaujamo kapitalo;
- Subordinuota paskola neturi viršyti 20 proc. 1 lygio nuosavų lėšų.

Nuosavos lėšos, tūkst. Eur	2018	2017	Pokytis
1 lygio nuosavos lėšos	89.892	79.106	10.786
2 lygio nuosavos lėšos	0	0	0
3 lygio nuosavos lėšos	0	0	0
Mokumo II nuosavos lėšos	89.892	79.106	10.786
Nuosavos lėšos tinkamos mokumo kapitalo reikalavimui	89.892	79.106	10.786
Nuosavos lėšos tinkamos minimalaus kapitalo reikalavimui	89.892	79.106	10.786

28 lentelė. Nuosavos lėšos pagal lygius

Vertinant nuosavų lėšų tinkamumą, Minimalaus ir Mokumo kapitalo reikalavimų įvertinimui 3 lygio nuosavos lėšos, kurias Bendrovėje sudaro tik atidėtieji mokesčiai, nėra įtraukiamos skaičiuojant Minimalaus kapitalo reikalavimus. Bendrovė 2018 ir 2017 metais po turto ir įsipareigojimų vertinimo mokumo tikslais turėjo atidėtųjų mokesčių įsipareigojimą, kuris mažino 1 lygio nuosavas lėšas.

Bendrovė neturi nuosavų lėšų tinkamumo ar kitokių apribojimų.

E.2. Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas

Mokumo kapitalo reikalavimas vertinamas pagal standartinę formulę.

Lentelėje apačioje pateikiami Bendrovės mokumo kapitalo reikalavimo (SCR) ir minimalaus kapitalo reikalavimo (MCR) mokumo koeficientai ataskaitinei datai.

Tūkst. Eur	SCR	MCR
Nuosavos lėšos	89.892	89.892
Tinkamos nuosavos lėšos	89.892	89.892
Mokumo kapitalo reikalavimas	59.922	26.965
Perviršis / trūkumas	29.970	62,927
Mokumo koeficientas	150%	333%

29 lentelė. Bendrovės mokumo koeficientai

Bendrovės SCR mokumo koeficientas ataskaitinei datai lygus 150%, MCR mokumo koeficientas siekia 334%. Taigi Bendrovė, net ir įvertinus reikšmingus 2018 metų nuosavų lėšų pokyčius, susijusius su išmokėtais ir numatomais dividendais, yra gerai kapitalizuota draudimo įmonė.

E.2.1. Mokumo kapitalo reikalavimas

Lentelėje apačioje bei Priedo S.25.01.21 lentelėje pateikiamas Bendrovės SCR pasiskirstymas pagal rizikos modulius:

Tūkst. Eur	2018	2017	Pokytis
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	52.075	45.811	6.264
Sveikatos draudimo veiklos rizika	3.958	3.274	684
Gyvybės draudimo veiklos rizika	642	502	140
Rinkos rizika	12.219	10.781	1.438
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	4.712	5.748	(1.036)
Diversifikacija	(14.176)	(12.898)	(1.278)
Pagrindinis mokumo kapitalo reikalavimas	59.430	53.218	6.212
Operacinė rizika	7.364	6.212	1.152
Patikslinimas dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	(6.872)	(6.827)	(45)
Mokumo kapitalo reikalavimas	59.922	52.603	7.319

30 lentelė. Bendrovės SCR pasiskirstymas pagal rizikos modulius

Daugiau nei du trečdalius bendro nediversifikuoto reikalaujamo kapitalo poreikio sudaro SCR draudimo veiklos rizikai, antra pagal reikšmingumą yra rinkos rizika.

Pagal standartinę Mokumo kapitalo reikalavimo formulę Bendrovė, skaičiuodama SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais, įvertina šalių, kuriose Bendrovė veikia, mokestinį reguliavimą. Atsižvelgiant į tai, kad Estijoje yra apmokestinamas tik skirstomas pelnas, Bendrovė papildomai įvertina Estijos filialui tenkantį SCR patikslinimą ir jį eliminuoja skaičiuojant bendrą SCR patikslinimą dėl galimybės padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais. Vertinant SCR patikslinimą taip pat atsižvelgiama į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 30 straipsnio nuostatas mokestinių nuostolių suma gali būti perkeliama į sekančius mokestinius metus neribotą laikotarpį, tačiau įvertinus galimybę padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais patyrus SCR dydžio nuostolį.

E.2.2. Minimalaus kapitalo reikalavimas

Bendrovės MCR yra apskaičiuojamas pagal 248 Komisijos Deleguotojo Reglamento 2015/35 straipsnį.

Lentelėje pateikiama Bendrovės informacija apie įvesties duomenis, pagal kuriuos Bendrovė apskaičiuoja MCR ataskaitinei datai.

MCR skaičiavimai, tūkst. Eur	
Tiesinis MCR	31.315
SCR	59.922
MCR viršutinė riba	29.965
MCR žemiausia riba	14.981
Sudėtinis MCR	29.965
Absoliuti MCR žemiausia riba	3.700
Minimalaus kapitalo reikalavimas	29.965

31 lentelė. Bendrovės MCR įvesties duomenys

Bendrovės MCR yra lygus MCR viršutinei ribai.

E.2.3. Informacija apie naudojamus standartinės formulės parametrus

Ataskaitos datą Bendrovė taikė standartinės formulės parametrus, t.y. Bendrovė, apskaičiuodama mokumo kapitalo reikalavimą, netaikė jokių Bendrovei būdingų specifinių ar supaprastintų parametrų.

E.3. Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio taikymas

Bendrovė nuosavybės vertybinių popierių riziką skaičiuoja standartiniu metodu ir nenaudoja nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme.

E.4. Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai

Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovė netaikė vidaus modelių.

E.5. Kapitalo reikalavimų nesilaikymas

Bendrovėje nebuvo Kapitalo reikalavimų nesilaikymo atvejų.

E.6. Kita informacija

Pelnas, numatytas paskirstyti dividendais, yra nustatytas pagal Bendrovės Dividendų politikos nuostatas ir yra lygus 8,47 mln. eurų. Galutinė dividendų suma yra nustatoma remiantis Bendrovės Valdybos rekomendacijomis, Stebėtojų tarybos siūlymu ir Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu.

1 PRIEDAS. Kiekybinės informacijos lentelės

Priede pateikiamos kiekybinės informacijos lentelės. Lentelėse pateikiami duomenys 2018 m. gruodžio 31 d., jei nenurodyta kitaip. Lentelėse visi skaičiai pateikiami tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip. Atskleidžiama tik Bendrovės veiklai aktuali informacija, todėl kiekybinės informacijos lentelės S.22.01.21, S.25.02.21, S.25.03.21, S.28.02.01 nėra pateikiamos.

Lentelės numeris	Lentelė
S.02.01.02	Balansas
S.05.01.02	Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal draudimo rūšis
S.05.02.01	Įmokos, išmokos ir sąnaudos pagal šalis
S.12.01.02	Gyvybės ir sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės draudimo metodus, techniniai atidėjiniai
S.17.01.02	Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai
S.19.01.21	Ne gyvybės draudimo žalos
S.23.01.01	Nuosavos lėšos
S.25.01.21	Mokumo kapitalo reikalavimas, apskaičiuojamas taikant standartinę formulę
S.28.01.01	Minimalaus kapitalo reikalavimas – tik gyvybės draudimo arba tik ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veikla

32 lentelė. Kiekybinių lentelių sąrašas

S.02.01.02 forma – Balanso informacija

Turtas		Mokumas II vertė
Nematerialusis turtas	R0030	
Atidėtųjų mokesčių turtas	R0040	
Pensijų išmokų perviršis	R0050	
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, laikomi įmonės reikmėms	R0060	15.938
Investicijos (išskyrus turtą, laikomą su indeksu ir investiciniais vienetais susietoms sutartims)	R0070	234.478
Nekilnojamasis turtas (išskyrus skirtą įmonės reikmėms)	R0080	1.500
Akcijos, įskaitant dalyvavimą, susijusiose įmonėse	R0090	
Nuosavybės vertybiniai popieriai	R0100	2.149
Nuosavybės vertybiniai popieriai – įtraukti į biržos sąrašus	R0110	2.142
Nuosavybės vertybiniai popieriai – neįtraukti į biržos sąrašus	R0120	7
Obligacijos	R0130	200.306
Vyriausybės obligacijos	R0140	191.980
Įmonių obligacijos	R0150	8.326
Struktūrizuoti vertybiniai popieriai	R0160	
Užtikrinti vertybiniai popieriai	R0170	
Kolektyvinio investavimo subjektai	R0180	30.523
Išvestinės finansinės priemonės	R0190	
Indėliai, išskyrus pinigų ekvivalentus	R0200	
Kitos investicijos	R0210	
Turtas, laikomas su indeksu ir investiciniais vienetais susietoms sutartims	R0220	
Hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	R0230	
Paskolos, užtikrintos draudimo sutartimis	R0240	
Hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos fiziniams asmenims	R0250	
Kitos hipoteka užtikrintos ir kitos paskolos	R0260	
Pagal perdraudimo sutartis atgautinos sumos iš:	R0270	5.004
ne gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0280	4.633
ne gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos perdraudimą	R0290	4.659
sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal nepanašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0300	-26
gyvybės ir sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės perdraudimo metodus, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	R0310	371
sveikatos perdraudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės perdraudimo metodus	R0320	
gyvybės perdraudimo, išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą perdraudimą	R0330	371
gyvybės perdraudimo, susieto su indeksu ir investiciniais vienetais	R0340	
Depozitai persidraudžiančiose įmonėse	R0350	
Iš draudimo veiklos ir tarpininkų gautinos sumos	R0360	6.502
Pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos	R0370	2.656
Gautinos sumos (prekyba, ne draudimas)	R0380	489
Savos akcijos (tiesiogiai turimos)	R0390	
Gautinos sumos už nuosavų lėšų elementus arba pareikalautas, bet dar neįmokėtas pradinės lėšas	R0400	
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	R0410	5.567
Bet koks kitas kitur nenurodytas turtas	R0420	285
Iš viso turto	R0500	270.919

Įsipareigojimai		Mokumas II vertė
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas	R0510	135.165
Techniniai atidėjiniai – ne gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos draudimą)	R0520	129.139
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0530	
Tiksliausias įvertis	R0540	119.010
Rizikos marža	R0550	10.128
Techniniai atidėjiniai – sveikatos draudimas (apskaičiuojamas pagal nepanašius į gyvybės draudimo metodus)	R0560	6.027
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0570	
Tiksliausias įvertis	R0580	5.445
Rizikos marža	R0590	581
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	R0600	10.979
Techniniai atidėjiniai – sveikatos draudimas (apskaičiuojamas pagal panašius į gyvybės draudimo metodus)	R0610	
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0620	
Tiksliausias įvertis	R0630	
Rizikos marža	R0640	
Techniniai atidėjiniai – gyvybės draudimas (išskyrus sveikatos ir su indeksu ir investiciniais vienetais susietą draudimą)	R0650	10.979
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0660	
Tiksliausias įvertis	R0670	10.865
Rizikos marža	R0680	114
Techniniai atidėjiniai – su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas	R0690	
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0700	
Tiksliausias įvertis	R0710	
Rizikos marža	R0720	
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	R0740	
Atidėjiniai, išskyrus techninius atidėjinius	R0750	1.645
Pensijų išmokų įsipareigojimai	R0760	1.532
Perdraudikų depozitai	R0770	
Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai	R0780	818
Išvestinės finansinės priemonės	R0790	
Skolos kredito įstaigoms	R0800	
Finansiniai įsipareigojimai, išskyrus skolas kredito įstaigoms	R0810	
Pagal draudimo sutartis ir tarpininkams mokėtinos sumos	R0820	4.210
Pagal perdraudimo sutartis mokėtinos sumos	R0830	3.151
Mokėtinos sumos (prekyba, ne draudimas)	R0840	4.832
Subordinuoti įsipareigojimai	R0850	0
Subordinuoti įsipareigojimai, neįtraukti į pagrindines nuosavas lėšas	R0860	
Subordinuoti įsipareigojimai, įtraukti į pagrindines nuosavas lėšas	R0870	0
Bet kokie kiti kitur nenurodyti įsipareigojimai	R0880	10.225
Iš viso įsipareigojimų	R0900	172.557
Įsipareigojimus viršijantis turtas	R1000	98.362

		Draudimo rūšis: gyvybės draudimo įsipareigojimai					Gyvybės perdraudimo įsipareigojimai		Iš viso	
		Sveikatos draudimas	Draudimas su teise dalytis pelną	Su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas	Kitas gyvybės draudimas	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su sveikatos draudimo įsipareigojimais	Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	Sveikatos perdraudimas		Gyvybės perdraudimas
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Pasirašytos įmokos										
Bruto	R1410									
Perdraudikų dalis	R1420									
Neto	R1500									
Uždirbtos įmokos										
Gross	R1510									
Perdraudikų dalis	R1520									
Neto	R1600									
Išmokų sąnaudos										
Gross	R1610						2.698			2.698
Perdraudikų dalis	R1620						104			104
Neto	R1700						2.595			2.595
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai										
Gross	R1710									
Perdraudikų dalis	R1720									
Neto	R1800									
Patirtos sąnaudos	R1900						2			2
Kitos sąnaudos	R2500									
Iš viso sąnaudų	R2600									2

S.05.02.01 forma – Informacija apie įmokas, išmokas ir sąnaudas pagal šalis

		Buveinės šalis	5 svarbiausios šalys (pagal bruto pasirašytų įmokų sumą) – ne gyvybės draudimo įsipareigojimai				Iš viso 5 svarbiausiose šalyse ir buveinės šalyje
			Estija	Latvija	Lenkija	Prancūzija	
		C0080	C0081	C0082	C0083	C0084	C0084
Pasirašytos įmokos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0110	191.784	60.144	582	272	1	252.783
Bruto – prisiimtas proporcinis perdraudimas	R0120						
Bruto – prisiimtas neproporcinis perdraudimas	R0130						
Perdraudikų dalis	R0140	5.872	2.088				7.960
Neto	R0200	185.912	58.056	582	272	1	244.824
Uždirtos įmokos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0210	186.032	58.643	431	272	1	245.380
Bruto – prisiimtas proporcinis perdraudimas	R0220						
Bruto – prisiimtas neproporcinis perdraudimas	R0230						
Perdraudikų dalis	R0240	5.780	2.339				8.119
Neto	R0300	180.252	56.305	431	272	1	237.261
Išmokų sąnaudos							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0310	91.950	34.091	223	187	697	127.148
Bruto – prisiimtas proporcinis perdraudimas	R0320						
Bruto – prisiimtas neproporcinis perdraudimas	R0330						
Perdraudikų dalis	R0340	-42	898	9	1	890	1.757
Neto	R0400	91.992	33.192	214	186	-194	125.391
Kitų techninių atidėjinių pokyčiai							
Bruto – tiesioginis draudimas	R0410	435	-296				139
Bruto – prisiimtas proporcinis perdraudimas	R0420						
Bruto – prisiimtas neproporcinis perdraudimas	R0430						
Perdraudikų dalis	R0440						
Neto	R0500	435	-296				139
Patirtos sąnaudos	R0550	65.369	19.081	89	34		84.574
Kitos sąnaudos	R1200						779
Iš viso sąnaudų	R1300						85.353

S.12.01.02 forma – Gyvybės ir sveikatos draudimo, apskaičiuojamo pagal panašius į gyvybės draudimo metodus, techniniai atidėjiniai

	Draudimas su teise dalytis pelną	Su indeksu ir investiciniais vienetais susietas draudimas			Kitas gyvybės draudimas			Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su draudimo įsipareigojimais, kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	Prisiimtas perdraudimas	Iš viso (gyvybės draudimas, išskyrus sveikatos draudimą, bet įskaitant su investiciniais vienetais susietą draudimą)	Sveikatos draudimas (tiesioginis draudimas)			Anuitetai pagal ne gyvybės draudimo sutartis, susiję su sveikatos draudimo įsipareigojimais	Sveikatos perdraudimas (prisiimtas perdraudimas)	Iš viso (sveikatos draudimas, apskaičiuojamas pagal panašius į gyvybės draudimo metodus)	
			Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis		Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis					Sutartys be pasirinkimo galimybių ir garantijų	Sutartys su pasirinkimo galimybėmis arba garantijomis				
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0010																
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, siejama su TA, apskaičiuojama kaip visuma	R0020																
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuoti kaip tiksliausio įverčio ir rizikos maržos suma																	
Tiksliausias įvertis																	
Bruto tiksliausias įvertis	R0030								10.865		10.865						
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0080								371		371						
Tiksliausias įvertis, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	R0090								10.494		10.494						
Rizikos marža	R0100								114		114						
Techniniams atidėjiniams taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės suma																	
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0110																
Tiksliausias įvertis	R0120																
Rizikos marža	R0130																
Techniniai atidėjiniai – iš viso	R0200								10.979		10.979						

S.17.01.02 forma – Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai

		Tiesioginis draudimas											Iš viso ne gyvybės draudimo įsipareigojimų	
		Medicininis išlaidų draudimas	Pajamų apsaugos draudimas	Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	Kitas transporto priemonių draudimas	Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas	Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	Kredito ir laidavimo draudimas	Teisinių išlaidų draudimas	Pagalba		Įvairūs finansiniai nuostoliai
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0180
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuojami kaip visuma	R0010													
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, siejama su TA, apskaičiuojamais kaip visuma	R0050													
Techniniai atidėjiniai, apskaičiuoti kaip tiksliausio įverčio ir rizikos maržos suma														
Tiksliausias įvertis														
Įmokų atidėjiniai														
Bruto – iš viso	R0060	1.508	1.707		21.752	13.319	27	6.588	1.035	656			-297	46.294
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0140	-4	-23		-255	292	-11	-753	-1	146			15	-592
Įmokų atidėjinių neto tiksliausias įvertis	R0150	1.511	1.730		22.007	13.027	37	7.341	1.036	509			-312	46.886
Išmokų atidėjiniai														
Bruto – iš viso	R0160	1.086	1.145		46.368	8.617	492	9.208	7.614	1.233			2.398	78.161
Bendra pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo	R0240	0	0		3.505	204	0	336	327	518			336	5.224

Išmokyti atidėjinių neto tiksliausias įvertis	R0250	1.086	1.145		42.863	8.414	492	8.873	7.287	716			2.062	72.937
Bendras tiksliausias įvertis – bruto	R0260	2.593	2.852		68.120	21.937	518	15.797	8.649	1.889			2.101	124.456
Bendras tiksliausias įvertis – neto	R0270	2.597	2.875		64.870	21.441	529	16.214	8.323	1.225			1.750	119.823
Rizikos marža	R0280	139	442		4.359	2.855	82	1.853	565	168			246	10.709
Techniniams atidėjiniams taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės suma														
TA, apskaičiuojami kaip visuma	R0290													
Tiksliausias įvertis	R0300													
Rizikos marža	R0310													
Techniniai atidėjiniai – iš viso														
Techniniai atidėjiniai – iš viso	R0320	2.732	3.295		72.478	24.792	601	17.649	9.214	2.057			2.347	135.165
Pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautina suma, patikslinta atsižvelgiant į tikėtinus nuostolius dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo – iš viso	R0330	-4	-23		3.250	496	-11	-417	326	664			351	4.633
Techniniai atidėjiniai, atėmus pagal perdraudimo sutartis, iš specialiosios paskirties įmonių ir pagal riboto perdraudimo sutartis atgautinas sumas – iš viso	R0340	2.736	3.317		69.228	24.296	611	18.066	8.888	1.393			1.996	130.533

S.19.01.21 forma – Ne gyvybės draudimo žalos

Iš viso ne gyvybės draudimo

Bruto išmokėtos išmokos (nekaupiamosios)

(absoliučioji suma)

Ivykio metai/draudimo rizikos prisiėmimo metai	Z0020	Ivykio metai
--	-------	--------------

Žalos vystymosi metai

Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ir vėlesni
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0160
Ankstesni	R0100											712
N-9	R0160	41.774	8.322	532	669	149	-50	98	18	15	78	
N-8	R0170	42.064	10.483	279	300	-23	-25	26	48	-20		
N-7	R0180	41.141	9.479	580	204	271	151	-15	-14			
N-6	R0190	39.630	8.343	428	-12	-20	-46	-43				
N-5	R0200	41.082	7.080	517	153	153	129					
N-4	R0210	44.499	10.459	928	210	349						
N-3	R0220	64.551	14.547	712	79							
N-2	R0230	79.283	15.294	2.577								
N-1	R0240	96.096	24.190									
N	R0250	92.738										

		Einamaisiais metais	Visų metų suma (kaupiamoji)
		C0170	C0180
Ankstesni	R0100	712	712
N-9	R0160	78	51.605
N-8	R0170	-20	53.133
N-7	R0180	-14	51.795
N-6	R0190	-43	48.281
N-5	R0200	129	49.114
N-4	R0210	349	56.444
N-3	R0220	79	79.889
N-2	R0230	2.577	97.155
N-1	R0240	24.190	120.285
N	R0250	92.738	92.738
Iš viso	R0260	120.774	701.150

Bruto nediskontuotas išmokų atidėjinių tiksliausias įvertis

(absoliučioji suma)

Žalos vystymosi metai

Metai		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 ir vėlesni
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0350
Ankstesni	R0100											664
N-9	R0160							493	480	459	280	
N-8	R0170						550	495	316	304		
N-7	R0180					529	451	326	110			
N-6	R0190				1.521	855	456	256				
N-5	R0200			3.808	2.829	1.557	1.132					
N-4	R0210		6.054	3.994	2.806	1.238						
N-3	R0220	25.016	7.176	6.657	5.255							
N-2	R0230	27.960	11.290	7.392								
N-1	R0240	42.110	12.826									
N	R0250	50.107										

		Metų pabaigoje (diskontuoti duomenys)
		C0360
Ankstesni	R0100	610
N-9	R0160	280
N-8	R0170	276
N-7	R0180	110
N-6	R0190	244
N-5	R0200	1.135
N-4	R0210	1.218
N-3	R0220	5.090
N-2	R0230	7.051
N-1	R0240	12.531
N	R0250	49.616
Iš viso	R0260	78.161

S.23.01.01 forma – Informacija apie nuosavas lėšas, įskaitant pagrindines nuosavas lėšas ir papildomas nuosavas lėšas

		Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Pagrindinės nuosavos lėšos, neatskaičius dalyvavimo kitame finansų sektoriuje, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 68 straipsnyje						
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	R0010	11.665	11.665			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	R0030	937	937			
Savidraudos ir savidraudos tipo įmonių pradinės lėšos, narių įmokos arba lygiavertis pagrindinių nuosavų lėšų elementas	R0040					
Subordinuotos savidraudos narių sąskaitos	R0050					
Perteklinės lėšos	R0070					
Privilegijuotosios akcijos	R0090					
Su privilegijuotomis akcijomis susiję akcijų priedai	R0110					
Suderinimo rezervas	R0130	77.289	77.289			
Subordinuoti įsipareigojimai	R0140					
Suma, lygi grynojo atidėjų mokesčių turto vertei	R0160					
Kiti pirmiau nenurodyti nuosavų lėšų elementai, kuriuos priežiūros institucija patvirtino kaip pagrindines nuosavas lėšas	R0180					
Nuosavos lėšos iš finansinių ataskaitų, kurios neturėtų būti laikomos suderinimo rezervu ir neatitinka priskyrimo prie „Mokumo II“ nuosavų lėšų kriterijų						
Nuosavos lėšos iš finansinių ataskaitų, kurios neturėtų būti laikomos suderinimo rezervu ir neatitinka priskyrimo prie „Mokumo II“ nuosavų lėšų kriterijų	R0220					
Atskaitymai						
Atskaitymai už dalyvavimą finansų ir kredito įstaigose	R0230					
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	R0290	89.892	89.892			
Papildomos nuosavos lėšos						
Neapmokėtas ir nepareikalautas paprastasis akcinis kapitalas, kurio gali būti pareikalauta	R0300					
Savidraudos arba savidraudos tipo įmonių neįmokėtos ir nepareikalautos pradinės lėšos, narių įmokos arba lygiavertis pagrindinių nuosavų lėšų elementas, kurių gali būti pareikalauta	R0310					
Neapmokėtos ir nepareikalautos privilegijuotosios akcijos, kurių gali būti pareikalauta	R0320					
Teisiškai įpareigojantis įsipareigojimas pasirašyti ir apmokėti subordinuotus įsipareigojimus pagal pareikalavimą	R0330					
Akredityvai ir garantijos pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 2 dalį	R0340					
Akredityvai ir garantijos, išskyrus akredityvus ir garantijas pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 2 dalį	R0350					
Reikalavimai sumokėti papildomus narių įnašus pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 3 dalį	R0360					
Reikalavimai sumokėti papildomus narių įnašus, išskyrus reikalavimus pagal Direktyvos 2009/138/EB 96 straipsnio 3 dalį	R0370					
Kitos papildomos nuosavos lėšos	R0390					
Iš viso papildomų nuosavų lėšų	R0400					
Turimos ir tinkamos nuosavos lėšos						
Iš viso nuosavų lėšų, turimų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	R0500	89.892	89.892			
Iš viso nuosavų lėšų, turimų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	R0510	89.892	89.892			
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų mokumo kapitalo reikalavimui padengti	R0540	89.892	89.892			
Iš viso nuosavų lėšų, tinkamų minimalaus kapitalo reikalavimui padengti	R0550	89.892	89.892			
Mokumo kapitalo reikalavimas (SCR)	R0580	59.922				
Minimalaus kapitalo reikalavimas (MCR)	R0600	26.965				
Tinkamų nuosavų lėšų ir SCR santykis	R0620	150%				
Tinkamų nuosavų lėšų ir MCR santykis	R0640	333%				

		C0060
Suderinimo rezervas		
Įsipareigojimus viršijantis turtas	R0700	98.362
Savos akcijos (tiesiogiai arba netiesiogiai turimos)	R0710	
Numatomi dividendai, paskirstomos sumos ir mokesčiai	R0720	8.470
Kiti pagrindinių nuosavų lėšų elementai	R0730	12.603
Patikslinimas dėl apribotų nuosavų lėšų elementų suderinimo korekcijos portfelių ir tikslinių fondų atžvilgiu	R0740	
Suderinimo rezervas	R0760	77.289
Prognozuojamo pelno sumos		
Į būsimas įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma – gyvybės draudimas	R0770	
Į būsimas įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma – ne gyvybės draudimas	R0780	3.220
Bendra į būsimas įmokas įtraukta prognozuojamo pelno suma	R0790	3.220

S.25.01.21 forma – Informacija apie mokumo kapitalo reikalavimą, apskaičiuojamą taikant standartinę formulę

		Bruto mokumo kapitalo reikalavimas	Įmonei būdingi parametrai	Supaprastinimai
		C0030	C0040	C0050
Rinkos rizika	R0010	12.219		
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	R0020	4.712		
Gyvybės draudimo veiklos rizika	R0030	642	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Sveikatos draudimo veiklos rizika	R0040	3.958	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	R0050	52.075	įmonei būdingi parametrai nenaudoti	
Diversifikacija	R0060	-14.176		
Nematerialiojo turto rizika	R0070			
Pagrindinio mokumo kapitalo reikalavimas	R0100	59.430		

		C0100
Mokumo kapitalo reikalavimo apskaičiavimas	R0120	
Operacinė rizika	R0130	7.364
Galimybė padengti nuostolius techniniais atidėjimais	R0140	
Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	R0150	-6.872
Kapitalo reikalavimai veiklai, vykdomai pagal Direktyvos 2003/41/EB 4 straipsnį	R0160	
Mokumo kapitalo reikalavimas, neįskaitant papildomo kapitalo	R0200	59.922
Jau nustatytas papildomas kapitalas	R0210	
Mokumo kapitalo reikalavimas	R0220	59.922
Kita informacija apie SCR		
Kapitalo reikalavimas pagal nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulį, pagrįstą įsipareigojimų trukme	R0400	
Bendra sąlyginio mokumo kapitalo reikalavimo likusiai daliai suma	R0410	
Bendra sąlyginių mokumo kapitalo reikalavimų tiksliniams fondams suma	R0420	
Bendra sąlyginių mokumo kapitalo reikalavimų suderinimo korekcijos portfeliams suma	R0430	
Diversifikacijos efektai dėl tikslinių fondų nSCR agregavimo pagal 304 straipsnį	R0440	

S.28.01.01 forma – Informacija apie minimalaus kapitalo reikalavimą draudimo ir perdraudimo įmonėms, kurios vykdo tik gyvybės arba tik ne gyvybės draudimo ar perdraudimo veiklą

Ne gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas

		C0010
MCRNL rezultatas	R0010	31.094

		Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą) pasirašytos įmokos per pastaruosius 12 mėn.
		C0020	C0030
Medicininį išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0020	2.597	5.779
Pajamų apsaugos draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0030	2.875	11.137
Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0040		
Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0050	64.870	90.465
Kitas transporto priemonių draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0060	21.441	75.975
Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0070	529	1.053
Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui, ir proporcinis perdraudimas	R0080	16.214	53.503
Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0090	8.323	5.199
Kredito ir laidavimo draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0100	1.225	510
Teisinių išlaidų draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0110		
Pagalba ir jos proporcinis perdraudimas	R0120		
Įvairių finansinių nuostolių draudimas ir proporcinis perdraudimas	R0130	1.750	1.447
Neproporcinis sveikatos perdraudimas	R0140		
Neproporcinis nukentėjimo nuo nelaimingų atsitikimų perdraudimas	R0150		
Neproporcinis jūrų, oro ir sausumos transporto perdraudimas	R0160		
Neproporcinis turto perdraudimas	R0170		

Gyvybės draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų tiesinės formulės komponentas

		C0040
MCRL rezultatas	R0200	220

		Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) tiksliausias įvertis ir TA, apskaičiuojami kaip visuma	Neto (atskaičius perdraudimą / SPĮ) rizikos kapitalas (iš viso)
		C0050	C0060
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – garantuotos išmokos	R0210		
Įsipareigojimai su teise dalytis pelną – būsimos savo nuožiūra planuojamos išmokėti išmokos	R0220		
Su indeksu ir investiciniais vienetais susieto draudimo įsipareigojimai	R0230		
Kiti gyvybės (per)draudimo ir sveikatos (per)draudimo įsipareigojimai	R0240	10.494	
Visų gyvybės (per)draudimo įsipareigojimų rizikos kapitalas (iš viso)	R0250		

Bendro MCR apskaičiavimas

		C0070
Tiesinis MCR	R0300	31.313
Mokumo kapitalo reikalavimas	R0310	59.922
MCR aukščiausia riba	R0320	26.965
MCR žemiausia riba	R0330	14.981
Sudėtinis MCR	R0340	26.965
MCR absoliuti žemiausia riba	R0350	3.700
Minimalaus kapitalo reikalavimas	R0400	26.965